

Statsarkivet i Bergen

REGISTER TIL BISKOP RANDULFS KOPIBOK 1667-1674

i Bergen bispearkiv

Innleiing	s.	3
Innhaldet i kopiboka	"	5
Register over aktene	"	7
Namne- og stikkordregister	"	57

INNLEIING

I bispearkivet i Statsarkivet i Bergen er det bevart ei kopibok for åra 1667-1674, kjend som "Biskop Randulfs kopibok". Det er ein av dei få protokollane som har overlevd Bergensbrannen i 1702, vi veit ikkje korleis. Neste kopibok tek til først i 1747. - Protokollen har 278 blad, 493 sider med tekst og 63 blanke. Dei innførte breva dekkjer åra 1667-1669 og deler av åra 1670-1673, og sist er innført to dommar frå 1674. For 1667 og første kvartal 1668 inneheld boka register over aktene, seinare manglar der register. Dermed har kopiboka vore vanskeleg tilgjengeleg og lite brukt.

Ved eit tilfelle har Statsarkivet i Bergen siste vinter fått høve til å fullføre det registreringsarbeidet som vart avbrote i mars 1668. Dessutan har vi utarbeidd eit namne- og stikkordregister til kopiboka. Vi tek sikte på å framstille ei mikro-kortutgåve av originalen, som saman med registra skal opne Randulfs kopibok for interesserte forskarar. Vi meiner boka fortener det. På denne måten kan vi også spare originalen for slitasje ved kopiering og utlån.

Om registreringa er det å seie at registrator har sett seg nøydd til å oppfatte alle innslag av gresk som dekorative innslag, truleg med rette. Det er heller ikkje lagt særleg mykje arbeid på dei latinske tekstane i breva, og vi kan nok ha oversett eitt og anna poeng der. Namneregistret bør vere dekkjande, likevel slik at namn som kjem att fleire gonger i same brev eller gruppe av brev, berre er nemnt første gongen. Verre er det med stikkordregistret der vi har prøvt å halde talet nede. I snitt er her 10 registreringar pr. side, og likevel kan vi ha oversett ting som burde vore med om vi hadde arbeidd planmessig nok. Til gjengjeld veit vi positivt at vi har teke med stikkord som fagleg sett gjerne kunne vore utelatne. Dette var litt av gleda ved arbeidet.

Registreringsarbeidet er utført av underskrivne. Førstearkivar Yngve Nedrebø har stått for edb-arbeidet og gitt nyttige råd.

Statsarkivet i Bergen, april 1988

INNHALDET I BISKOP RANDULFS KOPIBOK 1667-1674:

Kopibok 1667, januar - desember	s.	1
Register for 1667	"	111
Kopibok 1668, januar - desember	"	115
Påbegynt register for 1668	"	216
Kopibok 1669, januar - desember	"	219
" 1670, april	"	351
" 1671, januar - oktober	"	367
" 1672, januar - september	"	469
" 1673, mai - oktober	"	523
Kopi av 2 konsistorialdommar 1674	"	546

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

FORTLØPENDE REGISTER OVER AKTENE:

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
13.01	1667	Klage fra presteenken i Manger over fogden Søren Fox' omgang med hennes manns skifte Nevnt: Lensherrrens befaling til fogden	1
12.01	"	Supplikk fra sognepresten i Stord, Peder Svegning, om makeskifte av prestegarden Nedre Aadland	1
16.01	"	Resolusjon	1
03.02	"	Klage fra Berndt Orning til lensherren, over sognepresten i Stord	2
09.02	"	Bispens betenkning til lensherren	2
25.02	"	Bispens befaling til prosten i Sunnhordland	2
26.01	"	Brev fra kansler Peder Reedtz om Hans Blix' befordring til Manger prestekall	3
26.01	"	Kopi av kongebrevet	3
12.02	"	Bispens brev til kansleren, 1) om Manger kall, 2) om kapellaners og skolebetjenters forfremmelse, 3) om bispens myndighet når prestekall er ledige	3
23.04	1666	Søknad fra skolebetjentene i Bergen om forfremmelse	4
02.01	1667	Følg brev til skattebrevet samme dag	5
02.01	"	Skattebrev for 1667 til Bergen domkapittel og de geistlige i stiftet	5
u.d.	"	Lensherrrens og bispens utligning av skatten	5
14.02	"	Deres brev til prostene om skatteligningen	8
07.02	"	Klage fra sognepresten i Volda, Mads Claussen, over student Nils Friis	8
u.d.	"	Bispens befaling til prosten på Sunnmøre	11
18.02	"	Bispens brev til kansleren, 1) om Manger kall, 2) om ekspektanter som misbruker deres kongebrev	11

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
21.02	1667	Klage fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, over hans kapellan Hans Daberg	12
22.02	"	Bispens resolusjon	12
20.02	"	Klage fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, over sognepresten Anders Garmann	13
22.02	"	Bispens svar	15
22.02	"	Bispens befaling til prosten i Nordhordland	15
19.12	1666	Den første klagen fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, over kapellanen Hans Daberg	16
05.03	1667	Bispens brev til stattholder Gyldenløve om forbudet mot innkreving av tiender	17
07.03	"	Plan for bispens visitasreise 1667	17
12.03	"	Bispens tale i konsistoriet i saken mot sognepresten i Lærdal, Jon Rasmussen	18
15.03	"	Domsslutning i samme sak	19
15.03	"	Bispens forslag om reparasjon av kapittelshuset, med vedtak og notat om reparasjon	20
13.03	"	Brev fra sognepresten i Strandebarm, Rasmus Pedersen, om rådføring i et tilfelle av fosterfordrivelse	20
19.03	"	Bispens svar	21
09.03	"	Det andre brevet fra kansleren Peder Reedtz om å innsette Hans Blix i Manger, og å skaffe Peder Hanssen befordring et annet sted	21
26.03	"	Bispens svar	22
19.03	"	Brev fra sognepresten i Kinsarvik, Peder Rasmussen, om rådføring i anl. av at en kvinne har ligget sitt barn i hjel	22
26.03	"	Bispens svar	23
18.03	"	Det andre brevet fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, mot sognepresten Anders Garmann	23
21.03	"	Bispens befaling til kapellanen Hans Daberg om å møte på Bispegården	26
29.03	"	Forhør på Bispegården	26
29.03	"	Bispens resolusjon	27
02.04	"	Bispens suspensering av kapellanen i Hamre, Hans Daberg	28

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
03.04	1667	Supplikk fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, mot Hans Dabergs søknad om å være resid. kapellan. Med kopi av kgl. åpent brev 16.06 1642 om betjeningen av Hamre kall	28
02.04	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz om det samme	30
u.d.		Notat om at Garmann og Daberg ønsker å inngå forlik uten rettergang	30
11.04	"	Bispens kommissorium til prosten Jonas Pedersen og sogneprest Ambrosius Hardenbeck i samme sak	30
12.04	"	Skriftlig forlik mellom sognepresten i Hamre, Anders Garmann, og kapellanen Hans Daberg	31
12.04	"	Brev fra sognepresten i Herøy, Hans Helkand, om at han har gjort Peder Albretsen, kapellan til Vår Frue kirke i Trondheim, kjent med slottsherrens og bispens resolusjon om å overse Trondheim kapittels dom i en sak om Herøy prestebols inntekter	32
08.02	"	Kopi av Peder Albretsens brev til Hans Helkand	32
24.04	"	Bispens svar til Hans Helkand	33
09.03	"	Supplikk fra Peder Albretsen til stattholder Gyldenløve om samme sak	33
23.03	"	Gyldenløves resolusjon (finnes også på s. 122 og s. 408)	34
07.03	"	Kgl. missiv til lensherren og bispen om at Hans Blix skal innsettes som sogneprest i Manger	35
26.04	"	Deres brev til Peder Hanssen som var ordinert som sogneprest i Manger	35
30.04	"	Supplikk til kongen fra de geistlige i Bergen om kontribusjon og innkvartering pålagt av generalmajor Reutz	36
u.d.		Supplikk til stattholder Gyldenløve om det samme	36
30.04	"	Bispens brev til Gyldenløve	37
08.09	1666	Kgl. åpent brev om at Jens Hoffmann skal være sogneprest til Korskirken etter Jonas Pedersen	37
03.05	1667	Visitat i Hamre	39
05.05	"	Visitat i Haus	39
u.d.		Supplikk til kongen fra kapellanen i Haus, Peder Harboe, om suksesjon	40
06.05	"	Bispens påskrift	40

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
08.05	1667	Visitat på Voss	40
12.05	"	Visitat i Aurland	40
14.05	"	Visitat i Lærdal	40
13.05	"	Klage fra Mogens Nielssen over beskyldninger i et brev fra sognepresten i Lærdal, Jon Rasmussen	40
02.04	"	Kopi av Jon Rasmussens brev	41
15.05	"	Bispens forhandling med Mogens Nilssen og Jon Rasmussen, og deres forlik	41
15.05	"	Bispens påminnelse til Jon Rasmussen om forsiktighet ved ekskommunisering	43
16.05	"	Visitat i Luster	43
19.05	"	Visitat i Hafslø	43
22.05	"	Visitat i Sogndal	44
22.05	"	Bispens brev til student Elias Loss om hans gjeld til Peder Amble	44
u.d.	"	Betenkning fra Peder Olsen, prost i Sogn, om skattens fordeling mellom sognepresten i Leikanger, Jens Bugge, og presteenken Lene Splidsdtr.	44
28.05	"	Visitat i Leikanger	45
29.05	"	Bispens forhandling med sognepresten Jens Bugge og presteenken Lene om embetsinntektene	46
30.05	"	Visitat i Vik	47
04.06	"	Visitat i Kinn	47
04.06	"	Forhandling i ekteskapssak: Anders Skiøtte nektet sin trolovede datters kopulasjon	47
07.06	"	Visitat i Selje	48
u.d.	"	Bispens tilsagn om at Vanylvens ungdom kunne møte til visitat i Selje	48
09.06	"	Visitat i Herøy	48
01.06	"	Supplikk fra Engelbrecht Rubromontanus, resid. kapellan i Haram under Borgund, om forbedring i hans lønn	49

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
12.06	1667	Visitat i Borgund	50
23.05	"	Brev fra Ludvig Rosenkrantz om Peder Henriksen, kapellan i Kvinnherad	50
22.05	"	Supplikk til kongen fra kapellanen i Kvinnherad, Peder Henriksen, om ekspektanse på kallet	50
13.06	"	Bispens påtegning	51
13.06	"	Bispens forhandling med sognepresten i Borgund om residerende kapellans lønn	51
u.d.		Memorial fra sognepresten i Borgund om den visse inntekt av kallet, og hans utgifter	51
u.d.		Bispens resolusjon	52
14.04	1661	Brev fra allmuen i Ørskog til sognepresten om at han må utvirke at kapellanen Jens Povelsen får ekspektanse på kallet	52
15.06	"	Sogneprestens påtegning	53
05.01	1662	Kgl. åpent brev om at Jens Povelsen Aalstrup skal etterfølge Christen Heggelund som sogneprest i Ørskog	53
15.06	1667	("15.05") Bispens påtegning	54
16.06	"	Visitat i Ørskog	54
17.06	"	Bispens forhandling med sognemenn av Vanylven og Syvde sogner om presteskyss. Bispens resolusjon	54
18.06	"	Visitat i Volda	55
21.06	"	Visitat i Eid	56
u.d.		Bispens forhandling med sognepresten Hans Bugge og hans mor om fordeling av inntektene. Bispens formaning til presteenken	56
06.09	1663	Kontrakt mellom sognepresten i Eid, Hans Bugge, og hans mor	56
23.06	1667	Visitat i Innvik	56
25.06	"	Visitat i Gloppen	56
28.06	"	Visitat i Jølster	57
02.07	"	Visitat i Førde	57

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
04.07	1667	Visitass i Askvoll	57
04.07	"	Bispens formaning til sognepresten i Kinn, Knud Gaas, for drukkenskap	57
07.07	"	Visitass i Holmedal	57
02.05	"	Klage fra sorenskriveren i Sunnhordland, Povel Troelssen, over sognepresten i Finnås, Johan Bechmann, for uvesen i tingstuen	58
10.04	"	Utskrift av Sunnhordland tingbok	59
u.d.	"	Bispens begjæring til amtsforvalteren Hans Hanssen i samme sak	59
12.07	"	Klage fra Tyge Christensen Grøn over Christen Klim, for overfall	60
16.07	"	Bispens resolusjon	60
20.04	"	Brev fra kansleren Peder Reedtz om presteenken i Manger	61
29.06	"	Supplikk fra sognepresten i Eid, Hans Bugge, om ny fordeling av kallets inntekter mellom ham og hans mor	61
u.d.	"	Bispens notat om at prosten er pålagt å skrive ny kontrakt om fordelingen	61
25.05	"	Kgl. åpent brev om at Peder Hanssen skal befordres til første ledige sognekall i stiftet	62
04.06	"	Kgl. missiv om 1) at ingen skal ordineres til prestekall før der er gitt melding til Kancelliet, 2) at eldre ekspektansebrev går foran de nyere	62
19.07	"	Supplikk fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, om tillatelse til å bo utenfor sin sogneprests hus	63
22.07	"	Bispens resolusjon	63
20.07	"	Supplikk fra Peder Madtzen om et stolestade i Domkirken for hans hustru	63
u.d.	"	Bispens forhør av kirkevergen om det samme	64
18.07	"	Supplikk fra enken etter organisten i Korskirken, om nådsensår	64
20.07	"	Bispens resolusjon	64
29.08	"	Forlik om nådsensår for organistenken	64

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
30.07	1667	Supplikk til kongen fra sognepresten til Domkirken, Ambrosius Hardenbeck, mot hospitalspresten Thomas Gilbertsen, om sognegrensen	65
30.07	"	Bispens påtegning	66
30.07	"	Bispens brev til kansleren Peder Reedtz	66
08.08	"	Erklæring fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, mot kapellanens begjæring om å få bo utenfor prestegarden	67
11.08	"	Supplikk til kongen fra kapellanen i Lindås, Peder Busch, om suksesjon i kallet etter sin sogneprest	68
13.08	"	Bispens påtegning	68
u.d.		Forsvarsskrift (innkom 14.08) fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, mot hans sogneprests erklæring	69
16.07	"	Kontrakt mellom sognepresten i Eid, Hans Bugge, og hans mor presteenken, om fordeling av kallsinntektene	71
u.d.		Notat om kongens befaling (innkom 18.08) om takksigelse av prekestolene for freden mellom England, Holland og de allierte	72
04.07	"	Kgl. åpent brev om at Årstad sogn skal legges under Hospitalet i Bergen	72
29.06	"	Kgl. missiv om studieskatten til Københavns universitet	73
22.07	"	Brev fra rektor ved Universitetet, Mathias Foss, om det samme	73
01.09	"	Klage fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, over hans sogneprest Anders Garmann	74
06.09	"	Bispens brev til sognepresten og kapellanen i Hamre om å innlevere skriftlig alle deres klagepunkter	76
07.09	"	Bispens påtegning på kontrakten mellom sognepresten i Eid, Hans Bugge, og hans mor	76

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
11.07	1667	Kgl. åpent brev om at Nils Friis skal være kapellan i Volda og etterfølge sognepresten i kallet	77
u.d.		Supplikk til kongen fra student Hans Mentz om promosjon	78
07.09	"	Bispens påtegning	78
09.09	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz på hospitalspresten Thomas Gilbertsens vegne, om skifteskriveriet over alle geistlige i stiftet	78
10.09	"	Bispens brev til prosten i Hardanger om tvist mellom sognepresten i Vikøy, Elias Hermandsen, og presteenken	78
10.09	"	Bispens brev til sognepresten i Volda, Mads Claussen, om Nils Friis' befordring	79
22.08	"	Kgl. åpent brev om at kapellanen i Haus, Peder Harboe, skal etterfølge sin sogneprest, eller promoveres til første ledige prestekall	79
24.08	"	Kgl. åpent brev om at Peder Eriksen skal ha det første ledige kall nordenfjells	80
27.08	"	Kgl. missiv til Herman Garmann om tjæretjenden	80
26.09	"	Supplikk fra Anbjørn Pedersen Takle i Eivindvik som vil troloves med en tidligere straffedømt	80
26.09	"	Bispens resolusjon	81
26.09	"	Supplikk til kapitlet fra kapellanen i Hamre, Hans Daberg, om forlenget frist for bevisførsel, og om kontrastevning mot sognepresten Anders Garmann	81
27.09	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	81
30.09	"	Bispens brev til rektor ved Universitetet, Mathias Foss, om studieskatten	82

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
24.09	1667	Brev fra sognepresten i Volda, Mads Claussen, med protest mot Nils Friis og hans kongebrev om å være kapellan i Volda	82
u.d.		Bispens notat om at Nils Friis er formanet til å vente til han kunne ha lovlig adgang til kapellaniet eller kallet	84
09.10	"	Slutningen av dommen over kapellan Hans Daberg som av kapitlet ble dømt fra sitt kapellani	84
03.10	"	Brev fra sognepresten i Ørskog, Christen Heggelund, om at hans kapellan og svigersønn Jens Povelsen er død	85
12.09	"	Prosterettsforhandlinger i gjeldssak mellom kapellan til Vår Frue kirke i Trondheim Peder Albretsen og sognepresten i Herøy, Hans Helkand	85
24.10	"	Beskikkelse fra Hans Daberg til amtsforvalteren og bispen, med hans kommentarer til dommen 09.10	89
25.10	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon. De forbeholder seg å tiltale ham for adskillige beskyldninger	90
14.10	"	Erklæring fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, og kapellanen i Eid, Hans Lemmeche, om at presteenken i Eid ikke har begjært at sønnen Hans Bugge skulle flytte fra prestegarden	90
14.10	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, om tvistepunkter mellom presteenken i Eid og sønnen sogneprest Hans Bugge	91
15.10	"	Supplikk til amtmann og biskop fra menige sognemenn i Eid, om at sognepresten Hans Bugge må beholde husene på prestegarden, som de har bekostet	
26.10	"	Supplikk til viseamtmanden og bispen fra sognepresten i Eid, Hans Bugge, om 4 tvistepunkter mellom ham og hans mor, presteenken	92
28.10	"	Deres resolusjon	92
25.10	"	Supplikk fra klokkeren på Voss, Samuel Andersen, mot fogdens tjener som krever skatt av klokker garden	93
30.10	"	Resolusjon	93

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
01.11	1667	Supplikk fra Jørgen Paaske om promosjon etter hans ekspektansebrev fra 1660	94
18.10	"	Brev fra rektor ved København universitet Mathias Foss, om studieskatt av alle kirker, også annekskirker (Men Universitetet acter dog ey at sende buen, at den brister)	95
03.11	"	Brev fra kapellanen i Granvin, Nils Nilssen, om at sognepresten er død, og om suksesjon	95
07.11	"	Klage fra Hans Daberg over sognepresten i Hamre, Anders Garmann, som har lagt beslag på noen av hans eiendeler	96
08.11	"	Bispens resolusjon	96
09.11	"	Bispens brev til prosten i Hardanger om Granvin kall	96
u.d.		Bispens notat om hans pålegg til Jørgen Paaske før han reiste til Granvin for å la seg høre	96
11.11	"	Bispens supplikk til kongen om forbedring av inntekten, og om bispeenkenes pensjon	97
u.d.		Bispens notat om at han har kjøpt Nordhordland kongetiende	97
18.11	"	Bispens brev til sognepresten i Manger om en ekteskapssak mellom Villom Haldvorsen Turøen og Ragnelle Knudsdr.	97
23.10	"	Kgl. missiv til bispen og amtsskriveren om prinsessestyr	98
23.10	"	Kgl. åpent brev om prinsessestyr	98
01.07	1664	Kgl. åpent brev om (forrige) prinsessestyr	99
11.11	1667	Klage fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, over generalinspektørens fullmektig som krever diverse utskrifter og oppgaver	100
27.11	"	Bispens svar	101
18.11	"	Brev fra bondelensmann Chrispinus Tollefsen Sandnes i Jølster med spørsmål om rådføring om et ekteskap i Dvergsdal	102
28.11	"	Bispens brev til sognepresten i Jølster	102

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
22.11	1667	Overhofrettsstevning til bispen m.fl. i saken mellom diakon Peder Albretsen og sognepresten i Herøy, Hans Helkand	102
02.12	"	Supplikk til kongen fra kapellanen i Granvin, Nils Nilssen, om suksesjon	103
03.12	"	Bispens erklæring	104
u.d.		Bispens brev til prostene, 1) om prinsessestyr, 2) om allmisse til fanger i Barbariet, 3) om prostemøte, 4) om degnepenger	104
23.11	"	Klage fra sognepresten i Herøy, Hans Helkand, over kannikene i Trondheim, som saksøker ham	105
13.10	"	Kopi av gjesterettsstevning (23.07 1666) og overhofrettsstevning til sognepresten	106
13.08	"	Kopi av diakon Peder Albretsens instruks til hans fullmektig i samme sak, Anders Anderssen	106
11.12	"	Bispens betenkning til Hans Helkand	108
29.11	"	Brev fra sognepresten i Leikanger, Jens Bugge, 1) om å få beholde avlsgarden skattefri, 2) om en av hans drenger som er utskrevet	108
u.d.		Bispens brev til prostene om kollekt til Gregorius Creutziger som har mistet hus og innbo ved brann	109
21.12	"	Brev fra sognepresten i Askvoll, Otto Jonassen, med spørsmål om nektelse av sakrament til en student og hans bror, som har mishandlet en hest	109
20.12	"	Provsbrev om samme sak	110
		Register for 1667	111
24.12	1667	Kgl. missiv om bønn for det kgl. hus etter vedlagt formular	117
u.d.		Bønneformular	117
21.12	"	Assignasjon fra Rentekammeret for bispens utgifter til reparasjon på Bisperesidensen 1666	117
15.10	1666	Bispens regnskap for reparasjon på Bisperesidensen	117

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
03.01	1668	Bispens innlegg for Overhofretten i saken om Trondheim domkapittels dom over sognepresten i Herøy, Hans Helkand	119
23.07	1666	Stattholder Gyldenløves resolusjon i samme sak (finnes også på s. 125)	121
23.03	1667	Stattholder Gyldenløves resolusjon i samme sak (finnes også på ss. 34 og 408)	122
u.d.		Kort erklæring fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, om samme sak	123
		Kopier av dok. I - IV som er vedlegg til bispens innlegg:	
24.04	1628	I. Utskrift av Domkirkens bok med taksering av cathedraticum av Sunnmøre	123
11.12	1644	II. Kopi av Henrik Thotts og Ludvig Munthes brev til Trondheim kapittel om sognepresten i Herøy og hans rosstjeneste	124
12.05	1666	III. Kopi av brev fra diakon ved Vår Frue kirke Peder Albretsen om Herøy huskapellani	124
23.07	"	IVa. Kopi av stattholder Gyldenløves resolusjon (finnes også på s. 121)	125
20.01	1662	Kopi av kgl. resolusjon. IVb.	125
25.07	1666	IVc. Kopi av slutningen i Trondheim domkapittels dom	125
23.01	1668	Supplikk fra Maren, Carsten Fiches enke, om Tord Olsen som har brutt ekteskapsløfte til hennes datter	125
u.d.		Bispens notat om advarsel til sognepresten til Nykirken	125
27.01	1668	Klage fra sognepresten til Nykirken over Cent Carstensen Bager for hånlige tale om presten	126
29.12	1667	("1666") Brev fra sognepresten i Jølster, Daniel Bugge, med spørsmål om rådføring i en ekteskaps sak	126
05.02	1668	Bispens svar	126
17.01	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om en mann Martinus som er beskyldt for trolldom, 2) om en ekteskaps sak på Lotsberg	127
24.01	"	Klage fra sognepresten i Eid, Hans Bugge, over hans mor presteenken Maren	127
13.02	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	128

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
25.01	1668	Brev fra rentemester Mogens Friis om assignasjoner på skatteinntektene av de geistlige 1666 og 1667	129
u.d.		Bispens svar	129
15.02	"	Brev fra Rasmus Nilssen Muus i Christiania om Overhofrettens domsavsikt i saken om Herøy	130
u.d.		Kopi av Overhofrettens domsavsikt	130
02.03	"	Klage fra sognepresten i Haus, Oluf Jonsen, over allmuen i Stamnes sogn, som nekter å føre presten	130
u.d.		Kopi av stattholder Gyldenløves resolusjon til sognepresten i Hamre i et lignende tilfelle av skyssnekting	131
15.03	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	131
02.03	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Abraham Jørgensen, om at sognepresten i Kvinnherad, Hans Tarelsen, er død, og om prestekallet m.m.	131
06.03	"	Bispens svar	132
04.03	"	Supplikk fra sognepresten i Sund, Anfind Breder, i anl. av at hans båter blir avkrevet fisketoll ved Slottet	132
07.03	"	Supplikk til kongen fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, om å få slippe avgiften til rektor ved Bergens skole	133
09.03	"	Bispens erklæring	133
10.03	"	Supplikk til amtsforvalteren og bispen fra Peder Hanssen, med protest mot Peder Henriksens kall til Kvinnherad	134
10.03	"	Amtsforvalterens og bispens svar	134
08.03	"	Supplikk til kongen fra Peder Leganger om Os kapellani og om suksesjon i kallet	134
11.03	"	Bispens erklæring	135
07.02	"	Kgl. åpent brev om at kapellanen i Kvinnherad, Peder Henriksen, skal suksedere sin sogneprest	135
14.03	"	Peder Hanssens protest mot Peder Henriksens kall til Kvinnherad	135
14.03	"	Resolusjon	135

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
17.03	1668	("1669") Bispens brev til kansleren Peder Reedtz, 1) om Jørgen Paaskes innsettelse i Granvin kall, 2) om Peder Henriksens innsettelse i Kvinnherad	136
01.04	"	Notat om klagemål fra Thomas Pedersen, forstander for Sjøfarendes fattighus, over hospitalspresten Thomas Gilbertsen	137
02.04	"	Innkalling til begge om å møte på Kapittelet	137
02.04	"	Anmodning fra Hans Sørensen om at avdøde Teves Jerdtzen i Sjøfarendes fattighus må bli begravet i Domkirkegården	137
02.04	"	Bispens resolusjon og samtykke	137
17.03	"	Brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, om prinsessestyr, og om kapellanen i Herøy, Oluf Anderssen, hans dårlige oppførsel	137
16.03	"	Brev fra kapellanen i Herøy, Oluf Anderssen, med svar på prostens beskyldninger	139
u.d.		Plan for bispens visitasreise 1668	140
03.04	"	Klage fra sognepresten i Herøy, Hans Helkand, over Peder Albretsen, diakon ved Vår Frue kirke i Trondheim	140
07.02	"	Kopi av kgl. åpent brev om Herøy prestegjelds inntekt	141
14.02	"	Resolusjon fra oberst Schiørtz, slottslovforvalter på Akershus, på Peder Albretsens supplikk om Herøy samme dag	141
09.03	"	Kansler Ove Bjelkes påtegning på resolusjonen	141
15.04	"	Referat fra prostemøte på kapitlet i Bergen, i 21 punkter:	
		1. Oppfølging av geistlighetens supplikk ved seneste arvehylling	141
		2. Uro i kirkene under gudstjenesten	141
		3. Forsømmelig ungdom, ulydig allmue	141
		4. Degnegarder fri for skatt og utskrivning	142
		5. Føring av prestene til sognekirkene	142
		6. Horers og skjøggers plass i kirken	142
		7. De som er siktet for trolldom eller leiermål, deres altergang	142
		8. Spedalske til Hospitalet	142

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
15.04	1668	(Referat fra prostemøte:)	
		9. Skatteligningen på prestene i Nordfjord	142
		10. Tiende av all slags avl	142
		11. Fordeling av fisketiend	142
		12. Drikk og dobbel under prekenen	142
		13. Soldaters leiermål og manglende barne- lærdom	142
		14. Ekteskapssak i Bergen, Berendt Jansen	143
		15. Ekteskapssak i Gloppen, Jeremias Lotsberg og Lisebeth Aasene	143
		16. Leiermålsforbrytere fra landet søker altergang i Hospitalet	143
		17. Skilsmisssak i Rugsund sogn	143
		18. Prestens medhjelpere forskånet for føringsskap	143
		19. Uniformitet i katekismeundervisningen, i sangen og annen gudstjeneste	143
		20. Fattige kirkers forskånsel for salarium til Titus Bülche	143
		21. Sogneprestene skal holde bok over alle døpte barn og over alle som kopuleres	143
27.04	"	Amtsforvalterens og bispens bestemmelser etter vedtak på prostemøtet, i punkt I - X, som svarer til punktene 2, 3, 5 - 8 og 10 - 13 ovenfor	144
03.05	"	Visitat i Os Forhandling om kapellanens lønn	147
04.05	"	Visitat i Tysnes	147
06.05	"	Visitat i Stord Forlik mellom sogneprest og kapellan	147
08.05	"	Visitat i Moster kirke i Finnås Spørsmål om rådføring i ekteskapssak	147 148
12.05	"	Visitat i Fjelberg Klage over Daniel Kvamme i Vikebygd, som holdt seg fra sin kone Rådføring om en bjørnehud som var lovet til kirken	148 148 148

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
13.05	1668	Visitat i Etne	149
15.05	"	Visitat i Skånevik	149
17.05	"	Visitat i Kvinnherad	149
20.05	"	Visitat i Strandebarn	149
u.d.		Notat om prestekonens skoghugst	149
22.05	"	Visitat i Vikøy	149
u.d.		Bispens resolusjon i tvist mellom sognepresten og presteenken om skatt og landskyld	149
24.05	"	Visitat i Ullensvang	149
		Enighet om at sognepresten trengte en kapellan	149
26.05	"	Visitat i Eidfjord	149
27.05	"	Klage fra klokkeren i Granvin over at forrige sogneprest hadde tatt klokkergarden fra ham	149
20.12	1653	Ove Bjelkes befaling om klokkertienden i Granvin	149
27.05	1668	Bispens resolusjon	150
28.05	"	Visitat i Granvin	150
31.05	"	Visitat i Sund	150
03.06	"	Kopi av klage fra soldat Ole Steffensen Henjum til oberst Cicignon over sognepresten i Leikanger, Jens Bugge, som nekter ham lønn og tjeneste i legden	150
30.01	"	Kopi av kaptein Gersdorfs beskikkelse til sogneprest Jens Bugge	151
04.06	"	Brev fra oberst v.Cicignon til bispen	151
09.06	"	Sogneprest Jens Bugges erklæring	151
13.06	"	Bispens resolusjon til oberst v.Cicignon	152
04.06	"	Klage fra sognepresten i Leikanger, Jens Bugge, over korporal Anders Jespersen, for overfall på klokkeren Nils Christensen	152
04.05	"	Kopi av Jens Bugges brev til prost Peder Finde, sogneprestene Iver Eriksen og Daniel Bugge, foged Hans Brun, lensmann Mads Hanssen og Jacob Grill, om det samme	153
05.05	"	De sammes påtegning om overfallet på klokkeren	153

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
15.06	1668	Amtsforvalterens og bispens påtegning på samme med begjæring om oberst v.Cicignons resolusjon	153
09.06	"	Brev fra menige sognemenn i Sogndal om at de ønsker kapellanen Peder Pedersen som ny sogneprest etter hans far Peder Olufsen, som er død	154
15.06	"	Resolusjon	154
10.06	"	Supplikk fra kapellanen i Haus, Peder Harboe, om å få ett av de tre ledige sognekall etter hans ekspektansebrev	155
16.06	"	Påtegning på samme til borgermester Ove Jensen om å gi sin erklæring på (sviger-)sønnens Peder Hanssens vegne	155
17.06	"	Borgermester Ove Jenssens svar	155
06.07	"	Resolusjon på Peder Harboes supplikk	155
22.06	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Abraham Jørgensen, om at sognepresten i Os, Jens Loss, er død, og om prestekallet	156
20.06	"	Supplikk fra 12 sognemenn i Os om å få kalle kapellanen Hans Pedersen til deres sogneprest	156
23.06	"	Bispens resolusjon om Os prestekall	157
23.06	"	("13.06") Bispens brev til prosten i Sunnhordland om det samme Nevnt: Bispens brev til hans svoger, borgermester Nils Hanssen	157
25.06	"	Supplikk fra kapellanen i Sogndal, Peder Pedersen, om befordring i kallet etter hans avdøde far	157
06.07	"	Resolusjon	157
07.06	"	Klage fra sognepresten i Holmedal, Anders Grytten, over Bergens magistrat som i 1663 har påtvunget ham formynderskap for rådmann Christen Hanssens datter	158
29.06	"	Bispens resolusjon	158
23.06	"	Brev fra sogneprest i Vik og midlertidig prost Iver Eriksen, om diverse skatter av de geistlige	158
30.06	"	Bispens svar	159
28.06	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, om Selje prestekall	160
05.07	"	Bispens resolusjon	160
01.07	"	Bispens svar på brevet om Selje prestekall	161

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
03.07	1668	Brev fra sognepresten i Haus, Olaus Jonæ, med spørsmål om rådføring i ekteskapssak på Vevle	161
04.07	"	Bispens svar	161
08.07	"	Visitat i Manger	162
10.07	"	Visitat i Lindås Sognepresten ble påminnet å holde sin yngste sønn i skole, eller til noe annet som kunne gi levebrød	162
12.07	"	Visitat i Eivindvik	162
13.07	"	Brev fra sognepresten i Luster, Mogens Skanke, om kall av ny klokke	162
09.07	"	Supplikk fra sognemenn i Luster om å få klokkersønnen Jens Pedersen som ny klokke	162
u.d.		Bispens notat om at han har forhørt Jens Pedersen og satt ham til klokke i Luster	163
23.07	"	Brev fra Peder Albretsen, diakon i Trondheim, om å få hjelp til å avslutte saken mot Hans Helkand, sogneprest i Herøy	164
24.07	"	Amtsforvalterens og bispens svar, med tilbud om forliksmegling	164
27.07	"	Konrektor Edvard Edwardsen ber om bispens samtykke til å reise til Amsterdam i en arvesak	164
27.07	"	Bispens resolusjon og samtykke	165
17.07	"	Brev fra prostens i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om Selje prestekall, 2) om forholdene på Eid prestegård, 3) om tjæretjenden, 4) postscriptum om en kone i Eid som har ligget sitt barn i hjel	165
04.08	"	Bispens svar på det samme, dessuten om en ekteskapssak på Lotsberg, og om studenten Anders Bagger	166
11.07	"	Kgl. missiv om at det skal holdes bønn for prinsesse Anne Sophie av Sachsen, som har fått barn	166
02.11	1666	Kgl. åpent brev om pengehjelp til Christopher Eggert av Bayern	167

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
11.08	1668	Bispens brev til kansler Peder Reedtz, 1) om Sogndal, Os og Selje prestekall, 2) om en student som vil bli hører i skolen, 3) om Peder Albretsens sak som er forlikt, 4) om å legge inntekten av Herøy og Borgund kannikedømmer til Bergens bispestol	167
19.08	"	Supplikk fra Peder Harboe på hans søster presteenken Sara Harboes vegne, om nådsensår av hele Eids prestekall	168
19.08	"	Resolusjon	168
19.08	"	Brev fra bispen til prosten i Nordfjord om å skaffe Peder Harboe kallsbrev på Eid prestekall	168
31.08	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om Eid prestekall og begge prestenkene der, 2) om skifter etter geistlige, 3) om Selje prestekall	169
05.09	"	Supplikk fra Peder Harboe på søsteren Saras vegne, 1) om hennes nådsensår av Eid, 2) om hennes enkesete, 3) om skifte etter Hans og Samuel Bugge	170
07.09	"	Resolusjon	170
u.d.		Supplikk til amtsforvalteren og bispen fra sognepresten i Eid, Peder Harboe, om prestenken Maren Christensdtr. og kallets inntekter	171
08.08	"	Deres resolusjon. Saken vises til kongen	171
08.08	"	Brev fra sognepresten i Eid, Peder Harboe, om det samme, med spørsmål om bispens attestasjon på 4 punkter	171
08.09	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz	172
07.09	"	Bispens beskikkelse til garnisonspresten i Bergen, Knud Rasmussen, at han midlertidig skal betjene Selje menighet	172
29.08	"	Supplikk fra Maren, enke etter sogneprest Samuel Bugge i Eid, om ikke å miste sine inntekter av kallet under neste presteenkes nådsensår	173
09.09	"	Resolusjon	173

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
23.08	1668	Supplikk fra kapellanen i Holmedal, Anders Sørensen, om tillatelse til å gifte seg og bo for seg selv	173
15.09	"	Brev fra rektor Claus Nilssen Bleching om innpass som skjer i skolens tjeneste som rette kantori til byens kirker	174
25.09	"	Bispens svar	174
00.03	1642	Rentekammerets varetakst til bruk ved omregning av de geistliges inntekter	175
14.09	1668	Forklaring om de geistliges inntekter og om prinsessestyr i Bergen by og stift:	
		Bergen by	177
		Sunnhordland prosti	179
		Hardanger "	182
		Nordhordland "	183
		Sogn "	186
		Sunnfjord "	188
		Nordfjord "	190
		Sunnmøre "	191
		Summa summarum over all prinsessestyr av de geistlige i byen og stiftet	194
01.09	"	Brev fra stattholder Gyldenløve om restanser av prinsessestyren 1664, og om den siste prinsessestyren	195
31.08	"	Brev fra lagmannen i Oppland som ber om utskrift av domkapittelssaken mot Jonas Rasmussen, sogneprest i Lærdal	195
15.09	"	Bispens svar på stattholderens brev om prinsessestyr 1664 og 1668	196
12.09	"	Brev fra kansler Peder Reedtz, 1) om at Peder Hanssen har fått kongebrev på Eid kall, 2) om Selje kall, 3) om bispens forslag om Herøy	196
01.10	"	Supplikk til borgermester og råd fra kipperamtet i Bergen om at deres læredrenger må nektes å gifte seg	196
01.10	"	Påtegning om oversendelse til bispen	197
02.10	"	Bispens resolusjon	197

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
11.09	1668	Kgl. missiv til bispen om å innsette Peder Harboe i Selje prestekall	197
19.09	"	Brev fra kansler Peder Reedtz, 1) om Selje kall, 2) om Herøy, 3) om megling mellom sognepresten i Eid, Peder Hanssen, og presteenken Maren	197
18.09	"	Brev fra sognepresten i Sogndal, Peder Peder- sen, med spørsmål om hans mors nådsensår	198
08.10	"	Bispens svar	198
10.09	"	Kgl. åpent brev om at Peder Hanssen skal være sogneprest i Eid	199
14.10	"	Forhandlinger på Bispegården mellom amtsfor- valteren, bispen, sognepresten og presteenkene i Eid om nådsensår	199
		Forhandlinger mellom sognepresten og preste- enken i Selje om hennes nådsensår	199
17.10	"	Bispens brev til prosten i Nordfjord om det samme, dessuten om prinsessestyren	200
12.10	"	Brev fra sognepresten i Granvin, Jørgen Paaske, om kapellanen Nils Nilssens inntekter og residens	200
11.10	"	Brev fra prosten i Hardanger, Peder Rasmussen, om det samme	200
13.10	"	Supplik fra Peder Harboe, sogneprest i Selje, om dekning av hans utgifter til reiser til Eid og Selje	201
17.10	"	Resolusjon	201
21.10	"	Bispens brev til prosten i Hardanger om kapel- lanen i Granvin, Nils Nilssens, inntekt og tjeneste	201
21.10	"	Bispens brev til sognepresten i Granvin, Jørgen Paaske, om det samme	202
14.10	"	Brev fra sognepresten i Volda, Mads Claussen, 1) om at kapellanen Jonas Lind i Vanylven er død, 2) at han akter å kalle sin sønn Hans Madssen til ny kapellan, 3) om Nils Friis	202
25.10	"	Bispens svar	202
03.11	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz	203

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
05.10	1668	Supplikk fra kapellanen i Haram, Engelbrecht Rubromontanus, 1) om forbedring av hans inntekter, 2) om flytting av prestegarden	204
26.11	"	Resolusjon	205
u.d.		Supplikk fra student Nils Friis om befordring til det ledige Vanylven og Syvde residerende kapellani	206
09.11	"	Amtsforvalterens og bispens brev til sognepresten i Volda, Mads Claussen, om det samme	206
16.11	"	Anmodning fra Jens Anderssen på Bergen byretts vegne om at bispen oppnevner en setteprost i Sunnhordland i anl. av en sak om ulovlig handel	206
16.11	"	Bispens oppnevning av sognepresten i Stord, Peder Olsen, som prost i denne saken	207
17.11	"	Brev fra Nils Friis om at han vil avstå fra sin pretensjon på Vanylven residerende kapellani mot å få overta Ørsta sogn	207
23.11	"	Supplikk fra klokkeren i Aurland, Johannes Lauritssen, om å bli forunt en klokkergard	207
28.11	"	Resolusjon	207
10.11	"	Supplikk fra Sara Harboe, presteenke i Eid, om å få Indre og Ytre Skårhaug til enkesete	208
03.12	"	Bispens svar	208
14.11	"	Brev fra kansler Peder Reedtz om at Jørgen Schurman har fått kongebrev på det ledige Tysnes prestekall	209
07.11	"	Brev fra Jørgen Schurman	209
30.10	"	Kgl. åpent brev om at Jørgen Schurman skal være sogneprest i Tysnes	209
21.11	"	Brev fra kansler Peder Reedtz om tvisten mellom Nils Friis og sognepresten i Volda, Mads Claussen	209
12.12	"	Supplikk fra Hans Glad 1) om å bli ordinert etter hans kallsbrev til Vanylven residerende kapellani, og 2) at Nils Friis må bli forhørt om ankemålene mot sognepresten i Volda	210
14.12	"	Forhør på Bispegården av Nils Friis og Hans Glad, om Nils' utilbørlige påstander om Hans og hans far	210

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
25.11	1668	Brev fra sognepresten på Voss, Gjert Miltzow, om hjelp til to spedalske	211
17.12	"	Bispens svar	211
28.11	"	Brev fra kansler Peder Reedtz med spørsmål om presteenken Maren Christensdtr.s inntekt av Eid	211
08.12	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om innsetting av de nye prestene i Eid og Selje, 2) om presteenkene i Eid, 3) om skifter etter geistlige	212
11.12	"	Brev fra sognepresten i Eid, Peder Hanssen, om prestenkegardene, prestegarden og prestearkivet	212
22.12	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz, 1) om presteenken Maren Christensdtr. i Eid, 2) om Nils Friis' pretensjon på Vanylven, 3) om inntektene av Herøy og Borgund	213
10.12	"	Brev fra sognepresten i Skånevik, Elias Andersen, med spørsmål om han kan ektevie kaptein Peter Norman som bor i Fjelberg prestegjeld	213
22.12	"	Bispens svar	214
22.12	"	Bispens brev til prosten i Nordfjord, 1) om presteenkene og deres enkeseter i Eid, 2) om skifter etter geistlige	214
u.d.		Ny supplikk fra bispen til kongen om at genanten av Herøy og Borgund må legges til Bergen bispegårds vedlikehold	214
		Påbegynt register for 1668 (dekker ss. 117-139, eller ss. 1-23/1668 i originalen)	216

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
01.01.	1669	Brev fra sognepresten til Domkirken, Ambrosius Hardenbeck, om apoteker Ernst Christopher Cnors forseelse i sitt ekteskap	221
u.d.		Bispens resolusjon	221
21.12	1668	Brev fra Sjøllands biskop, Hans Wandal, om tavlepenger til skolen og hospitalet i Helsingør	222
u.d.		Biskop Randulfs svar	222
02.01	1669	Brev fra prosten i Sunnhordland, Elias Anderssen, 1) om Kinsarvik kall, 2) om stor uenighet mellom sognepresten i Finnås, Johan Bechmann, og hans sognefolk	223
18.12	1668	Klage fra Albert Castensen Lotten i Bømmelhavn over sognepresten i Finnås, Johan Bechmann	223
29.12	1668	Brev fra Margrete Tollaksdtr. om at hennes mann Peder Rasmussen, sogneprest i Kinsarvik, er død	223
05.01	1669	Bispens brev til sognepresten i Bidfjord, Anders Riber, 1) at han er forordnet til viseprost i Hardanger, 2) om Kinsarvik prestekall, 3) om vikartjenesten i Kinsarvik, 4) om forslag til ny prost	224
05.01	"	Bispens trøstebrev til presteenken i Kinsarvik, Margrete Tollaksdtr.	224
05.01	"	Bispens brev til prosten i Sunnhordland, Elias Anderssen, 1) om Kinsarvik prestekall, 2) om sognepresten i Finnås, Johan Bechmann	224
30.12	1668	Brev fra prosten i Sogn, Iver Eriksen, om leilendingsskatten av prestepolenes ødegarder og annen skattetyngsle	225
12.01	1669	Bispens svar	225
14.01	"	Bispens brev til sognepresten i Eivindvik, Truls, med resolusjon om Anders Avens altergang	226
12.01	"	Brev fra Nils Jenssen Loss til bispen og Claus Nilssen Bleching, rektor, om verifikasjon av muntlig avtale om nådsensår av Os prestekall	226
u.d.		Bispens påtegning	226

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
05.01	1669	Brev fra presteenken i Selje, Maren Sørensdtr., om presteenkegard	227
u.d.		Bispens svar	227
09.01	"	Supplikk fra Peder Harboe, sogneprest i Selje, 1) om hans søster Sara Harboes presteenkesete i Eid, 2) om presteenken i Selje	227
08.12	1668	Kopi av Peder Harboes brev til sognepresten i Eid, Peder Hanssen, om det samme	228
08.12	"	Kopi av Peder Hanssens resolusjon	228
06.01	1669	Supplikk fra sognepresten i Selje, Peder Harboe, om føringskap og presteflytning	228
22.01	"	Resolusjon	228
06.01	"	Brev fra sognepresten i Selje, Peder Harboe, med spørsmål om rådføring på 11 punkter som gjelder Selje og presteenken Maren Sørensdatters nådsensår og enkesete	229
09.01	"	Supplikk i 9 punkter fra Peder Harboe på hans søster Sara Harboes vegne, om skifte etter Samuel Bugge, om ryddiggjørelse av Ytre Skårhaug, om kapellanen Hans Lemmeches lønn, om vinhold til kirkene, om bruken av Eids preste- gard, og om bygsling av en øy i Rugsundet	230
22.01	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	232
22.01	"	Bispens brev til sognepresten i Selje, Peder Harboe, med svar på de 11 punktene i brevet 06.01	232
22.01	"	Bispens brev til prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om presteenkegard i Selje, 2) om Peder Harboes to supplikker	232
16.01	"	Supplikk fra Nils Jenssen Loss om sognepresten i Os, Christopher Garmann, som gjør ham og hans medarvinger innpass i nådsensåret	233
18.01	"	Bispens resolusjon	233
22.01	"	Christopher Garmanns svar	233
22.01	"	Nils Jenssen Loss' svar	233
28.01	"	Bispens endelige resolusjon	234
04.01	"	Supplikk fra sognepresten i Innvik, Absolon Jørgensen, om at der må holdes arveskifte etter hans kone Agnete Pedersdtr.	234
u.d.		Amtsforvalterens og bispens resolusjon	234
05.01	"	Absolon Jørgensens brev om det samme	234
02.02	"	Bispens svar	235

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).			
DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
25.01	1669	Brev fra sogneprest i Eidfjord og viseprost i Hardanger Anders Riber, 1) om Kinsarvik prestekall, 2) om skatterestanser, 3) om vikartjenesten i Kinsarvik, 4) om diverse designasjoner, 5) om hans supplikk til kongen om ekspektanse på et annet kall	235
02.02	"	Bispens svar	235
14.01	"	Supplikk til kongen fra sognepresten i Eidfjord, Anders Riber, om ekspektanse på første ledige kall i stiftet, og om at Eidfjord sogn må bli anneks til Granvin og Ulvik	235
25.01	"	Referat av prosteforhør på Skånevik prestegard 22.01 i en tvist mellom sognepresten i Finnås, Johan Bechmann, og sognefolk i Bømlo	236
28.01	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Elias Andersen, 1) om prosteforhøret, 2) om et kvinnfolk som har opphold hos Johan Bechmann, 3) om skatterestanser	237
10.02	"	Bispens svar med konsistorialstevning	238
09.02	"	Amtsforvalterens befaling til bondelensmannen i Bømlo om forkynning av stevning til konsistoriet	238
10.02	"	Konsistorialstevning til Johan Bechmann, hans motparter og prestene som holdt prosteforhør	238
u.d.		Brev fra sogneprestene i Eidfjord, Vikøy og Granvin om at bispemå beskikke en ny prost i Hardanger etter avdøde Peder Rasmussen	239
23.01	"	Kgl. åpent brev om at Henrik Tobiassen skal være sogneprest i Kinsarvik	239
15.02	"	Bispens brev til viseprosten i Hardanger, Anders Riber, om ordinasjon	239
20.12	1668	Supplikk fra Maren Christensdtr., presteenke i Eid, om å få Skårhaug til enkesete	240
25.02	1669	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	240
04.02	"	Supplikk fra Maren Christensdtr. om å få inntektene av Hornindal sogn og fisketienden av Rugsund sogn	240
25.02	"	Amtsforvalterens og bispens resolusjon	240
20.02	"	Utskrift av Bergen rådstueprotokoll om forhør av en soldat og 3 skoleelever som har begått tyverier	242
25.02	"	Bispens brev til borgermester og råd om samme sak	245

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
29.01	1669	Kgl. missiv om en ny bibelutgave, med spørsmål om kyndige medhjelpere til arbeidet	245
02.03	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz	246
02.03	"	Bispens brev til Sjællands biskop, Hans Wandal, om det samme	247
01.03	"	Forhandlingsmøte på Bispegården mellom sogneprestene Peder Hanssen i Eid og Jens Bugge i Leikanger, om pensjon til presteenene i Eid	247
02.03	"	Peder Hanssens skriftlige innlegg	248
02.03	"	Videre forhandlinger om det samme, med resolusjon	248
u.d.		Supplikk til kongen fra Henrik Wessel i Bergen om enerett for ham og etterkommere til å forsyne stiftets kirker med vin og voksllys	249
09.03	"	Bispens erklæring	250
06.03	"	Klage fra Christen Nilssen, residerende kapellan til Korskirken, over den personelle kapellanen Jens Sørensen som fratår ham tjeneste og inntekter	250
19.02	"	Kgl. åpent brev om at diakonen ved Vår Frue kirke i Trondheim skal nyte inntekten av første ledige kall der i stiftet istedenfor Herøy	251
19.02	"	Kgl. åpent brev om at inntekten av Herøy og Borgund skal legges til bisperesidensens reparasjon i Bergen	251
19.03	"	Bispens beskikkelse av mag. Elias Hermansen, sogneprest i Vikøy, til prost i Hardanger	252
16.02	"	Supplikk fra presteenken i Selje, Maren Sørensdtr., om hennes pengekrav hos Hove kirke	253
24.03	"	Resolusjon	253
u.d.		Supplikk fra disiplene i øverste lektie om at de må få en fast plass i kirken	253
u.d.		Rektor Claus Blechings påtegning til bispen	254
24.03	"	Supplikk i 6 punkter fra sognepresten i Eid, Peder Hanssen, om presteenene og deres nådensår	255
02.04	"	Resolusjon	256

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
u.d.	1669	Supplikk fra sognepresten i Eid, Peder Hanssen, om presteenken Maren Christensdatters pensjon	256
u.d.	"	Resolusjon	257
17.03	"	Supplikk fra 6 sogneprester i Sogn om minkende embetsinntekter og økende skattebyrde	257
u.d.		Notat om at supplikken er rekommandert statholder Gyldenløve som da var i København	258
19.02	"	Kgl. åpent brev (finnes også på s. 251)	259
19.02	"	Kgl. åpent brev (finnes også på s. 251)	259
u.d.		Brev fra tidligere tukthusforstander Iver Christensen, om at han vil gi 200 Rdl. til gjenoppsettelse av Tukthuset	260
u.d.		Bispens påtegning	261
13.04	"	Supplikk til kongen fra student Anders Nilssen Gierg om benådning etter begått leiermålsforseelse	261
18.04	"	("08.04") Bispens erklæring	262
06.03	"	Brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, om inntektene til Haram residerende kapellani under Borgund	262
24.03	"	Brev fra sognepresten i Borgund, Christopher Pedersen, om det samme	263
28.04	"	Brev fra sognepresten i Hamre, Anders Garmann, om Guri Bastesdtr., som er funnet død i elven, hennes begravelse	265
30.04	"	Bispens svar	265
21.12	1668	Attestasjon fra sognepresten i Innvik, Absolon Jørgensen, om Jacob Gabrielsen Valager og Anne Rasmusdtr. Bruland som har begått leiermål, og er beslektet i 2. og 3. ledd	266
31.03	1669	Supplikk fra Jacob Gabrielsen og Anne Rasmusdtr. om å få komme i ekteskap med hverandre	266
16.05	"	Bispens resolusjon med henvisning til den høye øvrighet	266
01.05	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, 1) om skatte-innbetalingen, 2) om et mislykket forsøk på skifte på Eid prestegard, 3) om presteenkegard i Selje, 4) om tjæretiensten, 5) om føringskap, 6) om prestenes inntekter og allmuens utrolige fattigdom	267

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
u.d.	1669	Erklæring fra Absolon Jørgensen, prost i Nordfjord, og Jens Hanssen, sogneprest i Gloppen, om forsøk på å holde skifte etter Samuel Bugge i Eid, om bygselpengene for Skårhaug, om kapellanens lønn i Eid, om ryddiggjørelse av prestegarden, og om en øy i Rugsundet	268
0303	"	Kopi av Absolon Jørgensens og Jens Hanssens stevning til arvingene etter Samuel Bugge om å møte til arveskifte	270
17.03	"	Maren Christensdtr.s påtegning	271
30.03	"	Jens Samuelsen Bugges svar på stevningen	271
06.04	"	Kopi av ny stevning til lagverge og formyndere for Samuel Bugges arvinger	272
27.04	"	Begjæring til skifteforvalterne fra Peder Harboe på hans søster Sara Harboes vegne, at skiftet på Eid prestegard må ha sin fortgang	273
27.04	"	Skifteforvalternes resolusjon	273
27.04	"	Begjæring til skifteforvalterne fra Jørgen Poss som lagverge for presteenken Maren Christensdtr., at skiftet må utsettes i 6 uker	273
26.05	"	Amtmannens og bispens resolusjon om arveskiftet på Eid prestegard	274
26.01	"	Sogneprest i Lærdal Joen Rasmussens referat til lagmannen av en sak om prestebolets skog i Offerdalen i Årdal. Med en kartskisse Inntatt:	275
15.07	1659	Ove Bjelkes resolusjon om en saks utførelse ved lov og rett	276
15.09	"	Ove Bjelkes resolusjon om skogskifte	276
28.01	1669	Brev fra Joen Rasmussen til lagmannen om samme sak. Her etterlyses 5 dokumenter som gjelder Offerdalen	280
u.d.	"	Brev fra professor Jens Bircherod om at rektor og konrektor i Bergens skole ikke har tatt deres magistergrad	281
31.05	"	Bispens svar	282
08.06	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Elias Andersen, 1) om hans visitasreise, 2) om Johan Bechmann i Finnås, 3) om skatterestanser og degnepenger	282
13.06	"	Bispens svar	283
10.06	"	Brev fra Absolon Jørgensen, sogneprest i Innvik og prost i Nordfjord, 1) om en ekteskaps-sak på Kårstad og Lunde, 2) om arveskiftet på Eid prestegard	284

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
14.06	1669	Brev fra sognepresten i Innvik, Absolon Jørgensen, om skiftet etter hans hustru	284
09.06	"	Supplikk fra Ole Matthissen Kårstad i Utvik i en ekteskapssak	285
21.06	"	Resolusjon	285
25.06	"	Brev fra sognepresten i Innvik, Absolon Jørgensen, 1) om samme ekteskapssak, 2) om skiftet etter hans hustru	286
12.06	"	Anonymt brev fra København om at kansler Peder Reedtz skal ha fått 1.000 Rdl. for å gi Stangvik kall til Johan Mentzen, kongen uvitende	287
29.06	"	Påtegning av postmesteren i Bergen, Oluf Villumsen	287
05.07	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz	287
06.07	"	Bispens brev til visekansler Christopher Parsberg	289
19.06	"	Brev fra Peder Albretsen	291
u.d.	"	Bispens svar	292
05.07	"	Bispens supplikk til kongen i samme sak	292
08.07	"	Supplikk fra Lauritz Hanssen, borger og kjøpmann, om forbud mot prestene Peder Findes og Henrik Findes kjøpmannsskap med bord	293
09.07	"	Bispens resolusjon	294
29.06	"	Supplikk fra Else, Jan Reimersens enke, i en tvist med Johan Bechmann, sogneprest i Finnås, om noen hus i Mosterhavn	294
16.07	"	Bispens resolusjon	295
15.06	"	Kgl. åpent brev om at Hans Mentz skal være sogneprest i Finnås etter Johan Bechmann, om denne ikke kan befri seg fra de beskyldninger han er tillagt	295
09.07	"	Kgl. missiv om at der til Rentekammeret skal nedsendes fortegnelser over alle leiermål 1660-1668 fra samtlige sogneprester i stiftet	295
26.07	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Elias Andersen, om et syn som klokkeren i Fjelberg har hatt	296
26.07	"	Beretning fra klokkeren i Fjelberg, Samuel Christensen	296
u.d.	"	Prostens påtegning	297
u.d.	"	Notat om bispens svar	297

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
05.08	1669	Bispens brev til prostene om en del kongebrev (om enerett på salg av altervin og voksllys, om leiermålsfortegnelser, om kollekter), og påminnelse om en del punkter: 1) om kirketjenestens forsømmelse, 2) om presters fravær, 3-4) om gudstjenesten, 5) om føring av kirkebøker, 6) om medhjelpere, 7-9) om flittigere bruk av bønn og salmesang	297
14.04	"	Kgl. åpent brev om at Henrik Wessel i Bergen skal ha enerett på å skaffe brød, vin og voksllys til kirkene i stiftet	299
u.d.		Bispens fortegnelse over salmer og bønner som skal brukes i huset (vedlegg til brevet 05.08)	300
16.08	"	Forhør på Bispegården av klokkeren i Fjelberg, om det syn han hadde hatt	300
16.08	"	Bispens brev til sognepresten i Fjelberg, Peder Heltberg, om klokkerens syn, en illusio Diabolica	300
01.05	"	Kallsbrev for klokkeren i Stord, Christen Madssen	301
05.08	"	Bispens konfirmasjon av samme, med forbehold	302
02.09	"	Supplikk fra sognepresten i Tysnes, Jørgen Schurman, om at presteenken må flytte fra prestegarden når nådsensåret er ute	302
10.09	"	Stiftamtmannens og bispens resolusjon	303
26.06	"	Supplikk fra kapellanen i Granvin, Nils Nilsen, 1) om skattefrihet for den garden han leier, 2) om befordring til første ledige kall i stiftet	303
10.09	"	Resolusjon	304
u.d.		Notat om en klage fra Andreas Pedersen i Bruknappen over klokkerne i Hamre, Manger og Lindås som selger øl ved kirkene og på tingene	304
u.d.		Bispens brev til prestene i Hamre, Manger og Lindås om det samme	304
13.08	"	Kgl. åpent brev om at hospitalspresten Thomas Gilbertsen skal ha ekspektanse på Lindås eller første ledige sognekall	305

BISKOPEN I BERGØN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
12.08	1669	Supplikk fra Maren Christensdtr., presteenke i Eid, om hennes pensjon av sognepresten Peder Hanssen	305
17.09	"	Resolusjon	306
13.09	"	Klage fra Jens Bugge, sogneprest i Leikanger, over skiftebehandlingen i dødsboene etter hans far og bror på Eid prestegard	306
17.09	"	Resolusjon	307
12.09	"	Brev fra sognepresten i Leikanger, Jens Bugge, med spørsmål om rådføring om et ektepar i Fedie som ikke kan forlikes	308
17.09	"	Bispens svar	308
03.09	"	Brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, 1) om tvist mellom sogneprest og kapellan i Herøy, 2) stor allarm mellom sogneprest og kapellan i Borgund, 3) ny sak mellom Peder Albretsen og Hans Helkand i Herøy, 4) klokkeren i Ørskog suspendert for leiermål, og 5) at kapellannen Truls har fått suksesjon på Ørskog kall	308
21.09	"	Brev fra sognepresten i Kvinnherad, Peder Henriksen, om begravelse av en selvmorderske Magdalena Fausk	309
23.09	"	Resolusjon	310
27.09	"	Bispens brev til sognepresten i Stord, Peder Olsen, om kopulasjon av Lauritz Madssen og enken i Engesund	310
25.09	"	Brev fra fogden i Nordfjord, Hans Jørgensen Smit, med spørsmål om presteenken Maren Christensdtr. i en gjeldssak skal stevnes for geistlig eller verdslig rett	311
27.09	"	Bispens svar	311
03.04	"	(Forsinket behandling p.gr.a. bispens sykdom og amtsforvalterens Danmarksreise) Brev fra kirkevergene til Domkirken, Hans Zirling og Jeronymus Svitzer, med klagemål om stolestader, om gravstedene, om stolebøker og grunnebrev, om klokkerens inntekter, om kirkens store utgifter, og om behov for en fast instruks på disse punktene	312

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
28.09	1669	Supplikk fra Sara Harboe, presteenke i Eid, 1) om hennes pensjon av sognepresten, 2) om sogneprestens lønn i nådsensåret, 3) om presteenkegarden, 4) om bygsling i nådsensåret, 5) om brød- og vinhold, 6) om inventarkyr, og 7) om hennes private hus på prestegarden	313
15.09	"	Erklæring fra Nils Stephensen Alsaker i Eid om hans bygsling av Ytre Skårhaug	316
08.10	"	Resolusjon på Sara Harboes supplikk	316
29.09	"	Brev fra sognepresten i Selje, Peder Harboe, med spørsmål om rådføring, 1) om ektemenn som forlater kone og barn, 2) om fremmede kriminelle, 3) om tilreisende tjeneres presteattest, 4) om døde som ikke blir gravfestet, 5) om fortidig barnefødsel, 6) om begravelser i Vanylven kirkegard, 7) om medhjelpere, 8) om utror på søndags aften, 9) om de som kommer drukne til kirken, 10) om opphevelse av en spedalsks troløvelse	318
04.10	"	Bispens svar	318
02.10	"	Supplikk fra sognepresten i Selje, Peder Harboe, om presteenken Maren Sørensdtr. og hennes nådsensår	319
05.10	"	Bispens resolusjon	320
14.10	"	Brev fra Jacob Simensen som ber om stevning til Hans Pedersen Strandebarm, res. kapellan i Os, i en gjeldssak	321
15.10	"	Bispens resolusjon	321
10.10	"	Bispens pålegg til student Henrik Biscop om å vitne for kapitlet om det kvinnfolk fogden har pågrepet på Finnås prestegard	321
u.d.		Bispens kunngjøring om hvordan der skal skiftes etter geistlige, og om en geistlig skifte-skriver, som skal være kapellanen til Domkirken, Samuel Hanssen, så snart kgl. konfirmasjon foreligger	321
13.10	"	Bispens svar på brevet fra prosten på Sunnmøre 03.09 (på s. 308)	322
16.10	"	Stiftamtmannens, bispens og presidentens bestemmelse om stolestader i Domkirken, etter kirkevergenes klage 03.04 (på s. 312)	323

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
16.08	1669	Kgl. missiv til bispen om å suspendere residerende kapellan i Vanylven, Hans Madssen, og ordinere Nils Friis til ny kapellan. Korreks til bispen	323
30.10	"	Bispens brev til residerende kapellan i Vanylven, Hans Madssen	324
28.10	"	Begjæring fra sognepresten i Kinn, Knud Gaas, om oppnevning av skifteforvaltere i boet etter hans kone Anne Jacobsdtr.	324
29.10	"	Resolusjon	324
13.10	"	Kgl. missiv om at der skal holdes bønn av prestene i stiftet for prinsesse Frederika Amalia, som venter barn	324
23.10	"	Brev fra visestattholder Ove Juel om store restanser på prinsessestyren 1668, og publisering av pålegg om betaling	325
02.11	"	Bispens følgebrev til prostene med de to foregående brevene	326
27.10	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, Elias Andersen, om en leiermålsførtegnelse (Stord), om skatterestanser, og om ueighet mellom sognepresten og den nye klokkeren i Stord	326
08.11	"	Bispens svar	326
29.10	"	Nytt brev fra visestattholder Ove Juel om restansene på prinsessestyren 1668, med vedlagt kopi av kongebrev	327
22.10	"	Kopi av kgl. missiv til visestattholderen om inndrivning av restansene på prinsessestyren	327
13.11	"	Supplikk fra Samuel Hanssen, kapellan til Domkirken, om Arnoldus de Fine som urettmessig har fått kongebrev på notariatet	328
13.11	"	Bispens resolusjon	328
28.10	"	Kgl. missiv om at alle generelle ekspektansbrev skal nedsendes til Kanselliet og ombyttes med spesielle ekspektansbrev	328

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
19.11	1669	Klage til stiftamtmanden fra lektor Arnoldus de Fine på kapitlets vegne over sorenskriveren i Hardanger, Christen Reff, og hans skifte etter Peder Rasmussen, sogneprest i Kinsarvik	329
19.07	1646	Kopi av Christian IV.'s privilegium til Bergen skole på kapitalplassering i odelsgoods	330
09.02	1665	Utskrift av Fana kirkestol, som viser hvilke gardar i Årstad sogn som ligger under Fana prestegjeld	331
u.d.		Memorial om det samme. Uten underskrift, men rimeligvis av sognepresten i Fana, lektor Arnoldus de Fine	331
24.02	1634	Kopi av sorenskriverens dom om Fana sogneprests rettigheter av Årstad og Kobbeltveit	332
u.d.		Kommentar til dommen, rimeligvis av de Fine	333
27.11	1669	Bispens brev til prosten på Sunnmøre om at han skal innsette Nils Friis som residerende kapellan i Vanylven	334
26.11	"	Supplikk fra Bendte Tevesdtr. Plat om hennes avdøde mors stolestade i Domkirken	334
u.d.		Resolusjon	335
08.12	"	Bispens brev til kansleren (Peder Reedtz), 1) om generelle ekspektansebrev, 2) om Nils Friis' kongebrev på Vanylven	335
03.12	"	Brev fra sognepresten i Stord, Peder Svegning, om hans tvist med klokkeren Christen Madssen	335
04.12	"	Supplikk fra klokkeren i Stord, Christen Madssen, om at hans svoger Peder Olufsen, sogneprest i Stord, nekter ham klokkergarden Tveite	337
02.10	"	Brev fra prosten i Sunnhordland, 1) om tvisten mellom sognepresten og klokkeren i Stord, 2) om fri føringskap på reiser som gjelder kongens tjeneste	338
25.11	"	Forhandling og betenkning i prosteretten i saken mellom sognepresten og klokkeren i Stord om klokkergarden	339
11.12	"	Stiftamtmandens og bispens resolusjon	340
11.12	"	Supplikk fra Ove Jenssen, Otto Hanssen og Peder Hanssen om godtgjørelse for private hus som sogneprest Jonas Ellofsen hadde oppført på Manger prestegard	340
13.12	"	Resolusjon (finnes også på s. 410)	341

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
u.d.	1669	Kopi av kapitlets domspremisser og domsavsikt i saken mellom Johan Bechmann, sogneprest i Finnås, og hans motparter Albrigt Castensen og Engelbert Andal	341
u.d.	1670	Bispens notat om hans nedreise til Danmark i begynnelsen av året, om Frederik III.'s død og Christian V.'s overtakelse av regjeringen	353
23.03	"	Bispens memorial til kongen om Bergens stift, levert til kansler Peder Reedtz i april. Den har 16 punkter: 1) om føringskap, 2) om medhjelperes og kirkevergers friheter, 3) om klokkegardene, 4) om soldatenes hedenskap og deres leiermål, 5) om soldaters ekteskap, 6) om falske angivelser i supplikker til kongen, 7) om rettergang mot geistlige for verdslig rett, 8) om presteenkegarder, 9) om bispens pensjon, 10) om skole- eller degnepenger, 11) om en viss genant til Bergens skole, 12) om tavlepenger til Børnehuset i Bergen, 13) om hjelp til de spedalske, 14) om opprettholdelse av tidligere kgl. benådninger til milde stiftelser, 15) om geistlighetens privilegier, og 16) om moderasjon i Bergen domkapittels skatt	353
23.03	"	Bispens memorial til kongen om Bergens stift, levert til skattmester Holger Vind. Den har 7 punkter: 1) om en viss genant til Bergens skole, 2) om presteenkegarders skattefrihet, 3) om skattefrihet for bispens avlsgard Solem, 4) om moderasjon i Bergen domkapittels skatt, 5) om prinsessestyr 1664-65 og 1668-69, 6) om leilendingsskatt av ødegarder, og 7) om regnskapet for bisperesidensens reparasjon	356
00.05-00.08	1670	Overskrift: Kgl. brev og befalinger som innkom under bispens fravær. (Brevene er ikke innførte)	359

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
u.d.	1671	Stiftamtmannens og bispens brev til kansler Peder Reedtz om sognepresten i Stord, Peder Olsen, som står under tiltale for konsistoriet, men er nedreist til København	369
17.01	"	Bispens brev til prosten i Sunnhordland, Elias Anderssen, om skatterestanser, og om hans sønns fremmøte til ordinasjon	370
31.12	1670	Brev fra Sjællands biskop, Hans Wandal, om geistlighetens nye privilegier, og om et honorar til kongens geheime minister	370
15.12	"	Kgl. åpent brev med konfirmasjon av geistlighetens privilegier av 24.06 1661, og med utvidelser i 5 punkter	372
02.01	1671	Supplikk til kongen fra personell kapellan i Voss Christen Nilssen, om suksesjon på Voss prestekall eller beskikkelse til et ledig kall i stiftet	374
u.d.		Bispens påtegning	375
24.01	"	Bispens svar på biskop Wandals brev 31.12 1670	375
24.01	"	Bispens brev til prostene om det samme	376
14.01	"	Brev fra universitetsnotaren i København, Willum Olufsen Worm, om oppgjør for de 3 siste års studieskatt til Universitetet	377
03.10	1670	Kopi av kgl. konfirmasjon på forordningen 29.06 1667 (ovenfor s. 73) om studieskatten i Norge	378
31.01	1671	Bispens svar til Willum Worm	379
u.d.		Supplikk til stiftamtmannen fra Gjøde Gjødesen, civis academicus, om å bli fritatt for fogden Iver Knudsens formynderskap	380
u.d.		Stiftamtmannens påtegning til bispen	380
u.d.		Bispens betenkning	380
28.01	"	Brev fra Hans Wandal, Sjællands biskop, om at den kgl. minister har avslått å motta honorar eller present	381
13.02	"	Bispens brev til prostene om det samme, dessuten om innkreving av studieskatten, og om kirketjenestens forsømmelse	381
u.d.		Bispens svar på biskop Wandals brev	383

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
u.d.	1671	Bispens brev til dr. Willum Worm om innkreving av studieskatten, med fortegnelse over skattens beløp 1667, 1668 og 1669	383
09.02	"	Ekstrakt av regnskapet for studieskatt av kirkene 1667, 1668 og 1669, fra stiftsskriverens tjener Nils Rasmussen	384
20.04	1670	Supplikk til kongen fra sognepresten i Volda, Mads Skaaning, om at hans sønn Hans Madssen må være hans kapellan og ha suksesjon til kallet	384
u.d.		Bispens erklæring	385
18.02	1671	Supplikk til kongen fra skolebetjentene i Bergen, 1) om forfremmelse til ledige prestekall, 2) om konfirmasjon på skolens fundas fra 1575 og etterbetaling av resterende genant av Bergenhus	386
21.02	"	Bispens erklæring	388
17.02	"	Brev fra prosten i Sogn, Iver Eriksen, 1) om et skifte i Fresvik, 2) om oppebørselen av Vik prestegjelds kongetiende som ligger til Sjøfarendes fattighus	388
27.02	1669	Vedlagt kopi av kgl. åpent brev om at Iver Eriksen skal ha oppebørselen av Vik prestegjelds kongetiende for Sjøfarendes fattighus	389
u.d.		Iver Eriksens påtegning	390
22.02	1671	Bispens svar	390
20.02	"	Memorial fra stiftsskriverens tjener Nils Rasmussen med 7 spørsmål som gjelder kirke-regnskapene: 1) om godtgjørelse til prostene, 2) om bruken av kirkenes beholdninger, 3) om leiekyr, 4) om en korntønne til kapellanen i Haram, 5) om konrektors lønn av kirkene, 6) om cathedraticum, og 7) om endring i varetaksten	391
u.d.		Stiftamtmannens (på hans vegne Peder Hanssen) og bispens resolusjon	391
24.02	"	Bispens brev til prestene i Bergen om at studenter og kandidater som tillates å preke, skal opptre skikkelig	393
27.02	"	Bispens brev til residerende kapellan i Eid, Hans Lemmeche, om at student Povel Glad har fått kongebrev på å være hans medtjener	394

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
03.01	1671	Kgl. åpent brev om soldaters leiermålsforse- elser og straff	394
27.02	"	Brev fra en indignert prost i Sunnhordland, Elias Anderssen, til svar på bispens brev 13.02 (s. 381), spesielt om kirketjenestens forsømmelse	395
06.03	"	Bispens svar	397
07.03	"	Bispens brev til oversekretær Schumacher om sognepresten i Finnås, Hans Mentz, og hans tjenesteforsømmelse	398
25.02	"	Brev fra universitetsnotar Willum Olufsen Worm til svar på bispens brev 31.01 om innkreving av studieskatten (s. 379)	399
[25.02]	"	Brev fra Simon Pedersen Hoff i Trondheim, full- mektig for Hans Helkand, sogneprest i Herøy, om rådføring i en ny sak mot Peder Albretsen, dekan ved Vår Frue kirke	400
		Vedlegg I - V til brevet:	
30.01	"	I. Hans Helkands første svar til kapittels- stevningen	401
31.01	"	II. Hans Helkands klage til Trondheim kapittel over Peder Albretsen, lest for retten og på- tegnet samme dag	402
		Vedlagt:	
06.07	1669	Kopi av byfoged i Trondheim Falch Christensens ordre til vaktmester Ole Lyng om å innbringe Hans Helkand	403
07.02	1671	III. Peder Albretsens innlegg for Trondheim kapittel	403
		Vedlagt:	
u.d.		Peder Albretsens spesifikasjon på Hans Hel- kands debet og kredit	406
25.02	"	IV. Simon Hoff's replikk til Trondheim kapittel	406
		Inntatt:	
23.03	1667	Stattholder Gyldenløves resolusjon i forrige sak (gjengitt også på ss. 34 og 122)	408
12.09	1668	V.1. Oluf Christophersens første transport til Peder Albretsen av hans krav i saken om Herøy	410
22.12	1670	V.2. Oluf Christophersens andre transport til Peder Albretsen	411
21.03	1671	Biskop Randulfs svar på mag. Simon Hoff's brev	412
07.03	"	Brev fra kapellanen i Eid, Hans Lemmeche, om den oppsendte medtjener Povel Glad	413

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).		
DATO	ÅR	INNHold
		SIDE
16.03	1671	Brev fra Ludvig Rosenkrantz som ber bispen hjelpe Hans Mentzen til forlik i saken med Johan Bechmann, begge prester i Finnås
u.d.		Bispens svar
		414
		414
u.d.		Plan for bispens visitasreise 1671
		415
24.03	"	Brev fra sognepresten i Strandebarm, Rasmus Pedersen, som ber seg fritatt for å sende inn oppgaver over kirketjenestene
		415
29.03	"	Bispens svar og korreks
		416
11.03	"	Brev fra universitetsnotar Willum Olufsen Worm om nedsending av studieskatten
		416
14.03	"	Forliksmegling og forlik mellom sognepresten i Luster, Mogens Skanke, og hans kapellan Stevelin Reutz, om kapellanens bolig
		417
29.03	"	Supplikk fra 4 klokkere i Nordfjord om forbedring i deres lønn og vilkår
		418
18.04	"	Resolusjon
		419
08.03	"	Supplikk fra borgermester Ove Jenssen og sogneprest til Nykirken Otto Hanssen om erstatning for avdøde sogneprest Jonas Ellufsens private hus på Manger prestegard
		Inntatt:
		419
13.12	1669	Stiftamtmannens og bispens resolusjon (finnes også på s. 341)
		420
03.05	1671	Resolusjon
		421
08.04	"	Brev fra kansellisekretær Peder Schumacher om kgl. benådning for Hans Mentz, sogneprest i Finnås
		422
29.03	"	Kgl. åpent brev om at sognepresten i Finnås, Hans Mantz, er benådet for å ha forsømt kirketjenesten, men skal gi en sum penger til fattige presteenkers underhold
		422
15.04	"	Brev fra prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, der han ber om at bispen må gi den nye kapellanen i Eid, Povel Glad, en bestemt instruks, slik at der kan unngåes ny ufred
		422

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
14.03	1671	Kgl. åpent brev med konfirmasjon på Jens Hoffmanns suksesjon til Korskirken (gitt 08.09 1666), etter at Peder Møller har avstått fra sin suksesjon til samme kall (gitt 23.07 1670)	423
03.05	"	Visitat i Manger	424
05.05	"	Visitat i Lindås	424
07.05	"	Visitat i Eivindvik	424
09.05	"	Visitat i Holmedal	425
10.05	"	Visitat i Askvoll	425
12.05	"	Visitat i Førde	425
14.05	"	Visitat i Jølster	425
14.05	"	Spørsmål fra sognepresten om Karen Andersdtr. Bolset skal stå åpenbart skrifte fordi hun fikk barn med sin ektemann etter at han var dømt til å rømme landet	425
		Bispens resolusjon	425
16.05	"	Visitat i Gloppen	425
18.05	"	Visitat i Innvik	426
21.05	"	Visitat i Eid	426
20.05	"	Supplikk fra 13 menn i Rugsund sogn om at kapellanen Povel Glad må residere der i sognet	426
22.05	"	Bispens resolusjon om at saken utsettes	427
23.05	"	Visitat i Volda	427
14.03	"	Klage fra to sognemenn i Syvde til sognepresten i Volda, Mads Claussen, over kapellan Nils Friis i Vanylven, for skjellsord og forsømmelse av tjenesten	428
10.04	"	Fortegnelse fra Mads Claussen over de kirketjenester Nils Friis har forsømt	428
26.05	"	Visitat i Ørskog	429

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
28.05	1671	Visitias i Borgund	429
27.05	"	Klage fra sognepresten i Borgund, Christopher Hjermann, over sognepresten i Volda, Mads Claussen, fordi denne har tatt en av hans sognefolk til alters, nemlig fogden Peder Lauritzen, som har øvet manndrap i Danmark og dessuten begått leiermål, men ikke stått åpenbart skrifte	429
30.05	"	Visitias i Herøy	430
01.06	"	Visitias i Selje	430
03.06	"	Visitias i Kinn	431
04.06	"	Visitiasreisen avsluttet	431
14.05	"	Brev fra rektor og professorer ved Universitetet om studieskatten for 1670 Vedlagt:	431
06.10	1670	Kopi av kgl. åpent brev med konfirmasjon på alle Universitetets privilegier etc.	431
23.05	1671	Supplikk til kongen fra 12 bønder i Volda og Ørsta på menighetenes vegne, om å få Hans Madsen til sogneprest etter hans fars død, og ikke Nils Friis, som skal ha fått konfirmasjon på sitt ekspektansebrev	432
16.07	"	Visitias i Hamre	441
18.07	"	Visitias i Haus	441
21.07	"	Visitias på Voss	441
24.07	"	Visitias i Aurland	441
28.07	"	Visitias i Lærdal	441
30.07	"	Visitias i Luster	442
01.08	"	Visitias i Hafslo	442

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
03.08	1671	Visitat i Sogndal	442
06.08	"	Visitat i Leikanger	442
09.08	"	Visitat i Vik	442
21.07	"	Brev og korreks fra kansellisekretær Luxdorph i anledning av at bispen har ordinert Povel Glad som residerende kapellan i Eid til tross for at Michael Svartzkop hadde kongebrev på kapellani sammesteds Vedlagt:	442
30.08	1633	Kopi av Nils Paaskes brev til prosten i Nordfjord om å forhandle med sognepresten i Eid, Samuel Bugge, og hans kapellan Hans Lemmeche om kapellanens underhold	443
16.12	1670	Prosten i Nordfjord, Absolon Jørgensen, hans skussmål til sognepresten i Eid, Peder Hanssen, og hans erklæring om at kapellanen i Eid er en huskapellan Påtegning:	443
18.12	"	Erklæring fra Hans Lemmeche om at han har be- tjent Eids kall som en huskapellan	443
17.08	1671	Bispens utførlige erklæring til Kansellikolle- giet om Eids residerende kapellani og de to kapellanene	444
22.08	"	Bispens brev til Peder Griffenfeld, 1) om samme sak og Luxdorps brev, 2) om Nils Friis, residerende kapellan i Vanylven, og hans patro- ner i København	449
27.06	"	Kgl. åpent brev med konfirmasjon på en forsik- ring gitt 1663 av kapellanen i Stord, Nathana- el Madssen, dessuten bevilgning for preste- enken Maren Christensdtr. på klokkergarden Tveite Inntatt:	450
24.06	1663	Nathanael Madssens forsikring til hans sviger- mor Maren Christensdtr.	451
14.12	1670	Kopi av kgl. åpent brev med konfirmasjon på kongebrev 1661 om tavlepenger til Helsingør skole og hospital	452
05.08	1671	Brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Hegge- lund, 1) om strid mellom Hans Helkand i Herøy og hans kapellan Oluf, 2) om gransking av klager over Nils Friis, residerende kapellan i	

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
		Vanylven, 3) om Peder Brandal, sogneprest i Norddalen, og skiftet etter hans formann	452
04.08	1671	Vedlagt: Klage til prosten på Sunnmøre fra Hans Helkand, sogneprest i Herøy, over hans kapellan Oluf Anderssen	453
06.08	"	Med påtegning: Oluf Anderssens svar på klagepostene	454
06.08	"	Brev fra prosten og to prester på Sunnmøre med referat av deres forhør og forhandlinger i Syvde kirke om residerende kapellan Nils Friis' forhold	455
04.09	"	Bispens svar på det samme, dessuten om omreisende løse folk med falske pass	457
05.09	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz, 1) om nye klager som skal være nedsendte hemmelig, og som gjelder Povel Glad, 2) om undergraving av bispeembetets autoritet	458
u.d.	"	Bispens brev og resolusjon til sognepresten i Luster, Mogens Skanke, om Christen Pedersen Øyes ekteskap	459
17.10	"	Bispens brev til kansler og president i Kancellikollegiet Peder Reedtz, med konsept til et kgl. missiv som skal gjenopprette bispens og stiftamtmannens autoritet i stiftet, og få orden på forholdene i Eid prestegjeld	459
26.10	1671	Supplikk fra kapellannen i Luster, Stevelin Reutz, om å få fastsatt hans underhold og lønn	473
08.01	1672	Resolusjon	473
07.01	"	Supplikk fra borgermester Ove Jenssen som forpakter kirkenes korntiende på Voss, om å få nyte kapittelstakst uten forhøyelse	474
11.01	"	Resolusjon	474
01.02	1671	Kgl. åpent brev med konfirmasjon på 43 prestekall i Bergens stift	475
22.11	"	Kgl. missiv til bispen om å sette Casper Christensen Klingenberg til kapellan i Kinn inntil han kan få Askvoll kapellani eller prestekall etter sitt kongebrev	476

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
24.01	1672	Brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, 1) om arvesak mellom Peder Brandal, sogneprest i Norddalen, og Christopher Hjermann, sogneprest i Borgund, 2) om Herøysaken, 3) om Nils Friis, residerende kapellan i Vanylven	479
24.01	"	Supplikk til bispen fra personell kapellan i Ørskog Truls Christensen Krog, om moderasjon i hans bot til Hospitalet i anledning hans ekteskapsforseelse	481
14.02	"	Domsslutning i sak mellom Samuel Hanssen, kapellan til Domkirken, og Nils Clim, privilegert bokhandler i Bergen, om et arveskifte på Tysse prestegard på Stord (Trykt i Danske Samlinger, 2. r., 5. bd., s. 191 f.)	482
29.01	"	Supplikk fra sognepresten i Selje, Peder Harboe, 1) om presteenkegarden Hammer, 2) om hans pensjon til presteenken Maren Sørensdtr.	483
14.02	"	Bispens resolusjon	483
20.02	"	Bispens brev til Peder Griffenfeld om lektor Arnoldus de Fines injurier og baktalelser under hans lange opphold i København, bispeembetet til skade	485
20.02	"	Bispens brev til Jørgen Bjelke, til svar på et brev fra Bjelke 13.01 om Nils Friis	486
27.02	"	Bispens brev til prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, 1) om Nils Friis' sak, 2) om tvisten mellom Christopher Hjermann i Borgund og Peder Brandal i Norddalen, 3) om skatter, 4) om børnehusforstander Lauritz Sands sedler og kirkedisiplinen, 5) om bøter for et leiermål på Vanylven prestegard	488
00.03	"	Plan for bispens visitasreise 1672	492
09.05	"	Supplikk til kongen fra 7 sognemenn i Kinn på allmuens vegne om å få kapellanen Caspar Christensen som sogneprest etter avdøde Knud Gaas	497
09.05	"	Påtegning av Peder Hanssen, befullmektiget for stiftamtmanden	497
09.05	"	Bispens påtegning	497

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
12.06	1672	Visitat i Os	503
14.06	"	Visitat i Tysnes	503
16.06	"	Visitat i Kvinnherad	503
19.06	"	Visitat i Strandebarne	503
22.06	"	Visitat i Vikøy	504
24.06	"	Visitat i Ullensvang	504
27.06	"	Visitat i Eidfjord	504
29.06	"	Visitat i Granvin	504
08.01	"	Frømlagt under visitasen: Kvittering fra Børnehusforstander Lauritz Sands kone Maren for 2 Rdl., til befrielse for åpenbar skrifte	505
02.07	"	Visitat i Skånevik	505
04.07	"	Visitat i Etne	505
06.07	"	Visitat i Fjelberg	505
06.07	"	Bispens befaling til lensmannen Aasmund Nerem om innbringelse av et ektepar til forhør	505
08.07	"	Bispens forhør av et ektepar som har holdt seg fra kirke og altergang i 12 år	506
09.07	"	Visitat i Stord	506
11.07	"	Visitat i Finnås	507
14.07 u.d.	"	Visitat i Sund Supplikk fra 4 kirkeverger til Sund og Fjell kirker om deres utestående gjeld hos kirkene, og om kirkekyr som er Fjell kirke frakomne	507 507

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOLD	SIDE
10.01	1672	Forlik mellom presten Erik Eliassen Skonevig og fogden i Nordfjord, Hans Jørgensen, om at deres tvist og beskyldninger skal være glemt	509
23.07	"	Bispens kommentar til forliket, med oppfordring til Erik Eliassen om å reise sak mot fogden for å fri seg fra beskyldningene om leiermål	509
13.07	"	Supplikk fra 9 sognemenn i Fana prestegjeld på allmuens vegne om å få beholde Jørgen Pedersen på Fana som deres residerende kapellan	509
29.06	"	Supplikk fra Hans Daberg om bistand til å overta lektoratet og lektors inntekter etter hans kongebrev	511
30.06	"	Påtegning av stiftamtmanden og sognepresten til Domkirken (for biskop Randulf) om at biskop Arnoldus de Fine, forrige lektor, skal gi sin erklæring	511
01.07	"	Erklæring fra Arnoldus de Fine	511
09.08	"	Resolusjon	511
01.08	"	Supplikk fra Hans Daberg om bistand til å overta betjeningen av Fana prestegjeld	512
09.08	"	Resolusjon	512
u.d.		Supplikk til kongen fra residerende kapellan i Fana, Jørgen Pedersen Fanø, om hans kallsbrevs konfirmasjon	513
26.08	"	Bispens erklæring	513
27.08	"	Bispens brev til kansler Peder Reedtz om Nils Clim og hans kongebrev på klokkerbestillingen ved Korskirken (Trykt i Danske Samlinger, 2.r. 6.bd., s. 385 ff.)	514
22.08	"	Bispens pålegg til sognepresten og residerende kapellan til Korskirken om å erklære seg om den nåværende klokke Hans Vort	515
u.d.		Påtegning: Erklæring fra Jens Hoffmann, sogneprest til Korskirken	515
24.08	"	Påtegning: Erklæring fra Jens Jonassen ("Joensen"), residerende kapellan til Korskirken	516
04.09	"	Supplikk fra Hans Daberg, lektor og sogneprest i Fana, 1) om hans lønn som lektor, 2) om lektiebøker og disiplenes lydighet	516
05.09	"	Bispens resolusjon	516

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHold	SIDE
20.09	1672	Brev fra sognepresten i Finnås, Hans Mentz, 1) om kvittering for et oppgjør med den avsatte Johan Bechmann, 2) om et løst kvinnfolk Margrete Sandersdatters bekjennelse om hennes barnefar	517
24.09	"	Bispens svar	517
19.09	"	Brev fra sognepresten i Strandebarm, Rasmus Pedersen, som vil straffe Brite Johansdtr. i gapestokk fordi hun har gjort falsk angivelse om leiermål, og holdt presteembetet for narr	517
24.09	"	Bispens svar	518
09.05	1673	Forlik mellom Povel Glad, residerende kapellan i Eid, og 3 menn på Davik, om kapellanens bruk i garden m.m.	525
00.05	"	Plan for bispens visitasreise 1673	525
18.05	"	Visitas på Bru i Kinn prestegjeld	525
20.05	"	Visitas i Selje	525
23.05	"	Visitas i Herøy	526
25.05	"	Visitas i Borgund	526
28.05	"	Visitas i Ørskog	526
01.06	"	Visitas i Volda	527
04.06	"	Visitas i Eid	527
08.06	"	Visitas i Innvik	527
08.09	"	Bispens fastsettelse av det underhold som Jørgen Pedersen, kapellan i Fana, skal nyte av sin sogneprest Hans Daberg	535

BISKOPEN I BERGEN. KOPIBOK 1667-1674 (BISKOP RANDULFS KOPIBOK).

DATO	ÅR	INNHOOLD	SIDE
31.07	1673	Supplikk fra Ingeborg, enke etter sogneprest Mads Claussen i Volda, om at deres sønn Hans Madssen må få nyte kallet, og ikke Nils Friis	537
12.08	"	Stiftamtmannens og bispens memorial til kongen om Nils Friis' uskikkelige forhold, hans saker for konsistoriet, og klage over ham fra allmuen i Volda	537
09.10	"	Bispens brev til Peder Griffenfeld om det samme, etter at Nils Friis har innsatt seg selv som sogneprest i Volda	538
09.10	"	Bispens relasjon til kongen om samme sak	539
		Vedlegg I - V:	
20.08	"	Kopi av Nils Friis' begjæring om å bli innsatt som sogneprest i Volda (I)	540
21.08	"	Bispens svar og avslag	540
17.09	"	Kopi av brev fra prosten på Sunnmøre, Christen Heggelund, om Nils Friis' formastelse (II)	541
16.09	"	Kopi av brev til prosten på Sunnmøre fra Hans Helkand, sogneprest i Herøy, om hvordan han av Nils Friis ble bortvist fra sin vikartjeneste i Volda (III)	541
u.d.		Kopi av Hans Helkands advarsel til Nils Friis (IV)	542
14.09	"	Klokkeren Peder Lauritzens beretning om Nils Friis' svar	542
17.09	"	Kopi av prosten Christen Heggelunds formaning til Nils Friis (V)	543
u.d.		Nils Friis' muntlige svar	543
20.09	"	Nils Friis' skriftlige svar til prosten	543
04.10	"	Bispens suspensering av Nils Friis fra all kirkelig tjeneste i stiftet	544
29.10	"	Konsistoriets utsettelse av arvesak mellom Peder Brandal, residerende kapellan i Norddalen, og Christopher Hjermand, sogneprest i Borgund, og domsavsikt for Hjermands uteblivelse	545
21.01	1674	Konsistoriets avsikt i saken mellom Nils Friis og hans menighet i Vanylven og Syvde	546
[04.02]	"	Konsistoriets avsikt i saken mot Nils Friis for hans inntrengelse i Volda pastorat	551

NAVNE- OG STIKKORDREGISTER:

Aagesen Ouden på Molde i Romsdal 202
 Aalstrup Jens Povelsen huskapellan i Ørskog 52,85,481
 Aarlov Østensdtr. i Vikebygd 148,505
 Aarøy Hans lensmann i Vanylven 428
 Aasmund Nereim lensmann i Førde skiprede i Sunnhordland 505
 Abel klokker i Lindås 424
 Abel spr. i Selje, senere i Eid 240,445,446
 Abel Lem presteenke, Peder Lems 10,516
 Abraham Jørgensen spr. i Tysnes, prost i Sunnhordland 78,131,
 156,209,302,343,421,451
 Abraham Silden i Selje 227
 abrot (malurt) 20
 Absolon Jørgensen spr. i Innvik, prost i Nordfjord 56,72,90,
 93,100,127,160,165,168,169,200,212,214,230,232,234,262,263,
 266-268,270,271,274,284,286,306,313,422,443,446,475,509,552
 absolusjon in privatu 441,518
 Adeler Cort admiral 10,22
 adeliges privilegier 333
 advarsel til klokker 147,442,503,504
 advarsel til presteenke 311
 advarsel til sogneprest 310,503
 Agnete Pedersdtr. prestekone i Innvik 91,234
 Ahnen Preben von, lensherre i Nordlandenes len 157,277,281
 Akademiet (se også Københavns universitet) 83,262,281
 akademisk borger 380
 Albert Castensen Luten i Bømlo 223,236,238,341
 Albretsen Peder kapitar og kapellan til Vår Frue 32,85,102,
 105,119,124,130,140,141,164,167,196,211,214,252,287-289,291,
 293,309,322,400,430,454,480,489
 Alchie Carstensen 126
 Algerø Hans kirkeverge i Fjell 507
 allmisse 104
 allmuen i Granvin 95
 allmuen i Manger 421
 allmuen i Ørskog 52
 allmuens (bøndernes) forarmelse 207,225,256,264,267,418
 Alsaker i Eid Nils Stephensen 314,316
 Alstrup Hans Povelsen spr. i Hafslø 43,258,476
 alterbrød og -vin 297,299,441
 altergang hos fremmed prest 425,430
 altervin i sprukken flaske 255
 altervin utslengt på marken 315
 altervins mangel 338
 ambassade til England 423
 Amble Peder Jenssen 44
 Ambrosius Hardenbeck res. kapellan, senere spr. til Domkirken,
 prost, vikar for bispen 15,26,30,64,65,137,210,221,251,
 300,331,475,511,516
 amme for prestens barn 284
 Amsterdam 164
 amtsforvalteren 238
 amtsforvalterens Danmarksreise 312

amtsskriveren 117,356
 Ananias Rasmussen Davik 525
 Anbjørn Pedersen Takle i Eivindvik 80
 Anckersen Søren skomaker 43
 Anddal i Bømlo Engebret Povelsen 223,236,238,341
 Andbjørn Lassesen Hove i Vik 151
 Anders Anderssen Randers fullmektig, tidl. bytings skriver 85,
 106
 Anders Anderssen Riber spr. i Eidfjord, viseprost i Hardanger
 200,224,235,239,475
 Anders Arefjord kirkeverge i Fjell 507
 Anders Aven i Lavik 226
 Anders Bagger student 166
 Anders Berge i Bømlo 237
 Anders Erstad i Hamre 24
 Anders Fedje i Leikanger 308
 Anders Fædersen på Amla 276
 Anders Garmann spr. i Hamre 12,13,16,23,30,39,63,67,69,74,81,
 84,89,96,131,133,265,475
 Anders Jenssen Colding spr. i Fjelberg 451
 Anders Jespersen korporal 151,152
 Anders Johannessen Grytten spr. i Holmedal 158,173,226,324,
 475
 Anders Krud kremmer i Hosanger 74
 Anders Mogenssen klokker i Innvik 56,419
 Anders Mogenssen Skanke prestens sønn i Luster 162,417,473
 Anders Nilssen Gierg student 261
 Anders Nilssen Skiøtte i Kinn 47
 Anders Povelsen bispens fullmektig i Sogn 151,225
 Anders Rasmussen toller på Stord 302
 Anders Ribers kone i Eidfjord prestekone 235
 Anders Sørensen kapellan i Holmedal 173
 Anders Åse i Sveio 344
 Andersdtr. Gunilde 18,19
 Anderssen, Elias spr. i Skånevik, prost i Sunnhordland 206,
 213,223,224,237,238,282,296,326,337-339,369,370,395,475
 Anderssen Jens 206
 Anderssen Jens forvalter på Kaupangergodset 275,281
 Anderssen Jørgen fenrik 108
 Anderssen Oluf kapellan i Herøy 137,139,309,429,430,452,453,
 457,526,549
 Anderssen Peder 167
 Anderssen Samuel sognedegn på Voss 93
 Anderssen Zacharias rådmann 196,420
 Andreas Pedersen i Bruknappen 304
 Andrea Matthias hører 4,387
 Ane Carstensdtr. Fiche 125
 Ane Vincentzdtr. spedalsk 56
 Anfind kapellan i Haram 204,264
 Anfind Johansen Breder spr. i Sund 132,475
 angivelse for kongen, falsk 82,328,354,384
 angivelse, falsk 518
 angivelser, hemmelige 485
 Anne Bødvardsdtr. Lunde 284-286
 Anne Jacobsdtr. prestekone i Kinn 324
 Anne Pedersdtr. Kvalem i Selje 319
 Anne Rasmusdtr. Bruland i Innvik 266
 Anne Sophie kurprinsesse av Sachsen 166

Anne von Santten 63
 Anne Wrangel presteenke 242,243
 annekskirkers studieskatt 82
 anonymt brev 287
 apostolisk sedvane 540
 arbeidspenger 402
 Arctander Hans Nilssen spr. i Lærdal, senere i Leikanger 280
 Arefjord Anders kirkeverge i Fjell 507
 armod i Bergens stift 222
 Arne Håvik ytre i Moster 343
 Arnoldus Hanssen de Fine lektor og spr. i Fana, kapittels-
 notar, senere biskop i Trondheim 10,242,328,329,369,420,
 475,481,485,511,512,516
 arrest i skute 294
 arrestasjon av motvillige 506
 arrestordre fra bispen 506
 arvehylling 141
 arvesak 479
 arvesak i Amsterdam 164
 Askvoll 7,17,57,109,188,415,425,476,525
 Askvoll Lasse Arntsen 110
 Askvoll Ole Halvarsen 110
 Askvoll prestekall 498
 Aslak Skjerveim i Vanylven 548
 Aslak Tue i Vanylven 549
 Aslaksdtr. Synneve i Eivindvik 80
 assignasjoner 117,129
 attestasjon om leiermål 266
 attestering av domskopi 90
 Augustana 74
 Aurdal i Hosanger 27
 Aurland 7,17,40,108,186,207,415,441
 Aven i Lavik Anders 226
 avgift til Hospitalet 56
 avgift til skolemesteren 67
 avhenting av ny sogneprest 239
 avlsgård 108,233
 avsoning istedenfor åpenbar skrifte 489
 avvisning fra skrifte 23
 Axel Olsen pædagogus 160,161,453
 Axel Sehested jordegodseier 278

Baar Bolset i Jølster 126
 Baar Knudsen Bøyum i Leikanger 108
 Baar Richolfsen i Ulvik 504
 Badenhaupt Johan amtsskriver 98,117
 Bager Cent Carstensen borger 126
 Bagger Anders student 166
 Baltzarsen Torgier i Moster 148
 Bang Kirsten 334
 Bang Thomas professor 400
 bannlysing 39,455
 Barbariet 104
 Barchmand Christian Herculis 195
 bark istedenfor brød 257
 barn som døde udøpt 548
 barn som er ligget ihjel 22,43,165,442,527
 barnedrap 311

barnedåp i bondens stue 237,342
 barnedåps forsømmelse 549
 barnefar 517
 barnefar, fredløs 425
 barnefødsel litt før tiden 318
 barnepenger 453
 barns omgjengelse med foreldre 548
 barns oppsetsighet 548
 barnsnød 517
 Bartholomeus Bartholin professor 74
 Bastesdtr. Guri i Hamre 265
 Bechmann Johan Carstensen spr. i Finnås, avsatt 58,148,223,
 236-238,282,294,295,341,399,414,517
 bededager 547
 begravelse av en druknet 265
 begravelse av selvmorder 310
 begravelse i fremmed kirkegard 318
 begravelse uten prest 343
 begravelse utsatt 265
 begravelser 312
 begravelser presten uvitende 318
 bekjennelse i barnsnød 517
 bekken for kirkedøren 167
 Bendix Nilssen Friis spr. i Innvik 234
 Bendte Tevesdtr. Plat 334
 beneficiorum secularisatio 73
 benådning 261
 benådning (eg. indulgentia) 481
 Berendt Jansen borger 143
 Berendt Orning 2
 Berent Nagel på Kroken 275
 Berent Nagels stedatter 275
 Berette Fabiansdtr. i Haus 161
 Berette Solberg i Haus 161
 Berette Vevle i Haus 161
 Berette Åsen i Haus 161
 Berge i Bømlo Anders 237
 Berge i Bømlo Peder 342
 Berge i Herøy Clemet 139
 Berge Michel 55
 Bergen bispestol 167
 Bergen byrett 206
 Bergen byting 60
 Bergen domkapittel 81,105,137,177,321,329,341,356,487,488,514
 Bergen domkapittels privilegier 1648 og 1649 65
 Bergen domkapittels skatter 357
 Bergen magistrat 158
 Bergen rådstue 242,547
 Bergen skole 3,4,174,356,486
 Bergen skoles betjenter 386
 Bergen skoles fundas 1575 355,356,387
 Bergen skoles privilegium 330
 Bergen skoles utestående kapitaler 329
 bergenhuiske garnison 150
 Bergens presteskap 393
 Bergensborger i Herøy 401
 Bergensis Peder Pedersen kapellan og senere spr. i Sogndal
 19,25,154,157,160,167,198,476

Berle 426
 Bertel Christensen Mule 162,163
 besiktigelse av prestegårdshus 419
 besiktigelse av Årstads garder 332
 beskikkelse av prost 239
 beskikkelsesvitne 151,276
 beskjemmelse ved presten 344
 bestikkelse 287
 bestikkelse av bispen 210
 bibeloversettelse 245
 bibelutgave 245
 bibliotek 246
 biktpenger 66,137
 biktstolen 420
 Bimle på Voss 93
 Binde i Eivindvik Hans Olsen 425
 Bircherød Jens professor 281
 Birkeland i Haus Maritte 161
 Birkeland kirke 333,535
 Birkeland sogns tiende 510
 Birkelands kirkeverger 331
 Birrete Hæreid i Årdal 276
 Biscop Henrik student 321
 bispearkivet 66,248,322
 bispeembetets autoritet 458
 bispeeners pensjon 97,355
 Bispegården (-residensen) 117,199,210,251
 Bispegårdens reparasjon 251,358
 Bispegårdens vedlikehold 167,214,290,293
 bispen i Trondheim 87
 bispens avlsgårds skattefrihet 357
 bispens Danmarksreise 335,353
 bispens ed 450
 bispens høyfornuftige moderasjon 83
 bispens inntekter 97
 bispens Københavnreise 222
 bispens myndighet 3
 bispens ringe innkomst 215
 bispens spott mot prestene 395
 bispens sykdom 312
 bispens tiende 17
 bispestolens brev, dokumenter 66,248,322
 bispestolens forbedring 97
 Bjelke Jens lensherre, kansler 28,87,122,337,340
 Bjelke Jørgen riksråd 486
 Bjelke Ove lensherre, kansler 53,87,119,130,141,142,149,276,
 284,392,401,413,525
 bjørnehud 148
 Bleching Claus Nilssen rektor 4,174,226,387
 Blix Hans Hanssen spr. i Manger 3,11,21,35,97,340,419,475
 Bodil, kaptein Normans festekvinne 213
 bok (fortegnelse, register) over dømte barn 27,143,454
 bok (fortegnelse) over ekteviede 143,298,454
 bok over født 298
 bokhandel 514
 Bolle Luxdorph kansellisekretær 442,444,450,459
 Bolset i Jølster Baar 126
 Bolset i Jølster Karen Andersdtr. 425

Bonde Samuel spr. i Etne 475
 bondegarder i Domkirkesognet 65
 bondelensmann 102,238
 borgermester fra Skåne 297
 borgermester og råd i Bergen 46
 borgernes næring, innpass i 304
 borgers handelssted i Herøy 401
 Borgund 7,9,17,48-51,77,119,123,167,193,213,215,252,262,292
 Borgund sognekall 487
 Borgunds kirketiende 392
 Bortvig Jacob kaptein 2
 bot for fortidlig barnefødsel 221
 bot til Børnehuset 489
 bot til fattige presteenker 399,422,460,506,538,546
 bot til Hospitalet 286,481
 botferdighets mangel 57
 Botolf Bårlog medhjelper i Rinde sogn 45
 Brandal Peder kapellan i Norddalen 54,453,479,488,545
 brann i Bergen 481
 brann i Bergen 1640 330
 brannskade 109
 Bratvær under Aure 262
 Breder Anfind Johansen spr. i Sund 132,475
 Breim 285
 Breiteig i Syvde Oluf 428,455
 Bremanger sogn 47
 Bremnes 59
 Brinch Didrik student 424
 Brite Johansdtr. i Strandebarm 517
 Broch Christen Hanssen løytnant 210
 Brodersen Volqvart foged i Nordhordland 149,333
 brofjel 106
 Bru 525
 brudefolk 515
 brudevielser i froprekenen 312
 Bruknappen i Lindås 304
 Bruland i Innvik Anne Rasmusdtr. 266
 Brun Hans Hanssen foged i Ytre Sogn 108,152
 brød- og vinhold 56,92,231,255,319,507
 brød- og vinhold i nådsensår 315
 Buch Margrethe 75
 Bud fiskevær i Aukra 262
 Bue i Sveio 237,343
 buføring 233
 Bugge Daniel Hanssen spr. i Jølster 102,126,152,268,272
 Bugge Elias Hanssen på Enebø i Gloppen hederlig og vellærd
 mann 72,268
 Bugge Hans Hanssen kapellan i Etne 236,238,395
 Bugge Hans Samuelsen spr. i Eid 56,61,71,76,90,91,127,165,
 168,169,173,196,199,230,268,270,271,306,313,422
 Bugge Jens Samuelsen spr. i Leikanger 44,108,150-152,169,170,
 230,247,256,258,267,268,270-273,284,306,308,388,475
 Bugge Nils prest i Fjelberg 329
 Bugge Nils spr. i Selje 161,172,228,229,267,319
 Bugge Samuel Hanssen spr. i Eid, prost i Nordfjord 93,168,
 173,230,240,268,270,274,306,443,446
 Busch Peder Nilssen kapellan i Lindås 68
 butiende 315

butiende til kirken 319
 byfløtning 344
 byfogden 245
 bygderop (byrop) 296,482,507
 bygderykter 548
 bygging på festningen 36
 bygsel av presteenens garder 77
 bygsel og frelse 46
 bygselpengers tilbakebetaling 170,227,269
 bygselsedler 92
 bygselsedlers skriving 91
 bygselsvilkår 316
 bygsling av avlsgård 233
 bygsling i nådsensår 198,255
 Bygstad Ole medhjelper i Bygstad sogn 425
 Bülche Titus kirkedirektør (-kommissær) 27,95,101,131,159
 Bülches salarium 54,143
 byreises forskånsel 283
 Byrkjeland i Hamre Knud 265
 bøddel (Sunnmøre) 551
 Bømlo 236,341
 Bømlo kirke 223,283,344
 Bømmelhavn 223
 bøndene i Hamre 69
 bønder i debit 293
 bønn for kongehuset 117
 bønn for prinsesse 166,324
 bønneformular 117
 bønner 298,300
 Børge Juel på Lungegården 333
 Børnehuset 221,245,260,355,489
 Børnes Tommes kirkeverge i Sund 507
 Bøyum i Leikanger Baar Knudsen 108
 Bøyum i Leikanger Engelbert Knudsen 108
 Bårlog Botolf medhjelper i Rinde sogn 45
 båtsmannsutskrivning 46

Canterbury 246
 Carsten Fiches enke Maren 125
 Carstensen Alchie 126
 Carstensen Johan kapellan til Nykirken 475
 Casper Christensen Klingenberg student, senere pers. kapellan
 og spr. i Kinn 109,476,497,525
 Castensen Erik klokker i Nordfjord 419
 cathedraticum 119,123,392
 Cent Carstensen Bager borger 126
 Chrispinus Tollefsen Sandnes i Jølster bondelensmann 102
 Christen spr. i Finnås 342
 Christen spr. i Lærdal 275,280
 Christen Eide i Bømlo 344
 Christen Enevoldsen skoleelev 242
 Christen Hanemand organist 64
 Christen Hanssen Broch løytnant 210
 Christen Hanssen rådmann 158

Christen Jenssen Heggelund spr. i Ørskog, prost på Sunnmøre
 8,50,52,85,102,105,137,262,308,322,334,452,455,475,479,488,
 541,545,552
 Christen Jenssen sorenskriver i Ytre Sogn 280
 Christen Klim 60
 Christen Madssen klokker i Stord 301,326,335,337,339
 Christen Nilssen kapellan i Voss 374
 Christen Nilssen res. kapellan til Korskirken 250
 Christen Pedersen Øye i Luster 459
 Christen Reff sorenskriver i Hardanger 329,339
 Christen Tue i Vanylven 548
 Christensdtr. Maren presteenke i Eid 56,71,76,90,166,168-171,
 173,197,199,208,211-214,227,230,240,247,255,256,267,268,
 270,271,273,274,305,311,422
 Christensdtr. Maren presteenke i Stord 450
 Christensen Falch byfoged i Trondheim 403
 Christensen Jens i Askvoll 109
 Christensen Iver tidl. tukthusforstander 129,260
 Christensen Nils klokker i Leikanger 152
 Christensen Didrik på Elvebakken 268,272
 Christensen Samuel klokker i Fjelberg 296,300
 Christensen Søren sorenskriver i Nordfjord 56,72,212,268,272
 Christensen Thomas rådstuskriver 197
 Christian Herculis Barchmand 195
 Christian Nobel soldat 242
 Christian Thomessen Sehested kansler 4
 Christopher Eggert studiosus fra Bayern 167,297
 Christopher Garmann spr. i Os 167,226,233,234,395,420,475
 Christopher Gjertsen foged i Indre Sogn 276,280,441
 Christopher Hovland i Årdal fogdens bror 275,281
 Christopher Parsberg visekansler 288,289
 Christopher Pedersen Hjermand spr. i Borgund 32,49,51,86,105,
 138,202,204,210,262,263,309,322,429,475,479,488,526,545
 Christopher, Lille- 242
 Christophersen Oluf spr. til Vår Frue i Trondheim 85,102,105,
 119,130,140,309,400
 Cicero-sitat 409
 Cicignon Johan Caspar von, oberst 132,150,153
 Claus Daa lensherre i Trondheim len 122
 Claus Hanssen Gaas kapellan i Ulstein 33,107,430,453,455,541,
 552,553
 Claus Madssen prestens sønn i Volda 210,542
 Claus Nilssen Bleching rektor 4,174,226,387
 Claus Petersen klokker i Holmedal 425
 Clemet Berge i Herøy 139
 Clim Nils privilegert bokhandler 482,514,515
 Climen = Nils Clim 515
 Cnor Ernst Christopher apoteker 221
 Colding Anders Jenssen spr. i Fjelberg 451
 Cornelis Åse i Sveio 344
 Cort klokker i Stord 301,335,338
 Cort Adeler admiral 10,22
 Creutziger Gregorius borger i Bergen 109
 Daa Claus lensherre i Trondheim len 122
 Daberg Hans Jenssen kapellan i Hamre, avsatt, senere lektor og
 spr. i Fana 12,13,16,23,30,63,67,69,74,81,84,89,96,511-
 513,516,535
 damstokk 275

Daniel Hanssen Bugge spr. i Jølster 102,126,152,268,272
 Daniel Kvamme i Vikebygd 148,505
 Danmarksreise 312,335,353,453,457
 dansk bibel, ny utgave 245
 Danske Kanselli 62
 David Henriksen hører 4,387
 Davik 72,445,525
 Davik Ananias Rasmussen 525
 Davik Didrik Olsen 525
 Davik Jens Jenssen 509
 Davik Tidemand Rasmussen 525
 degnepenger (-toll) 150,283,355
 degnepenger til skolen 104
 designasjon over fødte, døde og avreiste mannkjønn 235
 designasjon over kirkene 74,82
 designasjon over korntienden 235
 designasjon over ordinerte 74,82
 diakon til Vår Frue kirke 251
 Diderik Schult kansellisekretær 287
 Didrik Brinch student 424
 Didrik Christensen på Elvebakken 268,272
 Didrik Olsen Davik 525
 Didriksdtr. Else presteenke i Eid 241
 dimmeluke 551
 Dimmesund = Ulstein 453
 Dina helerske 242
 disiplers lydighet og flid 516
 Ditlef spr. i Lærdal, senere i Luster 280
 domkapittelsdom 84,164,208,401,482,486
 domkapittelsdom om lektors lønn 516
 Domkirken 63,64,65,119,251,253,312,323,331,332,334
 Domkirkens bok 123
 Domkirkens forvaltnings uorden 312
 Domkirkens garder i Årstad 333
 Domkirkens gravsteder 312
 Domkirkens inventarium 312
 Domkirkens ornamenter 312
 Domkirkens visse utgifter 313
 domsavsikt 341,546,551
 Dragseidet 48
 drikk og dobbel 142,245
 drukkenskap 57
 drukkenskap ved kirken 318
 drukningsulykke 265
 Due Parnille kapellans enke 243
 Dvergsdal i Jølster Helge Nilsdtr. 102
 Dvergsdal i Jølster Tollef Hanssen 102
 dyremishandling 109
 dyrtid 1663 313
 døde som ikke gravfestes 318
 dødes utferd 332
 dødsboers sammenblanding 329
 dødsdom på tinget 457
 Dørhellen i Askvoll 110
 dåps konfirmasjon 424
 dåpsattest 424
 dåpsbarns død 549
 Echov lektor i Trondheim 413

Edvard Edvardsen konrektor 4,164,387
 Egelsfelt kjøpmann 206
 Eggert Christopher studiosus fra Bayern 167,297
 Eid 6,17,56,61,71,76,91,127,165,168-171,191,196,197,199,201,
 208,212,230,255,256,270,284,305,313,316,413,415,426,442-
 444,525,527
 Eid prestegard 72,90,91,169,171,270,273
 Eid prestegards hus 91,306
 Eid prestekalls inntekter 248
 Eid res. kapellani 444
 Eid sogn 56,71,313
 Eide i Bømlo Christen 344
 Eidfjord 133,140,149,182,235,492,504
 Eidfjord kalls inntekter 235
 Eidfjords anneksering 236
 Eidsfjorden 131
 Eidså i Syvde Jacob 428,455
 Eidså i Syvde Ole Hanssen 553
 Eidså i Syvde Ole Mortensen 553
 Eidså i Syvde Rasmus Mortensen 553
 Eiken i Askvoll Siri Iversdtr. tjener 110
 Einert Kolgrov i Syvde 553
 Einert Årøy i Vanylven 549
 Eivindvik 6,17,80,140,162,185,226,415,424,445
 Eivindvik kongetiende 97
 eksekusjons bekostning 311
 Ekset i Volda 210
 Ekset i Volda Johannes 10
 ekskommunisering 43
 ekskommunisering av presteenke 165
 ekskommunisering av sogneprest 165
 ekskommuniseringstrussel 46
 ekspektanse 37,77,78,485
 ekspektanse på første ledige kall 35,236
 ekspektansebrev 62,79,80,94,96,104,132,134,136,154,155,157,
 160,161,167,168,209,305,345,384,433,442,449
 ekspektansebrev, eldre, yngre 62
 ekspektansebrev, generelle 328,335
 ekspektansebrev, spesielle 328
 ekspektansebrevs misbruk 11
 ekspektanter 11
 ektefolk, forargelige 505
 ektefolk, uforlikte 308
 ektemenn som reiser bort 318
 ekteskapsforbud for læredrenger 196
 ekteskapsløfte 125,261,518
 ekteskaps sak 126,127,143,148,161,166,284,459,481
 Elias Anderssen spr. i Skånevik, prost i Sunnhordland 206,
 213,223,224,237,238,282,296,326,337-339,369,370,395,475
 Elias Hanssen Bugge på Enebø i Gloppen hederlig og vellærd
 mann 72,268,272
 Elias Hermansen spr. i Vikøy, prost i Hardanger 78,235,239,
 252,475,504
 Elias Loss student 44
 Elisabeth Åsene i Gloppen 127,143
 Ellofsen Jonas (Joen) spr. i Manger 1,3,13,35,340,419
 Else, Jan Reimersens enke 294
 Else Didriksdtr. presteenke i Eid 241

Elvebakken i Gloppen 273
 Elven på Evebø i Gloppen 72
 embetsinntekters fordeling 56
 enerett på salg av altervin og voksllys 297,299
 Enevoldsen Christen skoleelev 242
 Engebret Povelsen Andal i Bømlo 223,236,238,341
 Engelbert Knudsen Bøyum i Leikanger 108
 Engelbrecht Josephsen Rubromontanus kapellan i Haram 48,49,
 51,138,204,262,263,392,526
 Engelbrecht Jørgensen rektor, senere spr. til Domkirken 28,
 67,251
 engelske slag, det 75
 Engeset i Volda 207
 Engesund i Stord 310,336
 England 72,246
 englers skjegg 301
 Enkefattighuset 65
 Eri Joseph medhjelper i Lærdal 277
 Erik spr. i Leikanger 44
 Erik Castensen klokker i Nordfjord 419
 Erik Eliassen Skonevig student, senere prest 223,224,509
 Erik Krag oversekretær 125
 Erik Orning 2
 Erik Rosenkrantz lensherre 445
 Erik Silden i Selje 227
 Erik Sundalen i Vanylven 548
 Erik Tveit i Kvinnherad 310
 Eriksen Rasmus 90
 erkebisp av Cantelberg 246
 Ernst Christopher Cnor apoteker 221
 Erstad i Hamre Anders 24
 erstatning for private hus 241
 Etne 6,133,140,149,180,492,505
 Evebø i Gloppen 272

Fabiansdtr. Berette i Haus 161
 Falch Christensen byfoged i Trondheim 403
 famulus 224,235
 Fana 6,17,103,140,177,183,332,509,510,513,535
 Fana kirkes pannetak 331
 Fana kirkestol 331
 Fana kirkeverger 331
 Fana prestegård 535
 Fana prestegjelds administrasjon 511
 Fana prestegjelds betjening 512
 Fana sogns tiende 510
 fanger i Barbariet 104
 Fantoft i Årstad 331
 Fanø Jørgen Pedersen kapellan i Fana 510,513,535
 fars verdighet 548
 farskapssak 18
 fattiges likkister 313
 fattighus i Domkirkesognet 65
 Fausk i Kvinnherad Magdalena 309
 Fedje i Leikanger Anders 308
 Fedje i Leikanger Kirstine 308
 fengsels tvang 517
 festensøl 509

Fiche Ane Carstensdtr. 125
 figuralmusikk 174
 Finde Henrik Pedersen prest 293
 Finde Jørgen Pedersen 160
 Finde Peder spr. i Førde, prost i Sunnfjord 152,234,263,284,
 286,293,324
 Fine Arnoldus Hanssen de, lektor og spr. i Fana, kapittels-
 notar, senere biskop i Trondheim 10,242,328,329,369,420,
 475,481,485,511,512,516
 Fine Hans Arnoldussen de, skoleadisippel 254
 Finnås 6,58,140,147,179,223,237,282,295,414,492,507
 Finnås prestegard 321
 fiskalen 44,517
 fiskeriet 49
 fiskeriets avslag 204,264
 fisketiende 142,241
 fisketienden av Rugsund 56
 fisketoll 132
 Fjelberg 6,140,148,181,296,492,505
 Fjelberg, Eid sogn 213
 Fjell kirke 507
 fjerdeholdspenger (fjårhald-) 380
 Fjærtoft kapell 204
 Fjøsanger i Årstad 331
 flytningsfolk 84
 flytningspenger (-skatt) 228,230
 fløting av bord i elven 294
 fogden i Nordfjord 234
 fogden i Nordhordland 265
 fogden i Sogn (præfectus) 389
 fogden på Sunnmøre 456
 fogdens nærvær ved skifter 321
 fogeds leiermål 430
 Fonnebø i Årdal 275
 Fonnebø i Årdal Torsten Sørensen 279
 forakt for bispens embete 458
 forakt for det geistlige embete 263
 forakt for retten 307,551
 forargelse i menigheten 223
 forbryteres redning 518
 forbønn av prekestolen 22
 forhandling med allmuen 525
 forhandling om nådsensår 199
 forhør av ektefolk 505,506
 forhør av klokker 300
 forlik 509,525,526
 forlik mellom sogneprest og kapellan 31,417
 forloddsarv 269
 formangel 39
 formaning til fogden 57
 formaning til kapellan 543
 formaning til presteenke 56,317
 formaning til sogneprest 57,317,327
 formastelse mot kongens brev 554
 formastelse mot presteembetet 342
 formyndere 226
 formynderseddel 158
 formynderskap 158,380

formyndereskaps nektelse 269
 fortegnelse over kirketjenester 382,396,415
 fortegnelse over salmer og bønner 300
 forum ecclesiasticum 60
 forvisning fra prostiet 342
 foræringer, usømmelige 232
 Foss Mathias universitetsrektor 73,82,95
 fosterfordrivelse 20
 Fox Søren Nilssen foged i Nordhordland 1,13,16,23,39,93
 fradømmelse fra prestatjeneste 554
 Frandtzen Hans fullmektig 100
 Frantzen Mads borger på Sunnmøre 548
 fravær fra kallet 84
 Frederik III.'s likpreken 429
 Frederik Jørgensen huskapellan i Tingvoll 262
 Frederik Urne lensherre i Trondheim len 119,124
 Frederika Amalia prinsesse 324
 fredsslutning 72
 Fresvik 388
 Fresvik kirke 417
 Friis Bendix Nilssen spr. i Innvik 234
 Friis i Trondheim 212
 Friis Vincentz i Trondheim 234,285
 Friis Jens kapittelsnotar i Trondheim 125,285
 Friis Merethe prestens datter i Innvik 127
 Friis Mogens rentemester 129
 Friis Nils Thomassen student, senere kapellan i Vanylven,
 avsatt 8,11,22,55,77,79,82,202,203,206,207,209,210,213,
 323,334,335,384,427,428,430,432,450,453-455,480,486,488,
 489,537,544,546,551,554
 friskyss for prosten 339
 frist for bevisførsel 81
 frøkenskatt (-styr) 104,225
 Fylkesbygden = Hafslo 159,187
 Fyllingen i Årstad 331
 Fædersen Anders på Amla 276
 Førde 7,17,57,189,415,425,525
 føringskap 143,228,267,353,456,506,535
 førstebygselstakst 128

Gaas Claus Hanssen kapellan i Ulstein 33,107,430,453,455,541,
 552,553
 Gaas Knud Hanssen spr. i Kinn 47,57,165,324,475,476,497
 Gangstø i Vikebygd 505
 gapestokk 517
 Garmann Anders spr. i Hamre 12,13,16,23,30,39,63,67,69,74,81,
 84,89,96,131,133,265,475
 Garmann Christopher spr. i Os 167,226,233,234,395,420,475
 Garmann Herman generaltollforvalter 80,165,174,267,323
 gave til Tukthusets gjenopprettelse 260
 geistlig disiplin 380
 geistlig jurisdiksjon 119,123
 geistlig skifteskriver 321
 geistliges bibliotek 246
 geistliges regnskaper 485
 geistligheten i Bergen 36
 geistlighetens inntekter 177
 geistlighetens privilegier 36,78,356,376

geistlighetens privilegier 1661, første og siste punkt: 36, -
 art.11: 34,268,270,321, - art.13: 152, - uspesifisert: 1,
 78,169,170,207,214,263,285,321
 geistlighetens privilegier 1670 370,372(kongebrevet),392,399,
 419,489,538-540,545(art.7),546,554
 geistlighetens ruin 358
 genant til Bergens skole 387
 generalfiskalen 195,327
 generalinspektøren 100
 Georg Ernst von Gersdorf kaptein 46,150,151
 Georg Reichwin lensherre, generalmajor 1,21,103,119,158
 Georg Reichwins frue 130
 Gersdorf Georg Ernst von kaptein 46,150,151
 Gierg Anders Nilssen student 261
 Gilbert spr. i Lærdal 280
 gjeldssak 321
 Gjerløv i Aurland 207
 Gjert Adam Junger vikarprest i Volda 545
 Gjert Henriksen Miltzow spr. i Voss, prost i Hardanger 211,
 374,475
 Gjertsen Christopher foged i Indre Sogn 276,280,441
 gjesterett 121
 gjesterettsstevning 106
 gjetletøs 80
 Gjøde Gjødesen akademisk borger 380
 Gjøde Pedersen foged i Sogn 380
 Glad Hans lagmann 333
 Glad Hans Madssen student, kapellan i Vanylven, senere i Volda
 202,203,207,210,323,334,384,427,428,433,487,537,551
 Glad Oluf kapellan i Borgund 51,263,264,526
 Glad Povel Hanssen student, senere kapellan i Eid 394,413,
 423,426,427,442,444,446,450,458,459,509,525
 Glad Truls spr. i Eivindvik 80,162,226,424,475
 Gloppen 6,17,56,127,143,190,415,425,509,525
 Gloppen prestegard 509
 Granvin 6,95,96,103,133,136,140,149,150,182,200,201,235,303
 gratulasjon 449
 gravfesting 318
 gravsteder i og ved Domkirken 312,323
 Gregorius Creutziger borger i Bergen 109
 Gregorius Gregoriussen Nordal i Syvde 549
 Gregorius Strand medhjelper i Vik sogn 425
 Griffenfeld Peder geheimeråd (se også Schumacher) 449,458,
 485,514,538
 Grill Jacob 153
 Grip fiskevær under Kvernes 262
 Grum Nils Povelsen klokker 138
 Grumme Peder i Vikebygd 505
 grunnebrev 312
 grunnleie av hus i Mosterhavn 294
 Grytten Anders Johannessen spr. i Holmedal 158,173,226,324,
 475
 Grøn Herman Walerij skoledisippel 254
 Grøn Tyge Christensen 60
 Guds ords forakter 342
 gudstjeneste hver søndag 298
 gullgeschirr (Guldgeschier) 372
 Gullik Slagnes i Vanylven 548

Gunder Steien medhjelper i Sande sogn 425
 Gunilde Andersdtr. 18,19
 Gunilde Olsdtr. (se NRR. 19.06 1564) fogedenke på Maurstad
 445
 Guri Bastesdtr. i Hamre 265
 Guri Larsdtr. i Ulvik 505
 Gyldenløve Ulrik Frederik stattholder 17,34,69,97,121,195,
 258,388,394,447

 Hafslo 7,17,43,159,162,187,415,442
 Haldor Wesnes i Vanylven 428
 Hallehavnen, søre Sunnmøre 550
 Halleland avlsgard i Leikanger 108
 Hallingdal 19
 Halsten Kroken i Vanylven 550
 Halsten Pedersen Nordal i Syvde 549
 Halvar Knudsen Loftan i Askvoll tjener 110
 Halvor Povelsen klokker 54
 Halvorsdtr. Ingeborg i Eivindvik 80
 Hammer Mogens Mogenssen stud. bonarum artium 127
 Hammer presteenkegard i Selje 267,483
 Hammervik i Selje 267
 Hamre 6,12,17,23,28,30,39,63,67,69,74,81,84,96,131,133,178,
 183,265,304,415,441
 Hamre kongetiende 177,355
 Hamre Oluf kirkeverge i Sund 507
 Hamre prestegard 96
 handoffer 420
 Hanemand Christen organist 64
 Hans ("Hanssen") Smit foged i Nordfjord 270
 Hans Aarøy lensmann i Vanylven 428
 Hans Algerø kirkeverge i Fjell 507
 Hans Anderssen Helkand spr. i Herøy 32,85,102,105,119,124,
 130,138-140,164,211,292,309,322,400,402,430,452,453,455,
 526,541,544,552,553
 Hans Arnoldussen de Fine skoledisippel 254
 Hans Engelbertsen Mentz student, senere spr. i Finnås 78,295,
 345,397,398,414,422,517
 Hans Frandtzen fullmektig 100
 Hans Glad lagmann 333
 Hans Hanssen amtsforvalter, kommissær, lagmann 59,81,82,89,
 120,158,199,206,277,291,292,332
 Hans Hanssen Blix spr. i Manger 3,11,21,35,97,340,419,475
 Hans Hanssen Brun foged i Ytre Sogn 108,152
 Hans Hanssen Bugge kapellan i Etne 236,238,395
 Hans Hanssen fullmektig for lagmannen 206
 Hans Helkands kone prestekone 402
 Hans Henningsen i Hallehavnen 550
 Hans Jacob Schiørtz oberst 141
 Hans Jenssen Daberg kapellan i Hamre, avsatt, senere lektor og
 spr. i Fana 12,13,16,23,30,63,67,69,74,81,84,89,96,511,
 513,516
 Hans Jenssen Sahl spr. i Herøy 124
 Hans Jørgensen Smit foged i Nordfjord 202,270,306,311,509,525
 Hans Kruse 19
 Hans Lemmeche kapellan i Eid 90,127,212,214,227,231,267,270,
 314,394,413,422,426,443,446
 Hans Madssen ("Claussen") student 203

Hans Madssen Glad student, kapellan i Vanylven, senere i Volda
 202, 203, 207, 210, 323, 334, 384, 427, 428, 433, 487, 537, 551
 Hans Munthe bytingssskriver 199
 Hans Nilssen Arctander spr. i Lærdal, senere i Leikanger 280
 Hans Olsen Binde i Eivindvik 425
 Hans Pedersen Strandebarm kapellan i Os 156, 321
 Hans Povelsten Alstrup spr. i Hafslø 43, 258, 476
 Hans Samuelsen Bugge spr. i Eid 56, 61, 71, 76, 90, 91, 127, 165,
 168, 169, 173, 196, 199, 230, 268, 270, 271, 306, 313, 422
 Hans Svane Sjællands biskop 222
 Hans Sørensen 137
 Hans Tarelsen spr. i Kvinnherad 50, 131, 134-136
 Hans Vort klokker til Korskirken 514, 515
 Hans Wandal Sjællands biskop 222, 247, 370, 375, 381
 Hans Zirling kirkeverge til Domkirken 277, 312, 323
 Hansdtr. Kirsten i Hosanger 74
 Hanssen Christen rådmann 158
 Hanssen Hans amtsforvalter, kommissær, lagmann 59, 81, 82, 89,
 120, 158, 199, 206, 277, 291, 292, 332
 Hanssen Hans fullmektig for lagmannen 206
 Hanssen Jacob lagmann 65
 Hanssen Jens spr. i Gloppen 56, 91, 127, 166, 170, 212, 214, 234,
 267, 268, 270, 271, 274, 283, 286, 475, 509
 Hanssen Jørgen gammel studiosus 246
 Hanssen Jørgen organist 64
 Hanssen Lauritz borger og kjøpmann 293
 Hanssen Lyttich spr. i Lindås 68, 420, 475
 Hanssen Nils borgermester, stiftsombudsmann (stiftsskriver)
 132, 156, 157, 267, 331, 336, 339, 377
 Hanssen Nils sorenskriver i Indre Sogn 281
 Hanssen Otte spr. til Nykirken 12, 15, 75, 125, 126, 310, 340, 370,
 419, 425, 448, 475, 552
 Hanssen Peder 160
 Hanssen Peder hører, ordinert spr. i Manger, senere spr. i Eid
 21, 35, 62, 79, 132, 134-136, 155, 160, 161, 165, 167, 172, 196, 197,
 199, 201, 208, 211, 214, 227, 228, 234, 241, 247, 255, 256, 270, 305,
 313, 316, 340, 427, 443, 460, 475
 Hanssen Peder klokker i Luster 162
 Hanssen Peder klokker i Manger 424
 Hanssen Peder slottsskriver, rådmann, i amtmannens sted 64,
 130, 132, 159, 202, 274, 284, 474
 Hanssen Samuel pers. kapellan og senere res. kapellan til
 Domkirken, kapittelsnotar, skifteskriver 64, 125, 251, 321,
 328, 333, 448, 475, 482
 Hanssen Tøger spr. i Jostedal 17
 Haram 204, 262
 Haram prestegård 204
 Harboe Peder Nilssen kapellan i Haus, senere spr. i Eid og i
 Selje 40, 76, 155, 157, 160, 161, 167-171, 196, 197, 199, 201, 212,
 227-230, 234, 267, 268, 270, 271, 273, 313, 318, 319, 475, 483
 Harboe Sara presteenke i Eid 168-171, 199, 208, 212, 214, 227,
 228, 230, 240, 241, 247, 255, 256, 267, 268, 270, 273, 307, 313, 316
 Hardanger prosti 224, 252
 Hardanger skoger 149
 Hardenbeck Ambrosius res. kapellan, senere spr. til Domkirken,
 prost, vikar for bispen 15, 26, 30, 64, 65, 137, 210, 221, 251,
 300, 331, 475, 511, 516
 Harebakke i Årstad, avlsgård 331, 333

Harrild Hilde i Innvik 267
 Hauge i Os Lauritz 233
 Hauge Peder medhjelper i Hamre 39
 Haukeland i Årstad 331
 Haus 6,17,39,79,130,157,161,185,415,441
 Haus kongetiende 97
 Haus prestekall 40
 hebraisk språk 246
 Heggelund Christen Jenssen spr. i Ørskog, prost på Sunnmøre
 8,50,52,85,102,105,137,262,308,322,334,452,455,475,479,488,
 541,545,552
 Helberg (Heltberg) Peder spr. i Fjelberg 213,236,238,300,337,
 339,475,505
 Helge Nilsdtr. Dvergsdal i Jølster 102
 Helje Steinsvåg i Bremnes 59
 Helkand Hans Anderssen spr. i Herøy 32,85,102,105,119,124,
 130,138-140,164,211,292,309,322,400,402,430,452,453,455,
 526,541,544,552,553
 Helleland i Bømlo Omund 237
 Helleland i Leikanger 150
 Helsingør 9
 Helsingør hospital 222,452
 Helsingør skole 222,355,452
 Helsingør skoles kollekt 489
 Henjum i Leikanger Ole Steffensen soldat 150
 Henjum i Leikanger Rasmus 151
 Henningsen Hans i Hallehavnen 550
 Henrik Biscop student 321
 Henrik Mayer 244
 Henrik Miltzow spr. i Voss 374,474
 Henrik Pedersen Finde prest 293
 Henrik Reiersen spr. i Aurland 108,258,418,475
 Henrik Samuelsen skoledisippel 254
 Henrik Thott lensherre 5,65,119,124
 Henrik Tobiassen bispens famulus, senere spr. i Kinsarvik
 224,235,239,252,329,475,504
 Henrik Wessel borger i Bergen, kirkeverge 249,297,299
 Henriksen David hører 4,387
 Henriksen Peder kapellan og senere spr. i Kvinnherad 50,134-
 136,206,309,475
 henvisning til geistlig rett 333
 henvisning til verdslig rett 551
 Herman Garmann generaltollforvalter 80,165,174,267,323
 Herman Walerij Grøn skoledisippel 254
 Hermansen Elias spr. i Vikøy, prost i Hardanger 78,235,239,
 252,475,504
 herredag i Bergen 276
 herredagen i Bergen 1604 445
 herredagen i Bergen 1622 119,123
 herredsprost 2
 herredsting 545
 Herøy 7,17,48,85,105,119,123,124,130,138-141,167,193,196,197,
 213,214,251,287,289,291,292,309,400,415,430,453,480,489,
 525,526
 Herøy huskapellani 124
 Herøy kannikegjeld 32
 Herøy prestegård 32
 Hieronymus-sitat 485

Hieronymus: Epistola ad Nepotianum de vita clericorum 398,488
 Hieronymus: Epistola ad Salvinam 449
 Hilde i Innvik Harrild 267
 himmelseng 482
 hittebarn 441
 Hjarthaug i Volda Knud Stenersen 543,552,553
 hjemmedåp 426
 hjemmedåp uten nødvendig grunn 506
 hjemmegave 230,269
 hjemmeting 545
 Hjermann Christopher Pedersen spr. i Borgund 32,49,51,86,105,
 138,202,204,210,262,263,309,322,429,479,488,541,545,552
 Hjørundfjorden 138,427,527
 hjåsvæve ("Jaa Suæff") 284
 hjåsvæves avskaffelse 286
 Hoff Simon Pedersen rektor i Trondheim, fullmektig 140,400
 Hoffmann Jens Sørensen pers. kapellan, senere spr. til Kors-
 kirken 37,250,423,515
 Hofstø i Fitjar 336
 Hole Ole medhjelper 54
 Holger Vind skattmester 356
 Holland 72,246
 Holm i Årdal Nils 276
 Holmedal 7,17,57,173,188,226,415,425,525
 holmer ved Herøy prestegard 401
 Holst Jens foged i Sogn 276
 honorar avvist 381
 honorar til kongens minister 371,376,381-383
 honorars (diskresjons) utligning 377
 horer og skjøger 142
 horeunger 354
 Hornindal sogn 56,71,241
 Hosanger kirke 74
 Hospitalet 56,65,72,142,143,165,211,230,286,304,305,356,481,
 527
 hospitalsavgift 211
 hospitalsforstanderske 222
 hospitalsinspektørene 211,527
 Hospitalskirken 305
 hospitalspresten 143,304
 hospitalsprestens innkomst 66
 Hovdenakk i Ørsta Knud 553
 Hove i Selje 253
 Hove i Vik Andbjørn Lassesen 151
 Hove i Vik Oluf Jonsen 151
 Hovland i Årdal 277
 Hovland i Årdal Christopher fogdens bror 275,281
 Hundeide i Eid 72
 hungersdødsfall 257,267
 Hunstad i Årstad 331
 husebesiktigelse 79,232
 husebesiktigelse på prestebolsgods 229
 huskapellan 79,324,413,443
 husleie 78
 husmåt 229
 Hvid Iver kammererer på Akershus 195,325
 Hæreid i Årdal Birrete 276
 Hæreid i Årdal Torsten 275,281

hørerne og skolen i Trondheim 262
 hørerplass i Bergens skole 167
 høy på kirkelemmen 236
 Høyesterett 164
 høyslåtter 278
 høytidsoffer 71,77,332,373,473
 Håvik ytre i Moster Arne 343

Illusio Diabolica 300
 Ingebor presteenke i Volda 537,541
 Ingeborg rufferske, i Rådhuskjelleren 242
 Ingeborg Halvorsdtr. i Eivindvik 80
 Ingeborg Trulsdtr. 43
 Inger biskop Jens Schielderups enke 127,159
 inkvisisjon om kirketjenesten 397
 innkvartering 36,152
 innsettelse i pastorat 540
 inntekter av gudstjenesten 34
 inntekter av Leikanger kall 44
 Innvik 6,17,56,190,234,266,415,426,525,527
 instruks for skifteskriveren 322
 instrumentister 174
 inventar til prestegarden 86,229
 inventarium 320
 inventarkyr 79,229,315
 inventarkyrs foring 255
 Isacsen Jacob borger 45
 Iver Christensen tidl. tukthusforstander 129,260
 Iver Eriksen Leganger spr. i Vik, prost i Sogn 152,158,225,
 258,388,389,418,473,475
 Iver Hvid kammererer på Akershus 195,325
 Iver Knudsen foged i Sunnhordland 380
 Iver Vind riksråd 280
 Iversen Jens student 545
 Iversen Johannes prestetjener i Lærdal 277

Jacob res. kapellan i Rugsund, senere spr. i Jølster 445
 Jacob Bortvig kaptein 2
 Jacob Eidså i Syvde 428,455
 Jacob Gabrielsen Valager i Innvik 266
 Jacob Grill 153
 Jacob Hanssen lagmann 65
 Jacob Isacsen borger 45
 Jacob Pedersen prestetjener i Lærdal 41
 Jacob Rasmussen Studt spr. i Selje 253,525
 Jacob Sakseid i Moster 343
 Jacob Simensen 321
 Jacob Sætrenes i Vanylven 550
 Jacob Vorland i Bømlo 236,343
 Jacobsdtr. Anne prestekone i Kinn 324
 Jacobsen Ole klokker i Granvin 149
 Jan Lampe 243
 Jan Nagel borger 388
 Jan Reimersen 294
 Jansen Berendt borger 143
 jektelast av bord 294
 Jens lektor i Bergen, senere spr. i Eid 445
 Jens Anderssen 206

Jens Anderssen forvalter på Kaupangergodset 275,281
 Jens Bircherod professor 281
 Jens Bjelke lensherre, kansler 28,87,122,337,340
 Jens Christensen i Askvoll 109
 Jens Friis kapittelsnotar i Trondheim 125,285
 Jens Hanssen spr. i Gloppen 56,91,127,166,170,212,214,234,
 267,268,270,271,274,283,286,475,509
 Jens Holst foged i Sogn 276
 Jens Iversen student 545
 Jens Jenssen Davik 509
 Jens Jonassen kapellan i Innvik, senere til Korskirken 267,
 475,516
 Jens Juel lensherre 122,128,355
 Jens Loss spr. i Os 134,147,156,226,233,234
 Jens Michelsen sorenskriver i Nordhordland 332
 Jens Olsen fullmektig 545
 Jens Pedersen kapellan i Hjørundfjord 55,541,552
 Jens Pedersen klokke i Luster 162,163
 Jens Povelsten Aalstrup huskapellan i Ørskog 52,85,481
 Jens Samuelson Bugge spr. i Leikanger 44,108,150-152,169,170,
 230,247,256,258,267,268,270-273,284,306,308,388,475
 Jens Schielderup biskop 5,8,53,103,138,142,149,284
 Jens Skive kirkeverge på Voss 474
 Jens Sørensen Hoffmann pers. kapellan, senere spr. til Kors-
 kirken 37,250,423,515
 Jens Toller amtsskriver på Bergenhus, lagmann 196,206,247,388
 Jens Vik i Syvde 456
 Jenssen (Jonsen, Jonassen) Oluf spr. i Haus 79,130,161,475
 Jenssen Christen sorenskriver i Ytre Sogn 280
 Jenssen Karl skoleelev 242
 Jenssen Ove president, borgermester 64,155,167,340,419,474
 Jenssen Peder foged i Nordhordland 332
 Jenssen Severin slottslovforvalter 130
 Jerdtsen Teves borger og skomaker 137
 Jeremias Lotsberg i Gloppen 127,143,166
 Jeronymus Svitzer kirkeverge til Domkirken 312,323
 Jesper Schrøder kirkeverge til Domkirken 63,312
 Jesper Veke på Voss 211
 Jespersen Anders korporal 151,152
 Jetmundsen Ole kapellan i Herøy 119
 Johan Badenhaupt amtsskriver 98,117
 Johan Carstensen Bechmann spr. i Finnås, avsatt 58,148,223,
 236-238,282,294,295,341,399,414,517
 Johan Carstensen kapellan til Nykirken 475
 Johan Caspar von Cicignon oberst 132,150,153
 Johan Frederik Marschalck stiftamtman, kansler 302,329,424,
 511
 Johan Kolgrov i Eivindvik 425
 Johan Mentzen student, sollisitant 287,289,292
 Johan Nilssen sagmester 25
 Johannes Ekset i Volda 10
 Johannes Holmes kone i Meland 84
 Johannes Iversen prestetjener i Lærdal 277
 Johannes Lauridssen klokke i Aurland 207
 Johannes Leiren i Stamnes 130
 Johannes Røsland i Hosanger 24
 Johannes Årstad i Årstad 332
 Johannis Petrus hører 4

Johansdtr. Magdalene i Moster 148
 Johansdtr. Brite i Strandebarm 517
 Jon kapellan i Haram 264
 Jon (Jonas) Rasmussen spr. i Lærdal, før kapellan i Vik 18,
 19,40,195,275,280,475
 Jon Eriksen Sundalen i Vanylven 548
 Jon Sjursen klokker i Gloppen 419,425
 Jon Svendsen i Tysnes 503
 Jon Thomassen 243
 Jon Tvilling klokker på prøve i Ørskog 429
 Jonas lektor (lesemester) i Bergen 509,512
 Jonas (Joen) Ellofsen spr. i Manger 1,3,13,35,340,419
 Jonas (Joen) Pedersen spr. til Korskirken, prost i Nordhord-
 land 15,26,30,37,60,97,196,243,250,331,423,475
 Jonas Lind kapellan i Herøy, senere i Vanylven 9,48,54,86,
 120,124,165,169,202,206,210,263
 Jonas Lyster student 429
 Jonassen Jens kapellan i Innvik, senere til Korskirken 267,
 475,516
 Jonassen Otte spr. i Askvoll 109,475
 Jonsen Ove skoleelev 242
 jordebok over Eid prestebolsgods 249
 jordebok over prestebolsgods 229,320
 Joseph Eri medhjelper i Lærdal 277
 Josephsen Oluf klokker i Volda 429,542
 Jostedalen 17,133,415
 Juel Børge på Lungegården 333
 Juel Jens lensherre 122,128,355
 Juel Ove visestattholder 325,327
 juleanfred 340,341
 julefred etter landsloven 551
 julegjestebud 550
 juleoffer 229
 Junger Gjert Adam vikarprest i Volda 545
 jus patronatus 156
 jus vocandi 157
 Jølster 7,17,57,102,126,189,415,425,445,525
 Jørgen Anderssen fenrik 108
 Jørgen Bjelke riksråd 486
 Jørgen Hanssen gammel studiosus 246
 Jørgen Hanssen organist 64
 Jørgen Hanssen Seidelin 37
 Jørgen Henriksen Schurman spr. i Tysnes 209,302,475
 Jørgen Knudsen avvist kapellan (Herøy) 86,120,124
 Jørgen Nilssen i Mosterhavn, prestens svoger 294
 Jørgen Paaske hører, senere spr. i Granvin 94,96,103,136,200-
 202,239,380,475
 Jørgen Pandter lensmann i Volda, borger 433,542,552
 Jørgen Pedersen Fanøe kapellan i Fana 510,513,535
 Jørgen Pedersen Finde 160
 Jørgen Poss foged i Nordfjord 57,72,93,127,268,272,273,284
 Jørgen Skiøtte i Fjelberg 148
 Jørgensen Abraham spr. i Tysnes, prost i Sunnhordland 78,131,
 156,209,302,343,421,451
 Jørgensen Absolon spr. i Innvik, prost i Nordfjord 56,72,90,
 93,100,127,160,165,168,169,200,212,214,230,232,234,262,263,
 266,268,270,271,274,284,286,306,313,422,443,446,475,509,552

Jørgensen Engelbrecht rektor, senere spr. til Domkirken 28,
 67,251
 Jørgensen Frederik huskapellan i Tingvoll 262
 Jørgensen Peder kirkeverge i Selje 319

Kakkellovn 482,535
 kakkellovnstue 68
 kaldeisk språk 246
 Kalevåg i Bømlo Torchel 344
 Kallestad i Fjell Oluf 508
 kallsbrev 168,210
 kallsbrev for klokker 301
 kallsbrev på kapellani 202
 kallsbrevs konfirmasjon 27,302,513
 kallsbrevs tilbakelevering 35
 kallsdags berømmelse 497
 kallsfrihet 156,160
 kallsinntekters fordeling 61,71
 kallsmenn 160,224
 kallsmenns oppnevning 96
 kallsrett 32
 Kams forbannelse 548
 kandidater som preker 393
 kannikene i Trondheim 105
 Kansellikollegiet 442,444,450,458,459
 kansleren 278
 kantori 174
 kapellan 78,149
 kapellan hos 5 prester i Eid 414
 kapellanens bolig i Granvin 96
 kapellanens forfremmelse 3
 kapellangards bygging 525
 kapellans avsettelse 84,551
 kapellans bolig 63,76,418
 kapellans disippel 13
 kapellans ekteskapstillatelse 173
 kapellans enormiteter 429
 kapellans fe, fostring av 525
 kapellans formastelse 541
 kapellans formuesforhold 481
 kapellans forsikring 451
 kapellans giftermål 75,443
 kapellans innsettelse 334,427
 kapellans inntekter 200
 kapellans instruks (artikler) 423
 kapellans kallsbrev 79,447
 kapellans lønn 49,72,147,231,454,473,526
 kapellans lønn i nådsensår 270,314
 kapellans patroner i København 544
 kapellans redning 487
 kapellans reise til ekteskap 456
 kapellans skattefrihet 304
 kapellans suksessjon 309
 kapellans suspensjon 2,12,28,323,384,539,544
 kapellans trusler 453,457,553
 kapellans ulydighet 454
 kapellans underhold 427,443,535
 kapellans uskikkelige forhold 538

kapellans usømmelige tale 548
 kapellansenke 202
 kapeller uten inntekter 95
 kapellers studieskatt 82
 kapittelsfundasers opphevelse 120
 kapittelsjordeboken 333
 kapittelskallsretts opphevelse 120
 kapittelsnotaren 328,392
 kapittelsprotokoller 19,65
 kapittelsstuen, reparasjon av 20
 kapittelstakst 392,474
 kapitularer 20
 kapitularer i Bergen 421
 kapitularer i Trondheim 85,108,119
 Karen foged Simen Nilssens enke 162
 Karen Andersdtr. Bolset i Jølster 425
 Kari Lone 39
 Kari Sætre i Finnås 343
 Karine Knud kremmers kone 45
 Karl Jenssen skoleelev 242
 kartskisse over Offerdalen 279
 katekisasjon 298
 katekisme 54
 katekismeforklaring, den gamle 430
 katekismeundervisningen 143
 Kaupanger gods 275
 kausjon 278
 kausjon for festekvinne 214
 Kinch Thomas klokke i Selje 419
 Kinn 7,17,47,57,189,324,415,431,476,497
 Kinsarvik 6,22,78,182,223,252,329
 Kinsarvik prestegård 504
 Kinsarvik prestekall 224,235
 kipperamtet i Bergen 196
 kipperlæredrenger 196
 kirkebøker 27,143,298,454
 kirke disiplin 143,425,429,489
 kirkeflytning 460
 kirkeflytting, regnskap for 526
 kirkegård på Dragseidet 48
 Kirkejorden i Årdal 275
 kirkeklokke 313
 kirkekyr som er frakomne 508
 kirkelige seremonier, foraktet 318
 kirkemusikk 174
 kirkenes beholdninger 54,391
 kirkenes innkomster 54
 kirkenes reparasjon 391
 kirkenes skatt 225
 kirkenes tilstand 74,82
 kirkenes utgifter 54
 kirkens korntiende 331
 kirkens leiekyr 391
 kirkens ringepenger 332
 kirkens våpen (arma Ecclesiae) 518
 kirkenøkkel 223,237
 kirkeombudsmanns avsettelse 343
 kirkeombudsmenn 207

Kirkeordinansen 1607 (Norske ordinans, Stat. Eccles.), fol.10:
 553, - fol.13: 298, - fol.16: 550, - fol.21: 343, -
 fol.22: 21, - fol.23: 161, - fol.26: 341,545,553, - fol.
 28: 553, - fol.29: 553, - fol.30: 120, - fol.31: 201, -
 fol.34: 58,84,407,546, - fol.35: 108,340,445,488,546, -
 fol.36: 343, - fol.37b: 1, - fol.38: 344,401, - fol.39:
 342, - fol.44: 207,302,446, - fol.45: 298,445,553, -
 fol.46: 446,447, - fol.47f: 120, - fol.48: 84, - fol.49:
 342, - fol.50: 343, - fol.51: 553, - fol.53: 342, -
 fol.82: 47, - fol.84: 214, - fol.89: 553, - ordinansens
 pag.4-5: 2, - pag.35: 88, - pag.36: 75, - pag.41: 269,
 - pag.44: 2, - pag.48: 230. - Ordinansen uspesifisert:
 i alt 112 oppslag som sløyfes i registret.

kirkeregnskap for Birkeland 331
 kirkeregnskaper 73,381,391,417,474,507
 kirkes forfall 65
 kirkestol 507
 kirkestol-utdrag 100
 kirkestolens oppbevaring 332
 kirketiende 262,418,474
 kirketienden av Sogn 17
 kirketjenestens forsømmelse 55,57,223,228,236,298,343,382,
 395,398,422,428,431,453,454,456,460,548,553
 kirkevergen til Domkirken 20
 kirkevergenes instruks 313
 kirkeverger 73,201,312,353
 kirkevergers tilgodehavende 507
 Kirsten Bang 334
 Kirsten Hansdtr. i Hosanger 74
 Kirstine Fedje i Leikanger 308
 Kivik gamle klokkegard i Stord 335,451
 Kjørstad prestegard i Haram 205,264
 Kjøkkelvik 244
 kjøpmannsbord 275
 Klim Christen 60
 Klingenberg Casper Christensen student, senere pers. kapellan
 og spr. i Kinn 109,476,497,525
 klokker på prøve 322,424
 klokker utsendt av bispen 322
 klokkerbolig 48
 klokkere 93,162,207,353
 klokkere i Nordfjord 418
 klokkerenke 162
 klokkerens korntønne av kirken 418
 klokkerens undervisning 441
 klokkegard 142,149,207,326,335,339
 klokkegard i Selje 418
 klokkegarders skattefrihet 353,418
 klokkernes inntekter 149
 klokkers avsettelse 304,322,425,429
 klokkers avstraffelse 147
 klokkers egennytte 312
 klokkers forsømmelighet 337
 klokkers kall 162
 klokkers kallsbrev 2,54,56,301
 klokkers kapasitet 515
 klokkers leiermålsforseelse 309,429
 klokkers lønn 418

klokkers lønnsforhøyelse 313
 klokkers skatt 54,138
 klokkers suspensjon 309
 klokkers tjener 515
 klokkers usømmelige adferd 337
 klokkers ølsalg 304
 klokkers øltønne 74
 klokkerspann 335
 klokkersubstitutt 56
 klokkersubstitutt uten kallsbrev 504
 klokkestiende 149
 knektehold 258,358
 Knud Anderssen Sylte i Vanylven 550
 Knud Byrkjeland i Hamre 265
 Knud Hanssen Gaas spr. i Kinn 47,57,165,324,475,476,497
 Knud Hovdenakk i Ørsta 553
 Knud kremmers kvinne Karine 45
 Knud Olsen Ulvestad i Volda 543,552,553
 Knud Olsen Vik i Vanylven 428
 Knud Rasmussen garnisonsprest, regimentsprest 172,201,229,505
 Knud Stenersen Hjarthaug i Volda 543,552,553
 Knud Åfet medhjelper i Rinde sogn 45
 Knudsdr. Ragnelle i Manger 97
 Knudsen Iver foged i Sunnhordland 380
 Knudsen Jørgen avvist kapellan (Herøy) 86,120,124
 Knudsen Oluf i Tysnes 503
 knurren og murren utenfor kirken 74
 Kobbeltveit i Årstad 331
 Kobbeltveit i Årstad Ole 332
 Kobbeltveit i Årstad Thore 332
 kobberbergverkene 80
 Koch (Coccius) Søren Sørensen hører 4,242,387
 Kolgrov i Eivindvik Johan 425
 Kolgrov i Syvde Einert 553
 kollekt 109,297
 kommanderende general i Norge 394
 Kommissariathuset 327
 kommissorium 30
 koners kirkegang 332
 konfirmasjon på prestekallene 388
 kongebrev, kondisjonalt 82
 kongehuset 117
 kgl. arrest på tømmer 278
 kgl. benådning 554
 kgl. benådning for sogneprest 422
 kgl. benådingers konfirmasjon 356,374
 kgl. korreks til bispen 323
 kgl. oppreisningsbrev 429
 kgl. pardon 369,487
 kongens geheime minister 371
 kongens gevær 150
 kongens magasin 17
 kongens tjeneste 503
 kongetiende 97
 kongetienden av Birkeland 17
 kongetienden av Hamre 17
 kongetienden av Lærdal 280
 konrektor i Bergens skole 281

konrektors lønn av kirkene 17,392
 konsept til kgl. missiv 460
 konsistorialavsikt 544
 konsistoriet 18,354,369,450,538,545,546,551
 kontoriske ved Bryggen, de 65
 kontrakt om nådsensår 226
 kontrastevning 81
 kontribusjon av geistlige 36
 konvent 1668 104
 Koparnes i Syvde Sifuer 549
 kopulasjons nektelse 47
 kornet ødelagt på Sunnmøre 402
 kornår, gode, 1668-1670 474
 Korpil Smug 245
 korreks til bispen 442
 korreks til prost 397
 korreks til sogneprest 390,416,424
 korsang 174
 Korskirken 64,65,250,423,515
 Korskirken sognekall 37
 Korskirkens klokkebestilling 514
 Korskirkens sogneprests tiende 17
 kost og tæring 88,545
 Krag Erik oversekretær 125
 krambod 244
 Kremmer Peder på Lærdalsøren 278
 kremmers ølsalg 483
 krigskommissæren 151
 krigstid (forrige, 1658) 168,290
 kriminelle, fremmede 318
 kriminelles altergang 318
 Krog Truls Christensen student, kapellan i Ørskog 85,309,322,
 481
 Kroken i Vanylven Halsten 550
 Kronborg 249
 Krud Anders kremmer i Hosanger 74
 Kruse Hans 19
 kunngjøring om geistliges skifter 321
 Kuven i Os Nils Fabiansen 233
 Kvalem i Selje Anne Pedersdtr. 319
 Kvalem i Selje Oluf Rasmussen 319
 Kvamme i Vikebygd Daniel 148,505
 kvinne med "aabet hoffuet" (uten hodeplagg) 518
 kvinnfolk hos sognepresten i Finnås 237,321,345
 Kvinnherad 6,50,131,134-136,140,149,181,492,503
 Kyrkjebø 280
 Københavnreise 222,284,369,485,488,514
 Københavns beleiring 77,78,157,206,249,540
 Københavns universitet (akademi) 73,82,83,95,262,281,377,399,
 431
 Kårstad i Utvik Ole Matthissen 284-286

 Lagmannen 275,546
 lagmannen i Oppland 195
 lagmannsdom om Kyrkjebø 1664 280
 lagtings sak på åstedet 278
 lagtingsverk 547
 lagverge for presteenke 170

laksetiende 59
 lakseverp 314
 Lampe Jan 243
 landbøndernes forarmelse 225
 landemot 551
 landmilitien i Norge 394
 Landås i Årstad 331,334
 Lange Willum professor (se NRR. 07.05 1654) 133,177,357
 Langerekken i Bergen 244
 Lars Larssen i Kinsarvik borger 504
 Lars Lone 39
 Lars Møndal trehusbygger 118
 Larsdtr. Guri i Ulvik 505
 Larssen Lars i Kinsarvik borger 504
 Lasse Arntsen Askvoll 110
 laugsskrå 196
 Lauridssen Johannes klokker i Aurland 207
 Laurits Mundal i Hamre 14
 Laurits Pedersen i Volda 210
 Laurits Pedersen Vik 285
 Lauritz kapellan i Haram 264
 Lauritz Hanssen borger og kjøpmann 293
 Lauritz Hauge i Os 233
 Lauritz Madtzen 310
 Lauritz Sand forstander for Børnehuset (tukthusforstander)
 481,489,504
 Lauritzen Peder foged på Sunnmøre 429,480,527,551
 Lauritzen Peder klokker i Herøy 454,542,552
 Leganger Iver Eriksen spr. i Vik, prost i Sogn 152,158,225,
 258,388,389,418,473,475
 Leganger Peder Eriksen ekspektant, senere kapellan i Os 80,
 134,147
 leiekyr 391
 leiermål 19,20,125,142,143,261,266,285,311,505,518,527
 leiermål i forbudne ledd 80,126,266,284
 leiermål mellom trolovede 48
 leiermål på prestegård 489
 leiermålsbeskyldning mot prest 509
 leiermålsbøter til presteenker 373
 leiermålsoppgaver 101,297,326,338
 leiermålsoppgaver 1660-1668 295
 Leikanger 7,17,44,45,108,150-152,186,308,415,442
 Leikangers ting (Sunnmøre) 546
 leilendings oppsigelse 227
 leilendingsskatt 1668 225
 leilendingsskatt av ødegarder 257,358
 Leiren i Stamnes Johannes 130
 lektiebøker 516
 lektor (lesemester) i Bergen 183,509
 lektoratet 386,511
 lektoratets prebender 512
 lektors lønn 509,516
 lektors uredelige gemytt 485
 lektors utidige gjerrighet 486
 Lekven klokkergard i Granvin 149
 Lem Abel presteenke, Peder Lems 10,516
 Lem Peder Nilssen lektor og spr. i Fana 328,512

Lemmeche Hans kapellan i Eid 90,127,212,214,227,231,267,270,
 314,394,413,422,426,443,446
 Lene Splidsdtr. presteenke i Leikanger 44,388
 Lid i Syvde Ørje 549
 likpreken 137
 liktale uten lik 318
 Lille Trines hus 242
 Lillejorden i Årdal 275
 Lind Jonas kapellan i Herøy, senere i Vanylven 9,48,54,86,
 120,124,165,169,202,206,210,263
 Lindås 6,17,68,140,162,184,304,305,335,415,424,441
 Lindås kongetiende 97
 Lisbeth Torsnes prestens værmor 20
 Loften i Askvoll Halvar Knudsen tjener 110
 Lone Kari 39
 Lone Lars 39
 Loss Elias student 44
 Loss Jens spr. i Os 134,147,156,226,233,234
 Loss Nils Jenssen 226,233
 Loss Steffen res. kapellan og senere spr. i Eid 444
 Lotsberg i Gloppen Jeremias 127,143,166
 Ludvig Munthe biskop 5,28,65,119,124,284,330,337,340,387
 Ludvig Rosenkrantz 50,414
 Lund Peder Hanssen fullmektig 401,430
 Lunde Anne Bødvardsdtr. 284-286
 Lungegården 333
 Luster 7,17,43,162,187,415,442,459,473
 Luster prestegård 473
 Luten i Bømlo Albert Castensen 223,236,238,341
 Luther-sitat 459
 Luxdorph Bolle kansellisekretær 442,444,450,459
 Lyng Ole vaktmester i Trondheim 403
 Lyngdal prestekall 209
 Lyse kloster 156
 Lyster Jonas student 429
 Lyttich Hanssen spr. i Lindås 68,420,475
 Læg Reid i Årdal Oluf 276
 Lærdal 7,17-19,40,188,280,415,441
 løse folk, omreisende 457
 løsgjenger 143
 løsgjengers altergang 503
 lås for kirkedørene 141

Mads Claussen Skaaning spr. i Volda 8,11,55,77,79,82,202,206,
 207,209,210,323,334,384,428,430,432,453,475,487,527,537,
 543,544,548,550,551,554
 Mads Frantzen borger på Sunnmøre 548
 Mads Hanssen Orchnevig lensmann i Vik 152
 Mads Povelsten kapellan i Norddalen 479
 Mads Sørensen klokker i Hamre 74
 Madssen ("Claussen") Hans student 203
 Madssen Christen klokker i Stord 301,326,335,337,339
 Madssen Claus prestens sønn i Volda 210,542
 Madssen Nathanael kapellan, senere spr. i Stord 2,147,326,
 337,339,395,451,506
 Madtzen Lauritz 310
 Madtzen Peder 63
 Magdalena Fausk i Kvinnherad 309

Magdalene Johansdtr. i Moster 148
 magistergrad 281
 magistratens resolusjon 245
 makeskifte av prestebolsgods 46
 Malene prestekone i Norddalen 479
 Malene Povelsdtr. Skårhaug i Eid 314,316
 mancipium Diaboli 127
 Manger 1,3,6,11,17,21,22,35,61,97,136,140,162,184,257,304,
 340,415,424
 Manger kongetiende 97
 Manger prestegards bygging 1667 424
 Manger prestegards hus 419
 manndrap 503
 manndrap i Danmark 429
 manndrap i Sverige 441
 manndrap på sin egen sønn 143
 manndrapers altergang 503
 manntall 101
 Marcus Sivertsen i Stord 506
 Maren Lauritz Sands kone 504
 Maren Carsten Fiches enke 125
 Maren Christensdtr. presteenke i Eid 56,71,76,90,166,168-171,
 173,197,199,208,211-214,227,230,240,247,255,256,267,268,
 270,271,273,274,305,311,422
 Maren Christensdtr. presteenke i Stord 450
 Maren Pedersdtr. prestens datter i Stord 451
 Maren Sørensdtr. presteenke i Selje 160,161,169,199,227,229,
 232,253,267,319,483,525
 Margrete Sandersdtr. i Finnås 517
 Margrete Tollaksdtr. presteenke i Kinsarvik 223,224
 Margrethe Buch 75
 Marie Svenningsdtr. 24
 Marite Nilsdtr. husmannskone 43
 Maritte Birkeland i Haus 161
 Maritte Johansdtr. Vevle i Haus 161
 Maritte kirke præbende 204
 Maritte Solberg i Haus 161
 Marschalck Johan Frederik stiftamtman, kansler 302,329,424,
 511
 Martin Matzen 90
 Martinus siktet for trolldom 127
 Mastergroven i Årdal 277
 Masterhaugen i Årdal 275
 Mathias Foss universitetsrektor 73,82,95
 Mathisen Søren i Herøy 139
 Matrikuleringskommisjonen 142
 Matthias Andreae hører 4,387
 Matthisdtr. Signe organistenke 64
 Matzen Martin 90
 Maurstad i Rugsund sogn 444
 Mayer Henrik 244
 medbeseglingsmenn 547
 medhjelpere 143,162,308,318,353,425
 medhjelpere som mangler 298
 megling mellom ektefeller 308
 megling mellom sogneprest og enke 197
 Mel prestegard i Eid 91,270,273
 Meland 84

melding om ordinasjon 62
 menighetens fullmakt 341
 menighets fordervelse 550
 Mentz Hans Engelbertsen student, senere spr. i Finnås 78,295,
 345,397,398,414,422,517
 Mentzen Johan student, sollisitant 287,289,292
 Merethe Friis prestens datter i Innvik 127
 messefall 526
 messevin 441
 Michael Svartzkop kapellan i Eid 442,444,450,458,459
 Michel Berge 55
 Michel Nesttun kirkeverge i Birkeland 331
 Michel Simensen i Jølster 57,126
 Michelsen Jens sorenskriver i Nordhordland 332
 milde stiftelser 356
 militær eksekvering av skatt 225
 militærutskrivning 233,424
 Miltzow Gjert Henriksen spr. i Voss, prost i Hardanger 211,
 374,475
 Miltzow Henrik spr. i Voss 374,474
 ministerii conservatio 141
 misbruk av prosessmåte 311
 misgunst mot fremmede 64
 mishandling av hest 109
 Mogens Friis rentemester 129
 Mogens Jonsen Skanke spr. i Luster 43,162,163,258,417,459,
 473,475
 Mogens Mogenssen Hammer stud. bonarum artium 127
 Mogens Nilssen sorenskriver i Indre Sogn, avsatt 40,43
 Mogenssen Anders klokker i Innvik 56,419
 Mogenssen Morten underoffiser 82
 Mogenssen Peder visepastor i Hamre 29,67
 Mogns Årstad 332
 Mork i Volda 210
 Morten Mogenssen underoffiser 82
 Mortensdtr. Sisille i Stord 506
 Moster kirke 147,343,517
 Mosterfjorden 237
 Mosterhavn 294
 motvillighet mot skifte 267
 Mule Bertel Christensen 162,163
 Mundal i Hamre Laurits 14
 Mundal i Hamre Søren 14
 Munthe Hans bytingsskriver 199
 Munthe Ludvig biskop 5,28,65,119,124,284,330,337,340,387
 Muren i Bergen 244
 Muus Rasmus Nilssen fullmektig for bispen 119,130
 myndighetsalder 380
 Møklebustad i Syvde Omund 428
 Møllendal i Årstad 331
 Møller Peder suksessor til Korskirken 423
 Møndal Lars trehusbygger 118

 Nagel Jan borger 388
 Nagel Berent på Kroken 275
 Nathanael Madssen kapellan, senere spr. i Stord 2,147,326,
 337,339,395,451,506
 Natland i Årstad 331

nattverds forsømmelse 505
Natvik i Årdal 19
Nereim Aasmund lensmann i Førde skiprede i Sunnhordland 505
Nesttun Michel kirkeverge i Birkeland 331
Niclas Orloff bokholder 195
Nils Bugge prest i Fjelberg 329
Nils Bugge spr. i Selje 161,172,228,229,267,319
Nils Bugges enke presteenke 329
Nils Christensen klokker i Leikanger 152
Nils Clim privilegert bokhandler 482,514,515
Nils Fabiansen Kuven i Os 233
Nils Hanssen borgermester, stiftsombudsmann (stiftsskriver)
132,156,157,267,331,336,339,377
Nils Hanssen sorenskriver i Indre Sogn 281
Nils Holm i Årdal 276
Nils Iversen Vik lensmann i Ørsta 10,433
Nils Jenssen Loss 226,233
Nils Nilssen kapellan i Granvin (Ulvik) 95,103,149,200-202,
224,235,303,504
Nils Paaske biskop 119,123,355,443,446
Nils Povelsen Grum klokker 138
Nils Povelsen kipperlæredreng 196
Nils Rasmussen stiftsskriverens tjener 384,391
Nils Stephensen Alsager i Eid 314,316
Nils Thomassen Friis student, senere kapellan i Vanylven, av-
satt 8,11,22,55,77,79,82,202,203,206,207,209,210,213,323,
334,335,384,427,428,430,432,450,453-455,480,486,488,489,
537,544,546,551,554
Nils Ørbech på Møllendal 276
Nilsdtr. Marite husmannskone 43
Nilssen Christen kapellan i Voss 374
Nilssen Christen res. kapellan til Korskirken 250
Nilssen Jørgen i Mosterhavn, prestens svoger 294
Nilssen Johan sagmester 25
Nilssen Mogens sorenskriver i Indre Sogn, avsatt 40,43
Nilssen Nils kapellan i Granvin (Ulvik) 95,103,149,200-202,
224,235,303,504
Nilssen Oluf i Kvinnherad 310
Nilssen Peder lagmann 128
Nilssen Tyge sorenskriver på Sunnmøre 547
Nobel Christian soldat 242
Nordal i Syvde Gregorius Gregoriussen 549
Nordal i Syvde Halsten Pedersen 549
Nordal i Syvde Oluf Iversen 549
Norddalen 54,124,453
Nordfjords allmues utsendinger 284
Nordhordland kongetiende 97
Nordlandene 3,80
Norman Peter kaptein 148,213
Norske lov 1604 (Landsloven), T.B.kap.4: 19,545, - T.B.kap.6:
545, - T.B.kap.8: 105,545, - T.B.kap.9: 121,272,551, -
M.B.kap.21: 19,342,408, - A.B.kap.17: 269, - K.B.kap.3:
88,105, - Norske lov uspesifisert: 41,60,152,207,271,316,
551
notariatet i Bergen 328
Ny-Maanetz bededag 456
Nykirken 65
nymåne-onsdagspreken 396

Nærøy skiprede på Sunnmøre 480
 Næsset i Kinn Valdemar 47
 Nøstet i Bergen 244
 nådsensår (annus gratiæ) 168-170,172,173,198,199,226,229,
 231,233,241,269,270,303,305,314,319,345
 nådsensår for organistenke 64

Oblatkagge spist av mus 337
 odelsgoods 330
 odelsskatt 225
 offer 66
 Offerdalen i Årdal 275,278,280
 offermark 426
 offiserers leiermålsstraff 394
 ofring på alteret 536
 Ole Bygstad medhjelper i Bygstad sogn 425
 Ole Halvarsen Askvoll 110
 Ole Hanssen Eidså i Syvde 553
 Ole Hole medhjelper 54
 Ole Jacobsen klokker i Granvin 149
 Ole Jetmundsen kapellan i Herøy 119
 Ole Kobbeltveit i Årstad 332
 Ole Lyng vaktmester i Trondheim 403
 Ole Matthissen Kårstad i Utvik 284-286
 Ole Mortensen Eidså i Syvde 553
 Ole Sandal kirkeverge i Birkeland 331
 Ole Skram kirkeverge i Vågsøy 319
 Ole Steffensen Henjum i Leikanger soldat 150
 Olsdtr. Gunilde (se NRR. 19.06 1564) fogedenke på Maurstad
 445
 Olsen Axel pædagogus 160,161,453
 Olsen Jens fullmektig 545
 Olsen Peder spr. i Sogndal, prost i Sogn 19,44,154,157,159
 Olsen Tord 125
 Olsen Torgier fisketoller 132
 Olset i Askvoll 109
 Oluf Anderssen kapellan i Herøy 137,139,309,429,430,452,453,
 457,526,549
 Oluf Breiteig i Syvde 428,455
 Oluf Christophersen spr. til Vår Frue i Trondheim 85,102,105,
 119,130,140,309,400
 Oluf Glad kapellan i Borgund 51,263,264,526
 Oluf Hamre kirkeverge i Sund 507
 Oluf Iversen Nordal i Syvde 549
 Oluf Jenssen (Jonsen, Jonassen) spr. i Haus 79,130,161,475
 Oluf Jenssen Schielderup skoledisippel 254
 Oluf Jonsen Hove i Vik 151
 Oluf Josephsen klokker i Volda 429,542
 Oluf Kallestad i Fjell 508
 Oluf Knudsen i Tysnes 503
 Oluf Læg Reid i Årdal 276
 Oluf Nilssen i Kvinnherad 310
 Oluf Olufsen Vevle i Haus 161
 Oluf Parsberg lensherre 87,119,123
 Oluf Povelsen Rotset kirkeverge i Volda 429
 Oluf Rasmussen Kvalem i Selje 319
 Oluf Sveen i Sveio 344
 Oluf Villumsen postmester i Bergen 287

Oluf Åsebøen i Volda 542,552
 Omund Helleland i Bømlo 237
 Omund Møklebustad i Syvde 428
 oppgave over døde 131
 oppgave over spedalske 142
 Orchnevig Mads Hanssen lensmann i Vik 152
 ordinans for kirkene i Bergen 20.01 1642: 312
 ordinans om legder og soldater 27.01 1666: 151,152 (art. 2, 6,
 10 og 19)
 ordinasjon 62,210,239,370
 ordinertes avgift til Universitetet 74
 organisten til Domkirken hans kone 297
 orientalske språk 247
 Orloff Niclas bokholder 195
 Orning Berendt 2
 Orning Erik 2
 Os 6,134,140,147,155,156,160,167,179,226,492,503
 Os prestegard 233
 Osnes i Eid 77,90,128,169-171,208,212,214,227,231,240,314
 Osnes i Haram 204
 ostindisk skip 57
 Otte Hanssen spr. til Nykirken 12,15,75,125,126,310,340,370,
 419,425,448,475,552
 Otte Jonassen spr. i Askvoll 109,475
 Ouden Aagesen på Molde i Romsdal 202
 Ove Bjelke lensherre, kansler 53,87,119,130,141,142,149,276,
 284,392,401,413,525
 Ove Jenssen president, borgermester 64,155,167,340,419,474
 Ove Jonsen skoleelev 242
 Ove Juel visestattholder 325,327
 overfall på klokker 152
 overfall på prest 307
 Overhofretten 33,119,130,140
 overhofrettsstevning 102,105,106

 Paaske Jørgen hører, senere spr. i Granvin 94,96,103,136,200-
 202,239,380,475
 Paaske Nils biskop 119,123,355,443,446
 Pandter Jørgen lensmann i Volda, borger 433,542,552
 Parnille Due kapellans enke 243
 Parsberg Christopher visekansler 288,289
 Parsberg Oluf lensherre 87,119,123
 pasjonspreken 250
 pass, falske 457
 patroner, patronicum 450,486
 patroners brev 515
 Peder Albretsen kapitulær og kapellan til Vår Frue 32,85,102,
 105,119,124,130,140,141,164,167,196,211,214,252,287-289,
 291,293,309,322,400,430,454,480,489
 Peder Anderssen 167
 Peder Berge i Bømlo 342
 Peder Brandal kapellan i Norddalen 54,453,479,488,545
 Peder Eriksen Leganger ekspektant, senere kapellan i Os 134,
 147
 Peder Finde spr. i Førde, prost i Sunnfjord 152,234,263,284,
 286,293,324
 Peder Griffenfeldt geheimeråd (se også Schumacher) 449,458,
 485,514,538

Peder Grumme i Vikebygd 505
 Peder Hanssen 160
 Peder Hanssen hører, ordinert spr. i Manger, senere spr. i Eid
 21, 35, 62, 79, 132, 134-136, 155, 160, 161, 165, 167, 172, 196, 197,
 199, 201, 208, 211-214, 227, 228, 234, 241, 247, 255, 256, 270, 305,
 313, 316, 340, 427, 443, 460, 475
 Peder Hanssen klokker i Luster 162
 Peder Hanssen klokker i Manger 424
 Peder Hanssen Lund fullmektig 401, 430
 Peder Hanssen slottsskriver, rådmann, i amtmannens sted 64,
 130, 132, 159, 202, 274, 284, 474
 Peder Hanssens hustru prestekone i Eid 315
 Peder Hauge medhjelper i Hamre 39
 Peder Helberg (Heltberg) spr. i Fjelberg 213, 236, 238, 300, 337,
 339, 475, 505
 Peder Henriksen kapellan og senere spr. i Kvinnherad 50, 134-
 136, 206, 309, 475
 Peder Jenssen Amble 44
 Peder Jenssen foged i Nordhordland 332
 Peder Jørgensen kirkeverge i Selje 319
 Peder Kremmer på Lærdalsøren 278
 Peder Lauritzen foged på Sunnmøre 429, 480, 527, 551
 Peder Lauritzen klokker i Herøy 454, 542, 552
 Peder Madssens kone 335
 Peder Madtzen 63
 Peder Mogenssen visepastor i Hamre 29, 67
 Peder Møller suksessor til Korskirken 423
 Peder Nilssen Busch kapellan i Lindås 68
 Peder Nilssen Harboe kapellan i Haus, senere spr. i Eid og i
 Selje 40, 76, 155, 157, 160, 161, 167-171, 196, 197, 199, 201, 212,
 227-230, 234, 267, 268, 270, 271, 273, 313, 318, 319, 475, 483
 Peder Nilssen lagmann 128
 Peder Nilssen Lem lektor og spr. i Fana 328, 512
 Peder Olsen spr. i Sogndal, prost i Sogn 19, 44, 154, 157, 159
 Peder Olsen Svegning spr. i Stord, setteprost i Sunnhordland
 1, 147, 207, 301, 310, 326, 335, 337, 339, 369, 450
 Peder Pedersen 481
 Peder Pedersen Bergensis kapellan og senere spr. i Sogndal
 19, 25, 154, 157, 160, 167, 198, 476
 Peder Pedersen borgermester i København 222, 282, 291
 Peder Pedersen foged på Sunnmøre 106, 140
 Peder Pedersen i Helsingør 277
 Peder Rasmussen spr. i Kinsarvik, prost i Hardanger 22, 78,
 149, 200, 223, 224, 239, 252, 329
 Peder Reedtz kansler 3, 21, 30, 61, 78, 136, 167, 172, 196, 197, 203,
 209-211, 213, 246, 287, 289, 291, 305, 335, 353, 369, 388, 458, 459
 Peder Schielderup biskop i Trondheim 401
 Peder Schumacher kansellisekretær, oversekretær (se også
 Griffenfeld) 398, 422
 Peder Schytte spr. i Lærdal, senere i Sogndal 280
 Pedersdtr. Agnete prestekone i Innvik 91, 234
 Pedersdtr. Maren prestens datter i Stord 451
 Pedersdtr. Sidsele prestens datter i Stord 451
 Pedersen Andreas i Bruknappen 304
 Pedersen Gjøde foged i Sogn 380
 Pedersen Jacob prestetjener i Lærdal 41
 Pedersen Jens kapellan i Hjørundfjord 55, 541, 552
 Pedersen Jens klokker i Luster 162, 163

Pedersen Jonas (Joen) spr. til Korskirken, prost i Nordhordland 15,26,30,37,60,97,196,243,250,331,423,475
 Pedersen Laurits i Volda 210
 Pedersen Peder 481
 Pedersen Peder i Helsingør 277
 Pedersen Peder borgermester i København 222,282,291
 Pedersen Peder foged på Sunnmøre 106,140
 Pedersen Rasmus spr. i Strandebarm 20,206,415,475,517
 Pedersen Thomas fattighusforstander 137,389
 Peiter i Tukthuset 243
 penger, hele 377
 pensjons fortapelse 320
 Per Vik i Syvde 428
 pers. kapellan i Herøy 251
 persons anseelse 90
 Peter Norman kaptein 148,213
 Petersen Claus klokker i Holmedal 425
 Petrus Johannis hører 4
 Plat Bendte Tevesdtr. 334
 Poss Jørgen foged i Nordfjord 57,72,93,127,268,272,273,284
 postdreng 287
 Posthuset 288
 postmester 287
 postpenger 108
 pothus 65
 Povel res. kapellan i Rugsund, senere spr. i Eivindvik 445
 Povel Hanssen Glad student, senere kapellan i Eid 394,413,423,426,427,442,444,446,450,458,459,509,525
 Povel Troelssen sorenskriver i Sunnhordland 58,506
 Povelsten Anders bispens fullmektig i Sogn 151,225
 Povelsten Halvor klokker 54
 Povelsten Mads kapellan i Norddalen 479
 Povelsten Nils kipperlæredreng 196
 Povelsten Svend klokker i Ullensvang 504
 Preben von Ahnen lensherre i Nordlandenes len 157,277,281
 predikanters hår og klesdrakt 393
 preken 298
 prest druknet på kirkevei 280
 prest nektet adgang til kirken 223,237,342
 prestearkiv 212,229,255
 presteattest 226,318
 prestebolets ødegarder 225
 presteboligs forbedring 148
 prestebolsskog, sak om 275
 prestedrenger 108
 prestedøtre 264
 presteembetets forhånelse 518
 presteenke 1,46,56,61,71,76,78,96,110,127,132,149,169,172,198,199,224,235,255,303,497
 presteenke, formuende 256
 presteenkedøtres stas 257
 presteenkeward (-sete) 61,97,170,199,208,227,229,230,232,267,354
 presteenkewarders skattefrihet 357
 presteenkewards bortpakting 483
 presteenkens privilegier 1648 269
 presteenkerett 168
 presteenkewarders leiermålsbøter 489

presteenkers skatt 225,267
 presteenkes beskyldninger 320
 presteenkes kjøpmannsskap 257
 presteenkes opphold av kallet 61
 presteenkes pensjon 199,212,214,247,305,313,483
 presteenkes stevning 311
 presteflytning (-føring) 54,130,228,426,431
 prestegard, makeskifte 1
 prestegards besiktigelse 241,340
 prestegards bruk i nådsensår 231
 prestegards fraflytting 212
 prestegards reparasjon 420
 prestegards vedlikehold 504
 prestegardshus 91,92
 prestegardshus, fordeling av 93
 prestegardshus, private 270,340
 prestegardshus, vedlikehold av 332
 Prestegården i Årdal 19
 prestekall 131
 prestekallenes konfirmasjon 371,475
 prestekalls oppsigelse 86
 presteklær 393
 prestekone: gammel Troid 211
 prestekones død 402
 prestekones skoghugst 149
 prestemanns gjerrighet 413
 prestemøte 139,166
 prestene i Nordfjord 80
 prestens avlsgard 56,150
 prestens ed 398,416,553
 prestens kone i Strandebarm 149
 prestens lønn i nådsensår 229
 prestens manntall 27
 prestens natteherberge 131
 prestens sagbruk 279
 prestens taushetsplikt 318
 prester fritatt for vergemål 373
 presteresidensen i Herøy 86
 presters forseelser 399
 presters hustyende 547
 presters kjøpmannsskap 293
 presters møye og livsfare 397
 presters nødvendige reiser 398
 prestesønn 162
 prestetiende 204,473
 prestevikar 454
 prests skattefrihet 280
 prests uvilje mot bispepålegg 396
 prests ølmangel 402
 prinsessestyr 104,137,200,225,263
 prinsessestyr 1664-1666 99,195,196,357
 prinsessestyr 1668-1669 98,177,194,325,327,357
 pris på tjære 165
 priser på bygningsmaterialer 118
 privathus på prestegarden 91,315
 privilegiebrev for kapitlet 65
 privilegiers konfirmasjon 372
 privilegiers trykking 376

- privilegium på bokhandel 514
 prosessfeil 480
 prost beskyldt for løgn 543
 prostebesikkelse 252
 prosteforhør 224,236,237,450
 prostemøte 1668 104,141
 prosten i Hardanger 96
 prosten på Sunnmøre 119,205
 prostene 8
 prostenes kostholdspenger 391
 prostens ed 252,398,446
 prosterett 311,326,339
 prosterettens sensur 340
 prosterettssak avvist 88
 prosterettsstevning 321
 prostevalg, vota 224
 prostevisitas 282,308
 protest mot kongebrev 82
 protokoll til geistliges skifter 322
 præbenda Mariæ Virginis 133
 præceptors kirketjeneste 396
 publisering fra prekestolen 325
 pungepenger 480
 pusefe 550
 pøniten 126
 påminnelse til klokkere 304
 påminnelse til sogneprest 162,163
 påskeoffer 75
- Ragnelle Knudsdtr. i Manger 97
 Randers Anders Anderssen fullmektig, tidl. bytingskriver 85,
 106
 Rasmus res. kapellan i Rugsund, huskapellan i Eid, res.
 kapellan i Davik 445,446
 Rasmus Eriksen 90
 Rasmus Henjum i Leikanger 151
 Rasmus Mortensen Eidså i Syvde 553
 Rasmus Nilssen Muus fullmektig for bispen 119,130
 Rasmus Pedersen spr. i Strandebarm 20,206,415,475,517
 Rasmus Rasmussen kanselliforvalter 422
 Rasmus Romslo medhjelper i Hamre 39
 Rasmus Sivertsen kippermester 196
 Rasmussen Anders toller på Stord 302
 Rasmussen Jon (Jonas) spr. i Lærdal, før kapellan i Vik 18,
 19,40,195,275,280,475
 Rasmussen Knud garnisonsprest, regimentsprest 172,201,229,505
 Rasmussen Nils stiftsskriverens tjener 384,391
 Rasmussen Peder spr. i Kinsarvik, prost i Hardanger 22,78,
 149,200,223,224,239,252,329
 Rasmussen Rasmus kanselliforvalter 422
 Recess 1558 (Christian III.'s recess), art.8: 122,545
 Recess 1565 (Frederik II.'s recess), art.1: 122, - art.4: 19

Recess 1643 (Christian IV.'s recess), lib.1,kap.1,art.20: 553,
 - lib.1,kap.1,art.27: 551, - lib.1,kap.4,art.55f: 391, -
 lib.2,kap.15,art.7: 164, - recessens fol.197: 86, - fol.
 324f: 105, - recessens pag.2: 19, - pag.14: 342 - pag.
 22: 58,224,316, - pag.23: 137, - pag.32: 400, - pag.47:
 343, - pag.77: 343, - pag.100: 229,255, - pag.101: 201,
 - pag.177f: 126, - pag.191: 142,145 - pag.269: 164, -
 pag.325: 87. - Recessen uspesifisert: i alt 52 oppslag som
 sløyfes i registret.
 Reedtzt Peder kansler 3,21,30,61,78,136,167,172,196,197,203,
 209-211,213,246,287,289,291,305,335,353,369,388,458,459
 Reff Christen sorenskriver i Hardanger 329,339
 reformasjonen 65
 register for 1667 111
 register for 1668, påbegynt 216
 regn i Bergen (usigelig) 214
 regnskap for dødsbo 271
 regnskap for skolepenger 485
 regnskapsenger 391
 Reichwin Georg lensherre, generalmajor 1,21,103,119,158
 Reiersen Henrik spr. i Aurland 108,258,418,475
 Reimersen Jan 294
 reiseutgifter 201
 rektor 67,133,183,281,282,516
 rektoratet i Bergen 282
 rektors testimonia 281
 Rentekammeret (Skattkammeret) 117,175,196,296,327,358,417
 res. kapellan i Fana 510
 res. kapellaner 460
 res. kapellans inntekter 250
 Resen Nils foged i Sunnhordland 321,339,345
 restans på avgift av Herøy 86
 rette øvrighet for sogneprest, Herøy 87
 rettens tvang mot sogneprest 416
 rettergang mot geistlige 354
 rettsspille 545
 Reutz generalmajor 36
 Reutz Stevelin kapellan i Luster 417,473
 Riber Anders Anderssen spr. i Eidfjord, viseprost i Hardanger
 200,224,235,239,475
 Richolfsen Baar i Ulvik 504
 Rinde kirke 45
 Rinde sogn 46
 Risnefjorden 278
 ritlepenger 332
 Roald kirke 204
 Romsdal 202
 Romslo Rasmus medhjelper i Hamre 39
 Rosenkrantz Erik lensherre 445
 Rosenkrantz Ludvig 50,414
 rosstjeneste 124
 Rotset Oluf Povelsen kirkeverge i Volda 429
 Rubromontanus Engelbrecht Josephsen kapellan i Haram 48,49,
 51,138,204,262,263,392,526
 ruffersker 245
 Rugsund 231,255,270
 Rugsund sogn 56,72,143,241,426,444
 ryddebolsrett 240

ryddiggjøring av presteenkegard 483
 Rødegroven i Årdal 275
 rømmingsdom 80
 Rønnestad i Volda 542
 Røsland i Hosanger Johannes 24
 Røsten i Volda Samund 10
 Røvde kirke 453
 Røysen Vincentz kirkeverge i Vågsøy 319
 rådføring 398,400,480,518
 rådføring om ekteskap 102
 Rådhuskjelleren 242
 rådsfolk 333
 rådstueboken 245

Sagbruk 275
 sagtømmer 149
 Sahl Hans Jenssen spr. i Herøy 124
 sakramentes forsømmelse 39,45
 sakramentes nektelse 20,41,57,110,226
 saks utsettelse for konsistoriet 545
 Sakseid i Moster Jacob 343
 salmer 298,300
 salmesang 542
 samkvem, lystig 509
 Samuel spr. i Os 421
 Samuel Anderssen sognedegn på Voss 93
 Samuel Bonde spr. i Etne 475
 Samuel Christensen klokker i Fjelberg 296,300
 Samuel Hanssen Bugge spr. i Eid, prost i Nordfjord 93,168,
 173,230,240,268,270,274,306,443,446
 Samuel Hanssen pers. kapellan og senere res. kapellan til Dom-
 kirken, kapittelnotar, skifteskriver 64,125,251,321,328,
 333,448,475,482
 Samuel Thomassen klokker i Vik 442
 Samuelsen Henrik skoledisippel 254
 Samuelsen Thomas kapellan i Fana, senere spr. i Granvin 95,
 96,103,149,510
 Samund Røsten i Volda 10
 Sand Lauritz forstander for Børnehuset (tukthusforstander)
 481,489,504
 Sandal Ole kirkeverge i Birkeland 331
 Sandersdtr. Margrete i Finnås 517
 Sandnes i Jølster Chrispinus Tollefsen bondelensmann 102
 sangen i kirkene 143
 Santten Anne von 63
 Sara Harboe presteenke i Eid 168-171,199,208,212,214,227,
 228,230,240,241,247,255,256,267,268,270,273,307,313,316
 Sare, Peder Hiermundtz 202
 Schielderup Jens biskop 5,8,53,103,138,142,149,284
 Schielderup Oluf Jenssen skoledisippel 254
 Schielderup Peder biskop i Trondheim 401
 Schiørtz Hans Jacob oberst 141
 Schrøder Jesper kirkeverge til Domkirken 63,312
 Schult Diderik kansellisekretær 287
 Schumacher Peder kansellisekretær, oversekretær (se også
 Griffenfeld) 398,422
 Schurman Jørgen Henriksen spr. i Tysnes 209,302,475
 Schytte Peder spr. i Lærdal, senere i Sogndal 280

Sehested Axel jordegodseier 278
 Sehested Christian Thomessen kansler 4
 Seidelin Jørgen Hanssen 37
 Seim i Granvin 201
 Seim i Årdal 279
 Seims tingstue i Årdal 19
 Selja i Selje 230,253
 Selje 6,17,48,155,160,161,167,169,172,190,196,197,199,201,
 212,227,229,232,253,267,318,319,415,418,430,445,483,525
 Selje kapell 445
 Selje kirkes flytting 253,525
 Selje prestekall 165
 selvmord 309
 selvmorders begravelse 527
 sengedyne 320
 seterslåtte 315
 setteprosts oppnevning 207
 Severin Jenssen slottslovforvalter 130
 Sidsele Pedersdtr. prestens datter i Stord 451
 Sifuer Koparnes i Syvde 549
 Sifuer Strand i Vanylven 428,549
 Signe Matthisdtr. organistenke 64
 sildegarn 318
 Silden i Selje 227,232
 Silden i Selje Abraham 227
 Silden i Selje Erik 227
 Simensen Jacob 321
 Simensen Michel i Jølster 57,126
 Simon Pedersen Hoff rektor i Trondheim, fullmektig 140,400
 Siri Iversdtr. Eiken i Askvoll tjener 110
 Sisille Mortensdtr. i Stord 506
 Sivertsen Marcus i Stord 506
 Sivertsen Rasmus kippermester 196
 sjelesorg 538
 Sjursen Jon klokker i Gloppen 419,425
 sjøbruk i Rugsund 270
 Sjøfarendes fattighus 67,137,305,389
 sjøskade 253
 Skaaning Mads Claussen spr. i Volda 8,11,55,77,79,82,202,206,
 207,209,210,323,334,384,428,430,432,453,487,475,527,537,
 543,544,548,550,551,554
 skandskrift 41
 Skanke Anders Mogenssen prestens sønn i Luster 162,417,473
 Skanke Mogens Jonsen spr. i Luster 43,162,163,258,417,459,
 473,475
 skatt av klokkergard 93
 skatt av notariatet 328
 skattebrev 5,419
 skattebrev for 1669 252
 skattebyrde som øker 258
 skattefrihet 304
 skatteinnbetaling 165,267
 skatteinngang 129
 skatteligning 5,8,142
 skattemoderasjon for kapitlet 356,357
 skatter 358
 skatter av geistlige 159
 skatteregnskaper 327

skatterestanser 132,224,235,237,283,325-327,370
 skatterestansers inndriving 327
 skatters og ekspensers deling 92
 skifte 273,274,284,286,482
 skifte etter geistlige 78,169,170,212,214,234,263,268,306,
 321,329,546
 skifte etter presteenke 388
 skifte etter prestekone 234,324
 skifte etter prester 1,93,230,453
 skiftebehandling, krav om ny 307
 skifteforretning 479
 skifteforvaltere 284,324
 skifteprotokollens forvaring 322
 skifteregistrering 169,231,270,306
 skiftes utsettelse 273
 skifteskriver (-skriveriet) 78,321
 skifteskrivers godtgjørelse 322
 skilsmisse 48,143
 skip oppbrakt av de svenske 249
 Skive Jens kirkeverge på Voss 474
 Skiøtte Anders Nilssen i Kinn 47
 Skiøtte Jørgen i Fjelberg 148
 skjellsord mot sogneprest 342
 skjenk og gave 74
 Skjerveim i Vanylven Aslak 548
 skogskifte 276
 skolebarns underhold 355
 skolebetjenters forfremmelse 3,386
 skoledisiplers plass i kirken 253
 skoleelever 242
 skoleelevers avstraffelse 245
 skoleferie i hundedagene 164
 skoleknekters fengsling 245
 skolens forvalter 330
 skolens genant av Bergenhus 355,356
 skolens kapitalplassering 330
 skolens musikkinntekter 174
 skolens reparasjon 313
 skolepenger 355
 skolestraff 245
 skoletjeneste i Bergen 94
 Skonevig Erik Eliassen student, senere prest 223,224,509
 Skorpen i Kinn 324
 Skram Ole kirkeverge i Vågsøy 319
 skriftemål 137,548
 skriftemål for bispen 23
 skussmål 443
 skyssferds avskaffelse 131
 skyssferdsforordning 344
 Skånes avståelse , 452
 Skånevik 6,140,149,180,213,492,505
 skårfisk 107
 Skårhaug i Eid 71,77,90,128,170,171,208,212,214,227,228,231,
 240,269,314,316
 Skårhaug i Eid Malene Povelsdtr. 314,316
 Slagnes i Vanylven Gullik 548
 Slottsbyggen 132
 slåtteteig i Skårhaugs mark 228

Smit Hans ("Hanssen") foged i Nordfjord 270
 Smit Hans Jørgensen foged i Nordfjord 202,270,306,311,509,525
 smittsom sykdom 211
 småkopper 202
 Sogn innenfor Kvamsøy 257
 Sogndal 7,17,44,154,155,157,159,160,167,187,198,415,442
 sognebud 426
 sognedegner 162,207
 sognedeling i Bergen 1647 65
 sognegrenser 65
 sognemenn 154
 sognemenn i Eid 91
 sogneprest som behøver kapellan 431
 sognepresten i Fjelberg 297
 sognepresten til Nykirken 282
 sogneprests avsettelse 345,369,398
 sogneprests innsettelse 253,535
 sogneprests lønn i nådsensåret 96,314
 sogneprests pengemulkt 369
 sogneprests rettigheter 332
 sogneprests skjellsord 344
 sogneprests skussmål 282,341
 sogneprests slagsmål 344
 sogneprests suspensjon 224,238
 sogneprests ulovlige fravær 298
 Sogns kompani 151
 Solberg i Haus Berette 161
 Solberg i Haus Maritte 161
 soldat på Slottet 242
 soldaters altergang 505
 soldaters barnelærdom 142,505
 soldaters ekteskap 354
 soldaters hedenskap 354
 soldaters leiermål 142,354
 soldaters leiermålsstraff 394
 soldaters undervisning 506
 soldathold av avlsgarder 225
 soldatisk vesen 268
 soldatlegder 108,150
 soldatmønstring 152
 soldatutskrivning 108,151
 Solem i Årstad, bispens avlsgard 331,357
 sollisitanter 288
 Solvorn 162
 Soper de, Nils Ørbechs stebarn 276
 sorenskriveren i Nordhordland 81
 sorenskriverne 78
 sorenskrivernes overgrep 321
 spedalske 142,211,222,356,527
 spedalske av Sunnmøre 56
 spedalske, manntall (Sunnmøre) 527
 spedalskes isolering 527
 spedalskhet 319
 Spedalskhuset 67
 Splidsdtr. Lene presteenke i Leikanger 44,388
 spøkelse 300
 St. Catharinæ fattighus 65
 St. Jacobs kirke i Marken 313

Stadtlandet 318
 Stamnes sogn 130
 Stangvik kall 287,288,289,293
 stattholderen 57
 stattholderens stevning 537
 stattholderens tillatelse 63
 Steffen Loss res. kapellan og senere spr. i Eid 444
 Steien Gunder medhjelper i Sande sogn 425
 Steinsund i Eivindvik 424
 Steinsvåg i Bremnes Helje 59
 stemplet (trykt) papir 238,318,321,480,509,517
 Stephan i Ølboden, Hosanger 74
 Stevelin Reutz kapellan i Luster 417,473
 stevning for lagmannen 278
 stevning for prosten 90
 stevning for stiftamtmanden og bispen 488
 stevning til arveskifte 270
 stevning til bytinget 125
 stevning til kapitlet 48,166,319,400
 stevning til konsistoriet 59,224,238,457
 stevnings forkynning 238
 stevningskonsept 488
 stevningsspille 551
 stiftsboken = Trondhjems Reformats 263
 stiftsskriveren (-ombudsmann) 82,101,201,253,343,377,391,399,
 416,474
 stiftsskriverens lønn 54
 stiftsskriverens regnskap 222
 stiftsskriverens tjener 379,383
 Stjørdalen 167,215
 stolebøker 312
 stolestade i Domkirken 63
 stolestader 312,323,334
 Stord 1,2,6,58,140,147,180,326,335,337,339,450,482,492,506
 Stord degnekall 301
 Storetveit i Årstad 331
 Strand Gregorius medhjelper i Vik sogn 425
 Strand i Vanylven Sifuer 428,549
 Strandebarm 6,20,132,140,149,181,415,492,503
 Strandebarm Hans Pedersen kapellan i Os 156,321
 Stranden i Bergen 65
 student som prestevikar 542
 studenter som preker 393
 studenters øvrighet 60
 students døping av barn 424
 students kirketjeneste 456
 studeringers bekostning 231,269
 studerkammer 535
 studieskatten 73,82,95,377-379,381,383,395,416,489
 studieskatten 1667-1669 384
 studieskatten 1670 431
 studieskattens innkreving 399
 Studt Jacob Rasmussen spr. i Selje 253,525
 Stårheim sogn 56,72
 suksesjon 40,95,374,385,427,487
 Sund 6,132,133,140,150,184,492,507
 Sund kirkes nyoppbyggelse 507
 Sund kongetiende 97

Sundalen i Vanylven Erik 548
 Sundalen i Vanylven Jon Eriksen 548
 Sundnes i Fjelberg 296
 Sunnmøre 123,290
 Sunnmøre fogderi 168
 Sunnmøre prosti 446
 supplikk om skattelette 225
 supplikksskrivere 151
 Susanna i Marken 242
 suspensjons forkynnelse 553
 svakhet, pådiktet 83
 Svane Hans, Sjællands biskop 222
 Svartzkop Michael kapellan i Eid 442,444,450,458,459
 Sveen i Sveio Oluf 344
 Sveging Peder Olsen spr. i Stord, setteprost i Sunnhordland
 1,147,207,301,310,326,335,337,339,369,450
 Sveio anneks 343
 Sveio annekskirke 237
 Svend Povelsen klokker i Ullensvang 504
 Svendsen Jon i Tysnes 503
 Svenningsdtr. Marie 24
 svensk mann 441
 svenskenes krav på Sunnmøre 290
 Svitzer Jeronymus kirkeverge til Domkirken 312,323
 svogers dom 488
 svogerskap 90
 sykdom blant allmuen 263
 sykdom i Sogndal 160
 Sylte i Vanylven Knud Anderssen 550
 symmysta 447
 syn (åpenbarelse) 296,300
 Synneve Andersdtr. i Eivindvik 425
 Synneve Aslaksdtr. i Eivindvik 80
 syrisk språk 246
 Syvde 54,428,430,453,546
 Syvde kirke 455,480
 Syver Rasmussens kone 245
 Sæbø kirke 13,25
 Sælen i Årstad 331
 Sætre i Finnås Kari 343
 Sætrenes i Vanylven Jacob 550
 Søren Anckersen skomaker 43
 Søren Christensen sorenskriver i Nordfjord 56,72,212,268,272
 Søren Mathisen i Herøy 139
 Søren Mundal i Hamre 14
 Søren Nilssen Fox foged i Nordhordland 1,13,16,23,39,93
 Søren Sørensen Koch (Coccius) hører 4,242,387
 Sørensdtr. Maren presteenke i Selje 160,161,169,199,227,229,
 232,253,267,319,483,525
 Sørensen Anders kapellan i Holmedal 173
 Sørensen Hans 137
 Sørensen Mads klokker i Hamre 74
 søstres arvelodd 230

 Takknemmelighetstegn 289
 takksigelse av prekestolen 72
 Takle i Eivindvik Anbjørn Pedersen 80

Tamsen Thomas Gilbertsen hospitalsprest 65,72,78,137,160,305,
 333,335,425,475
 Tarelsen Hans spr. i Kvinnherad 50,131,134-136
 Tarlebø i Årstad 331
 tavlepenger 222,355,452
 Terents-sitat 485
 Tertullian-sitat 486
 testamenter 312
 Teves Jerdtsen borger og skomaker 137
 Theophilus Theophili spr. i Fana 332,510
 Thomas Bang professor 400
 Thomas Christensen rådstuskriver 197
 Thomas Gilbertsen Tamsen hospitalsprest 65,72,78,137,160,305,
 333,335,425,475
 Thomas Kinch klokker i Selje 419
 Thomas Pedersen fattighusforstander 137,389
 Thomas Samuelson kapellan i Fana, senere spr. i Granvin 95,
 96,103,149,510
 Thomassen Jon 243
 Thomassen Samuel klokker i Vik 442
 Thor Tingestad i Fresvik 277
 Thore Kobbeltveit i Årstad 332
 Thott Henrik lensherre 5,65,119,124
 Tidemand Rasmussen Davik 525
 tiendbok for Eid 249
 tiende 142
 tiende av lensmenn 144
 tiende av prestens avling 133
 tiende av skysskaffere 144
 tiendeforpaktning 389,474
 tienden av Haram og Roald 49
 tiender, forbud mot innkreving av 17
 tiendes oppebørsel mot avgift 389
 tiltale mot foged 509
 tiltale mot sogneprest 430
 ting på helligdager 263
 tingbokutdrag 59
 Tingestad i Fresvik Thor 277
 Tingvoll 86
 Tingvoll kapellani 120,124
 Titus Bülche kirkedirektør (-kommissær) 27,95,101,131,159
 tjeneres presteattest 318
 tjenerlønn 229,311
 Tjugum kirke 153
 tjærehandel 271
 tjærehjell 279
 tjæretieme 80,91,127,165,267
 Tobiassen Henrik bispens famulus, senere spr. i Kinsarvik
 224,235,239,252,329,475,504
 toll til Hospitalet 527
 Tollaksdtr. Margrete presteenke i Kinsarvik 223,224
 tollbetjentene 80
 Tollef Hanssen Dvergsdal i Jølster 102
 Toller Jens amtsskriver på Bergenhus, lagmann 196,206,247,388
 Tommes Børnes kirkeverge i Sund 507
 Torbjørn Trones i Kinsarvik 22
 Torchel Kalevåg i Bømlo 344
 Tord Olsen 125

Torgier Baltzarsen i Moster 148
 Torgier Olsen fisketoller 132
 torskegarn 318
 Torsnes Lisbeth prestens værmor 20
 Torsten Hæreid i Årdal 275,281
 Torsten Sørensen Fonnebø i Årdal 279
 Torsten T. Vik i Strandebarm 518
 transport av utestående krav 410
 tredjeårstake 320
 trehesten 151
 trettekjøp 412
 Trine, Lille- 242
 trivialskolen 386
 Troelssen Povel sorenskriver i Sunnhordland 58,506
 trolldom 127,142
 trolldomsanklage 57
 trolovedes hat til hverandre 506
 trolovelse 47
 trolovelse hos fremmed prest 425
 trolovelses opphevelse 319
 trolovelses utsettelse 284
 trolovelseslønn 548
 Trondheim amt 263
 Trondheim bispedømme 485,511
 Trondheim domkapittel 34,51,86,119,124,215,400
 Trondheim domkaptittels fundas og Constitutio Regia 1619 32,
 34,120,122
 Trondheim kaptittels dom 102
 Trondheims overlevering til de svenske 168
 Trondheimsborgere 262
 Trondhjems Reformats 1589 (Stiftsboken) 51,55,86,139,204,263,
 264,385
 Trones i Kinsarvik Torbjørn 22
 Truls Christensen Krog student, kapellan i Ørskog 85,309,322,
 481
 Truls Glad spr. i Eivindvik 80,162,226,424,475
 Trulsdtr. Ingeborg 43
 trusler mot skifteforvaltere 268
 trussel om kaptittelsstevning 507
 Tue i Vanylven Aslak 549
 Tue i Vanylven Christen 548
 Tukthuset 67,221,260,305
 tukthusporten 243
 tumult i kirken 344
 Turøen i Manger Willom Haldvorsen 97
 Tveit i Kvinnherad Erik 310
 Tveite klokkergard i Stord 301,302,335,337,339,451
 Tvilling Jon klokke på prøve i Ørskog 429
 Tyge Christensen Grøn 60
 Tyge Nilssen sorenskriver på Sunnmøre 547
 Tysnes 6,78,140,147,179,209,302,492,503
 Tysnes prestegard 303
 Tysse prestegard på Stord 1,482
 Tyssen i Hosanger 27
 tyv i tjeneste hos kapellan 547
 tyverisak 242
 Tøger Hanssen spr. i Jostedalen 17

Uaktsomhet i presteembete 344
 ugudelig levnet 57
 Ullensvang 140,149,492,504
 Ullensvang prestegard 504
 Ulrik Frederik Gyldenløve stattholder 17,34,69,97,121,195,
 258,388,394,447
 Ulstein 453
 ulver for hyrder 553
 Ulvestad i Volda Knud Olsen 543,552,553
 Ulvik 150,235
 ungdommens undervisning 69,353
 uniformitet 143
 Universitetets privilegier 431
 Universitetets studieskatts fundas 1667 95
 universitetsfundasen 281
 unnsigelse av sogneprest 153,342
 Urne Frederik lensherre i Trondheim len 119,124
 urolighet i stiftet 460
 usømmelig levnet 245
 uteblivelse fra retten 547
 utferds betaling 59
 utferdskyr 454
 utror til fiske på søndagsaften 318
 utroskapsrykter 459
 utsendinger til København 284
 utskriftsrekvisisjon 195
 utskrivning av klokkerdreng 46
 uvesen i tingstuen 58

Valager i Innvik Jacob Gabrielsen 266
 Valdemar Næsset i Kinn 47
 Valestrand sogn 451
 vankunniges altergang 84
 Vanylven 10,54,202,206,207,213,323,334,335,427,428,430,544,
 546,551
 Vanylven kirkegard 318
 Vanylven og Syvde 48,433,527,542
 Vanylven og Syvde kapellani 9,210
 Vanylven prestegard 489
 varehandel 271
 varetakst nordenfjells 1642 175
 varetakster 127,137
 varetaksters forandring 392
 varmestue på Stamnes 131
 varselseddell 274
 Vedøy kannikegjeld 480
 Vefring sogn 46
 veien til København 487
 Veke på Voss Jesper 211
 vergepenger 380
 Vevle i Haus Berette 161
 Vevle i Haus Maritte Johansdtr. 161
 Vevle i Haus Oluf Olufsen 161
 vigsel ved naboprest 213
 Vik 7,17,47,152,186,415,442
 Vik i Strandebarm Torsten T. 518
 Vik i Syvde Jens 456
 Vik i Syvde Per 428

Vik i Vanylven Knud Olsen 428
 Vik Laurits Pedersen 285
 Vik Nils Iversen lensmann i Ørsta 10,433
 Vik prestebol 280
 Vik prestegjelds kongetiende 389
 vikartjeneste 224,235
 Vikebygd kirke 506
 Vikebygd sogn 148
 Vikøy 6,78,140,149,183,235,492,504
 Vild og Venskab 163
 Villumsen Oluf postmester i Bergen 287
 vin til kirkene i stiftet 249
 Vincentz Friis i Trondheim 234,285
 Vincentz Røysen kirkeverge i Vågsøy 319
 Vincentz dtr. Ane spedalsk 56
 Vind Holger skattmester 356
 Vind Iver riksråd 280
 viseprost 224
 visitas avbrutt 57
 visitas uten sogneprest 525
 visitaser 1667 39
 visitaser 1668 147
 visitaser 1671 415,424
 visitaser 1672 503
 visitaser 1673 525
 visitaspenger 391
 visitasplan 1667 17
 visitasplan 1668 140
 visitasplan 1672 492
 viss inntekt av Borgund 51
 voksllys til kirkene 249,297,299
 Volda 7-9,11,17,22,48,54-56,77,79,82,123,192,202,203,206,
 209,323,384,415,427,432,503,525,527,537-541,543-545,552
 Volda prestekall 551
 Volda sognekall 487
 Volqvart Brodersen foged i Nordhordland 149,333
 Vorland i Bømlo 223,236,341
 Vorland i Bømlo Jacob 236,343
 Vort Hans klokker til Korskirken 514,515
 Voss 6,17,40,93,185,211,374,415,441,474
 Vågsøy kapellsogn 228
 Vår Frue kirke i Trondheim 85,251

 Wandal Hans Sjøllands biskop 222,247,370,375,381
 Wesnes i Vanylven Haldor 428
 Wessel Henrik borger i Bergen, kirkeverge 249,297,299
 Willom Haldvorsen Turøen i Manger 97
 Willum Lange professor (se NRR. 07.05 1654) 133,177,357
 Willum Olufsen Worm universitetsnotar 377,379,383,399,416
 Wrangel Anne presteenke 242,243

 Ystebø i Lærdal 280

 Zacharias Anderssen rådmann 196,420
 Zirling Hans kirkeverge til Domkirken 277,312,323

 Ærerørige poster 211

Ødegarders skatt 225
 ødegods i Herøy 430
 ødeliggende garder 257,358
 Øejorden i Bømlo 344
 Økland i Stord 335
 ølboden i Hosanger 74
 ølsalg på presteenkegard 483
 ølsalg ved kirken og på tinget 304
 øltapperi under kirketjenesten 45,318
 Ørbech Nils på Møllendal 276
 Ørje Lid i Syvde 549
 Ørskog 7,17,52,54,85,124,191,309,322,415,429,481,525,526
 Ørsta 9,55,207,211,432,552
 Ørsta kirke 541
 Østensdtr. Aarlov i Vikebygd 148,505
 øvrighet, fremmed 272
 øy i Rugsund 231,255,270
 Øye i Luster Christen Pedersen 459

Åbot på prestegardshus 230
 Ådland prestegard i Stord 1
 Åfet Knud medhjelper i Rinde sogn 45
 ågerpris på korn 45
 Ålfoten sogn 72
 åpenbar skrifte 23,43,45,48,57,126,142,166,221,318,343,394,
 425,429
 åpenbarelser, gode 300
 Årdal sogn 275
 årsoffer 420
 Årstad avlsgard i Årstad sogn 331,333
 Årstad Johannes 332
 Årstad kirke 65,72
 Årstad Mogns 332
 Årstad sogn 72,305,331
 Årstad sogns tiende 510
 Årstad sogns utstrekning 333
 Årstads accidentia 331
 Årøy i Vanylven Einert 549
 Åse i Sveio Anders 344
 Åse i Sveio Cornelis 344
 Åsebø i Sveio 344
 Åsebøen i Volda Oluf 542,552
 Åsen i Haus Berette 161
 Åsene i Gloppen Elisabeth 127,143

